

Reg. No. 22.

કર્ણાટક પદ્મભાષિની.

અક્ષયની સ્વભાષા.

રજવાર.

દવે શી વશાદર લેખક.

No 38 Mint Street - MADRAS

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૦૭૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડૉ. ૨૩ પદ્મવિદ્યા

વિષય ન-૧૪૨૩૨

ગુજરાતી.
કર્ણાટક

પદ્મોદિની.

યાને
મદ્રાસની સ્વભાષા.

૨મી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
દેવે શીવશંકર જેભાઈ.

શાહુકાર પેઠ-મદ્રાસ.

સુધારા વધારા સાથે ત્રીજી આવૃત્તિ.

સને ૧૯૨૨. પ્રત ૧૦૦૦. સંવત ૧૯૭૪.

સર્વ હક કર્તાને સ્વાધીન.

અમદાવાદ—રીઝીરોડના પુલ નીચે આવેલા શ્રી જૈન
વિદ્યાવિજય ટ્રસ્ટમાં શા. પોપટલાલ અમથાલાઈએ છાપી

કિંમત રૂ. ૧-૦-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૦૦૭૭

આ પુસ્તક કાયદા પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવ્યું છે.

પ્રસ્તવના

હાલના વખતમાં રેલગારીના પ્રયત્ન સાધનથી હિંદુસ્તાનના દરેક વિભાગમાં સેહેલાઈથી મુસાફરી થઈ સકે છે, ને વેહેપાર રેલગાર માટે દેશમાંથી બીજા દેશમાં જઈ શકાય છે, દક્ષિણ હિંદુસ્તાનના મુખ્ય શહેર મદ્રાસમાં અમારા ગત લાઇઓ ગુર્જર (ગુજરાતના વતનિયો) પંચદ્રાવીડે ૯૦૦૦૦ આજ ખેડવાળા એવા હિપનામથી ઓળખાય છે, તેઓ રેલવે સાધન થયા અગાઉ મુમ્બઈ ૩-૪ સદીઓથી ગુર્જર ભુમિ (ગુજરાત) થી પમરસ્તે આવે જવર કરતા; તેઓમાંથી કેટલાક પોતાના વતનથી છુટા પડ્યા વરસથી દક્ષિણના વતનીઓ થઈ રહ્યા; ને તેઓ આજ સમયમાં તંબવરના ખેડવાળા એવા નામથી ઓળખાય છે, તેમની વસ્તીનો વિસ્તાર વધી તંબવર તિરૂચનાપલ્લી, તિરૂનલવેલી અને મદ્રાસમાં જાયુકની થઈ રહી છે. તેઓ હાલમાં ગુર્જર ભાષા બોલે છે પણ તેમના ખેડવામાં સેહેજ ફરકાર થઈ ગયો છે, તેઓ ધણે ભાગે જવાહીરનો વેહેપાર પ્રથમથી તે આજની સુધી સારી રીતે કર્યા જાય છે; ને તેમાં તેઓએ સારી પ્રખ્યાતિ મેળવી છે.

રેલવે સાધન થયા પછી ગુર્જર ખેડવાં મુખ્યને કરી ખેડવાળા અને વાણીઆઓની વસ્તીમાં વેહેપાર માટે વૃદ્ધિ થતી આવી જેનો હાલ ખેડી સંખ્યામાં જોવા મળે છે.

તેઓએ મદ્રાસમાં વેહેપારની અંદર અગ્ર લાગ લીધો છે, જેથી તેમની કિર્તિ વધી સાહુકાર એવે નામે પ્રખ્યાત થયા છે. કોઈ ઉપર આધાર રાખ્યા વિના ધૈય અને ખંત રાખી તેઓ આગળ વધ્યા છે, માટે તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે.

અમારા ત્રીસ વરસના અનુભવથી એમ કહેવું વ્યાજબી માણુશે કે અહીં વેહેપાર અને ઉદ્યમનો જેમ જેમ વધારો થતો જાય છે તેમ તેમ ગુજર વાસીઓની અવરજવરની સંખ્યામાં વધારો થતો જાય છે. કેટલાક નવા આવતા માણુસોને આ દેશના લોક સાથે પ્રસંગ પડવા છતાં પણ અહીંની ભાષાઓની ખબર ન પડવાથી અને તે શીખવા સાર કોઈ પુસ્તક કે અનુકુળ સાધન ન હોવાથી ભારે ગુચવણી પડે છે.

વળી દક્ષિણમાં પુરાતન અને પ્રસિદ્ધ દેવાલય ધણું હોવાથી અને શેતુબંધ રામેશ્વર અને વંકટેશ્વર બાલાજી વિગેરેની યાત્રા કરવા પરદેશના લોક પ્રસંગોપાત દક્ષિણમાં આવ જ કરે છે, તેઓને અહીંની ભાષા માલુમ ન હોવાથી પોતાને ખપની વસ્તુ મેળવવા જતાં વાત કરવામાં ધણી મુશ્કેલી પડે છે.

આ સર્વ ખીના ધ્યાનમાં લેતાં અહીં વિશેષ કરીને જે તેનુગ અને તમિળૂ ભાષા બોલાય છે, તેનો ગુજરાતીમાં તરજુમો થવાની ધણી જરૂર જણાઈ; જેથી અમારી મતિ પ્રમાણે ગુજરાતી અક્ષરોથી ગુજરાતી, તેનુગ અને તમિળના શબ્દો તથા વાક્યોનું આ લઘુ પુસ્તક બનાવ્યું છે. પરભાષાની તથા વ્યાકરણ વિગેરેની પરિપૂર્ણ માહેતી ન હોવાથી તથા પરભાષા જણનારની સહાયતા લીધેલી હોવાથી ભૂલ થવા સંભવ છે. જેથી સુઘ વાંચકોને આ

પુસ્તકમાં થયેલી ભૂલ માટે દરગુજર કરી સુધારી વાંચવા અને તે ભૂલ જણાવવાને અમારી નમ્ર વિનંતિ છે.

આ પુસ્તક ખનાવવામાં અમારા સ્નેહી નડીઆદના વતની તરવાડી :—અ.ળકૃષ્ણ વી. ઉમિયાશંકર.

જેઓ દેશી ભાષામાં તેનુચ અને ઈંગ્રેજ મેટ્રિકલેશનની પ-રિક્ષામાં પાસ થયા છે, તેમણે પૂર્ણ ખંત રાખી સર્વ પ્રકારે અમોને મદદ કરી છે; તે માટે આ સ્થળે તેમનો ઉપકાર માનીયે છીએ.
લી. કર્તા.

સૂચના.

શુભ વાચકો ?

આ ચોપડી વાંચવાથી જેઓ તેનુચ અને તમિળ ભાષાઓ ખીલકુલ જાણતા નથી તેઓ તે ભાષાઓમાં સુલભથી વાત કરી શકશે. તેનુચ ભાષાને તેલુગુ, તિલ્લંગ અને તૈલંગ અને તમિળ ભાષાને આરવુ અથવા તમિલ એવા નામથી જાણખાય છે. તપાસ કરતાં એમ જણાય છે કે તેનુચ ભાષા ઘણાં વર્ષ પહેલાં નિઝમ હૈદરાબાદ પાસે તૈલંગાના એવા નામનું ગામ છે ત્યાંના એક પંડિતની કરેલી ભાષા હોય તેમ સમજાય છે. અને તમિળ ભાષા મહાત્મા અગસ્ત ઋષિની કરેલી કેહેવાય છે. તેનુચ ભાષામાં સંસ્કૃતના કરતાં દરકતો વધારે હોવાથી તેઓના લગતા ખરાખર ઉચ્ચારો કરવામાં ગુજરાતી અક્ષરો નથી, અને એજ પ્રમાણે તમિળ ભાષામાં સંસ્કૃતના કરતાં થોડા અક્ષરો હોવાથી તે ભા-

પામાં યથાર્થ શબ્દો થતા નથી. આ ચોપડીની અંદર ગુજરાતી શબ્દોને વેહેપાર, ઇત્યાદી જુદા જુદા વિષયોના મથાળા નીચે વેહેંચી નાખવામાં આવ્યા છે, જેથી અમુક શબ્દ જે વિષયનો હોય તે વિષયના મથાળા નીચે જોવાથી તેનો અર્થ ખન્ને ભાષાઓમાં માલુમ પડશે. વળી દરેક મથાળા નીચેના શબ્દોના ઉપયોગના લગતા વાક્યો પણ તેઓની નીચેજ આપવામાં આવ્યા છે એટલે તે શબ્દોને વાક્યોમાં કેવી રીતે વાપરવા તે પણ સમજી શકાશે. આ સર્વ વિષયોના પેહેલાં થોડાક સામાન્ય શબ્દો અને તેને અનુસરી તેની નીચે જે શબ્દોના વાક્યો અને લાંબાં વાક્યો સુકવામાં આવ્યા છે. કારણ કે તેઓમાંના શબ્દોના અર્થો માલુમ પડવાથી પાછળના વિષયોમાંના વાક્યોમાં તે શબ્દો આવ્યા હશે તો તેઓનો અર્થ જલદી સમજી શકાશે. વળી છેવટના ભાગમાં થોડી પાકડૂપી વાર્તાઓ પણ લખવામાં આવી છે તેમાં પ્રથમ ગુજરાતી, તેનું અને તમિળમાં અનુક્રમે તરજુમો કરેલો છે.

ગુજરાતી શબ્દોના સમર્થવાળા તેનું અને તમિળ શબ્દોને જોવા છે ખરા પણ તે ભાષાઓ પરભાષા હોવાથી કોઈ રચને ભૂલ પણ થઈ હશે તો તે ઉપર વાંચકોએ ધ્યાન આપ્યા વિના સુધારીને વાંચશો. આ પુસ્તકમાંના શબ્દોના અર્થો વિશેષ કરી વ્યાકરણ પ્રમાણે રાખેલા છે પરંતુ કેટલાક શબ્દો એવા પણ છે કે તેઓને વ્યાકરણ પદ્ધતિથી વાપરવામાં આવે તો કોઈ પણ સાધારણ માણસ સમજી શકે નહિ માટે જરૂરી જગ્યાઓ પર વ્યાકરણને કારે મૂકી આગ્ય શબ્દો પણ વાપર્યા છે. વળી એમ પણ બને છે કે ખન્ને ભાષાઓ લગભગ

સમ વસ્તીઓમાં જોડાવેલ વપરાવાથી મિશ્રીત થઇ ગઇ છે જેનું પરિણામ એવું આવે છે કે તેનુગાનો શબ્દ તમિળમાં અને તમિળનો શબ્દ તેનુગામાં વગર ફેરફારે વપરાય છે. ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં ભાષાઓના ધણાખરા શબ્દો નાના બાળકને પણ માલુમ હોય છે પરંતુ અત્રે પોતાની સ્વભાષાના શબ્દો અનુભવી વદને કેટલાક માલુમ હોતા નથી. ને કદાચ એવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો હોય તે વખતે ગમે તેમ અણસારા કરી અથવા એક શબ્દને બદલે સાત આઠ શબ્દો વાપરીને સમજાવી લે છે. એટલે ગુજરાતી શબ્દોને માટે તેઓના લગતા એથી કેટલાક મળવા મુશ્કેલ છે.

વળી જે વાક્યો અત્રે લખવામાં આવ્યાં છે તેઓના સમ-અર્થ વાળાં વાક્યો તેઓની જોડે આપેલાં છે તેમાં પ્રથમ તેનુગુ અને તેની નીચે તમિળમાં છે તેમાં એમ જણાશે કે ત્રણ વાક્યોના અર્થ એકજ હશે પરંતુ તેઓની અંદરના છુટક શબ્દોના અર્થો કમ પ્રમાણે કોઈ સ્થળે મળતા આવશે નહિ. કારણ કે તે ભાષાઓની અંદર તેવાં વાક્યોની રચનાનો રિવાજ છે.

આ આખત પણ પ્યાનમાં રાખવાની છે કે વાક્યમાં અથવા બીજા કોઈ ઠેકાણે ફક્ત તેનુગા શબ્દને અતે અકાર અથવા આ-કાર હોય તો ત્યાં છેક હ્રસ્વ અકાર નહિં તેમ દીર્ઘ આકાર પણ નહિં પણ સહેજ અર્ધો આકાર બોલવો. જેમકે ઉપર=મીઠા એવું લખેલું છે ત્યાં અસલ વ્યાકરણ પદ્ધતિથી લખતાં મીઠા એવી રીતે લખાય છે પણ તે ઇચ્છાર કરતાં અર્ધ આકાર ઉમેરવાથી મીઠા બોલાય છે. તેનુગુ શબ્દોને અતે હ, બહુ પ્રત્યય બહુવચન બતાવે છે, અને એકવચનને બહુવચન કરવું હોય તો હુપ્રત્યય શબ્દને અતે જોડવો, તેમજ તમિળમાં ગળ શબ્દ અતે હોય તો બહુ-

વચન સમજવું. આ રીતે બ્રહ્મજ્ઞાના બહુ વચનનો રીવાજ વિશેષ ચાલે છે. અરજી સ્થળે લાગુ પડતો પણ નથી.

એટલું માત્ર રાખવાનું છે કે આ પુસ્તકનો અભ્યાસ કરવા-થીજ તેનું અને તમિળ ભાષાઓનું જ્ઞાન પરિપૂર્ણ મળે છે એમ માનવું નહિં પણ હજી આ ઉપરાંત વિશેષ સંપૂર્ણ જ્ઞાન માટે બાળવાનું જરૂર છે, આ પુસ્તકમાં ફક્ત સાદા અને સહેલા શબ્દોનું વિવેચન કરવામાં આવ્યું છે, જેથી વેહેવારીક બાળતોમાં વપરાતા શબ્દોની અડચણ દૂર થાય છે.

બીજી આવૃત્તિની સૂચના.

પ્રથમ આવૃત્તિના આરંભમાં નામ સર્વ નામના શબ્દો અને પાઞ્ચમી વિશેષણ અને અન્ય તથા ક્રિયાપદનાં શબ્દો એમ સાધારણ શબ્દોને જુદા જુદા ત્રણ ભાગ પાડીને લખવામાં આવેલા છે, પરંતુ દરેક શબ્દ સાધારણ હાલેલા અને વ્યાકરણની પદ્ધતિથી બીજા માહિતગારને શબ્દનો અર્થ સોધવા માટે ત્રણે ભાગ તપાસી જવાનો પ્રયત્ન કરવો પડે છે; અને સહેલાઈથી જટ અર્થ સોધી કઢાતો નથી; તેથી તે ત્રણે ભાગ આ બીજી આવૃત્તિમાં સુધારો વધારો કરી અકારાદિક અક્ષરોથી ગોઠવી એકત્ર કરી દેવામાં આવ્યા છે, જેથી સામાન્ય શબ્દોના અર્થ એકજ ભાગમાં સહેલાઈથી મેળુમ પડશે.

વળી પ્રથમ આવૃત્તિમાં તેનું અને તમિળ ભાષાઓના શબ્દો તથા વાક્યોમાં હ્રસ્વ એ અને દીર્ઘ એ હોવાથી ઉચ્ચારમાં અને અર્થમાં ફેરફાર થતો હોવાથી અગાઉ તે આવૃત્તિમાં દીર્ઘ એ

માટે કૃત્રમ ચિન્હ લખાણમાં દાખલ કરેલું, પરંતુ તે ચિન્હનો ઉપયોગ પરભાષાના ઉચ્ચાર સાથે દીર્ઘ એ મેળવી બોલવામાં ગુજરાતી વાંચકોને બરાબર થઇ શકતો નથી. શબ્દનો અર્થ શુદ્ધ ઉચ્ચાર સાથે થવાના હેતુથી જે ચિન્હ દાખલ કરેલું તે હેતુ હાલ સુધીમાં સચવાયો નથી અને ઉલટી ઉચ્ચારમાં ગેર સમ-જુતી થતી હોય એમ અમોને સમજાયાથી તે ચિન્હ આ બીજી આવૃત્તિમાં તદ્દન કઢાડી નાંખ્યું છે. અને જરૂરના ફેરફાર થતા શબ્દોમાં ન્યાં અર્થનો અનર્થ ધણો થતો જણાય છે ત્યાં ચિન્હ મુકા નીચે ટીકા કરેલી છે.

લી૦ કર્તા.

ત્રીજી આવૃત્તિની સુચના.

આ પુસ્તકનો ગુજરાતી ભાષા જાણનારા ઘણા ભાષાઓએ ઉપયોગ કરેલો હોવાથી આ ત્રીજી આવૃત્તિ સુધારા વધારા સાથે કાઢેલી છે તે સુધારી વાંચવા વિનંતિ છે.

કર્તા.

ક્રિયાપદના શબ્દોની સમજણ.

આ ચોપડીમાં ક્રિયાપદના શબ્દો પ્રથમમાંજ અકારાદિક અક્ષરો સાથે મેળવવામાં આવેલા છે, ને તેનો ઉપયોગ ત્રણકાળમાં એકવચન અને બહુવચનમાં કેવી રીતે બોલાય છે; તે વિષે ખુલાસાથી સમજવા માટે ક્રિયાપદમાંનો એક શબ્દ જોમકે અડવું એમ લખેલું છે; તેને ત્રણકાળમાં વાપરવાની રીત નીચે લખેલી વિગત પ્રમાણે સમજવી. અને સર્વ ક્રિયાપદના શબ્દો એવીજ રીતે વાપરવાથી ત્રણકાળમાં જુદી જુદી રીતે છુટા પાડી શકાય છે.

ગુજરાત	તેનુચ	તમિળ
અડવું	... તાકુટા	... તોડુગિરદુ
અડ	... તાકુ	... તોડુ
અડાય	... તાકવચ્ચુનુ	... તોડલામ
અડવાદ્યો	... તાક નિવ્વડિ	... તોડવિડુ
અડી શકીશ	... તાક ગલવુ	... તોડકુડમ

વર્તમાનકાળ એકવચન.

હું અડું	... નેનુ તાકુ ચુન્નાનુ	... નાનુ તોડુ ગિરેન
તું અડુ છું	... નીવુ તાકુ ચુન્નાવુ	... ની તોડુ ગિરાય
તે અડે છે	... વાડુ તાકુ ચુન્નાડુ	... અવનુ તોડુ ગિરાન
તેણી અડે છે	... અંપે તાકુ ચુન્નદિ	... અવળ તોડુ ગિરાળ
તે અડે છે	... અદિ તાકુ ચુન્નદિ	... અદુ તોડુ ગિરદુ

વર્તમાનકાળ બહુવચન.

અમો અડીએ છીએ...	મેમુ તાકુ ચુન્નામુ	... નામ તોડુ ગિરામ
તમા અડો છો	... મીડુ તાકુ ચુન્નાડુ	... નીમળ તોડુ ગિરર

તેઓ: અડે છે { ...વારે તાકુ ચુનારે...અવરગળ તોડુ ગિરાગળ
...અવિ તાકુ ચુનાવિ...અરેગળ તોડુ ગિરૂન

જૂતકાળ એકવચન.

હું અડયો	...નેનુ તાકિતિનિ	...નાન તોદેન
તું અડયો	...નીવુ તાકિતિવિ	...ની તોદાય
તે અડયો	...વાડુ તાકિનાડુ	...અવન તોદાન
તેણી અડી	...આપે તાકિનાદિ	...અવળ તોદાળ
તે અડી	...અદિ તાકિનાદિ	...અદુ તોદદુ

જૂતકાળ બહુવચન.

અમે: અડયા	...મેમુ તાકિતિમિ	...નાંગળ તોદોમ
તમે: અડયા	...મીરે તાકિતિરિ	...નીંગળ તોદિરમળ
તેઓ: અડયા	...વારે તાકિનારે	...અવરગળ તોદારગળ
તેઓ: અડયાં	...અવિ તાકિનિવિ	...અરેમળ તોદેન

અવિષ્યકાળ એકવચન.

હું અડીશ	...નેનુ તાકેદનુ	...નાન તોડુવેન
તું અડીશ	...નીવુ તાકેદવુ	...ની તોડુવાય
તે અડશે	...વાડુ તાકેદડુ	...અવન તોડુવાન
તેણી અડશે	...આપે તાકુનુ	...અવળ તોડુવાળ
તે અડશે	...અદિ તાકુનુ	...અદુ તોડુમ

૧ નર તથા નારીજાતીને માટે વપરાય છે.

૨ ફક્ત નાન્યંતર જાતીને માટે વપરાય છે.

સવિધ્યાકાળ બહુવચન

અમો અડીશું	...મેમુ તાકેદમુ	...નાંગળ તોડવોમ
તમો અડશે	...મીર તાકેદર	...નીંગળ તોડુવિરગળ
તેઓ અડશે	...વાર તાકેદર ૧ ...અવિતાકુનુ ૨	... અવરગળતોડુવારગળ ... અવૈગળ તોડુમ

વિભક્તિ પ્રત્યય લગાડવાનો કોઠો.

નામ સર્વનામ ઇત્યાદિ શબ્દોને વાક્યોમાં ગોઠવવા સાથે વિભક્તિ પ્રત્યય કેવી રીતે લગાડવો તે આ નીચેના કોઠાથી સમજવામાં આવશે.

	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
ગુજરાતી.	૦	ને	એ.	તે, માટે, સાથે	થી. થકી	તો, ની, નું ના.	માં.
તેનુથ	કે.વુ, મુનુ,	નીચેતા, નોડા	કોરકે, કે	વલના, કેટે પટ્ટી.	કી, કે, થોડા, લો.	અંદુના.	
તમિળ	૦	એ	આલ, ઓ કુ, ઉડમ	આહ, પો-રુંડુ	ઇરંદુ, કાટિલુમ.	કુ. ઉડય.	ઇલ

ઉદાહરણ.

ગુજરાતી.

એકવચન.

બહુવચન.

૧ છોકરો	છોકરા
૨ છોકરાને	છોકરાને છોકરાઓને
૩ છોકરાએ	છોકરાએ, છોકરાઓએ
૪ છોકરા, માટે-સાર	છોકરાને. છોકરાઓને-માટે-સાર
૫ છોકરાથી-થકી	છોકરાથી-છોકરાઓથી-થકી.
૬ છોકરાને-ની-નું-ના	છોકરાનો-છોકરાઓનો-ની-નું-ના.
૭ છોકરામાં	છોકરામાં-છોકરાઓમાં

તેનુગુ.

એકવચન.

બહુવચન.

૧ પિલ્લવાડું	પિલ્લવાન્દુ
૨ પિલ્લવાની-ની	પિલ્લવાન્દુનું
૩ પિલ્લવાની ચેતા-તોડા-તોચે	પિલ્લવાન્દુ ચેતા-તોડા-તો-ચે
૪ પિલ્લવાની કોરકુ-કૈ	પિલ્લવાન્દુ કોરકુ-કૈ
૫ પિલ્લવાની વલના-કટે-પટ્ટી	પિલ્લવાન્દુ વલના-કટે પટ્ટી
૬ પિલ્લવાનીકી-ગોઝા-લો	પિલ્લવાન્દુ-ગોઝા-લો
૭ પિલ્લવાની ચંદુ-ના	પિલ્લવાન્દુ ચંદુ-ના

(૧૪)

તમિળ.

એકવચન	બહુવચન.
૧ પૈયન	પશંગળ
૨ પૈયને	પશંગળે
૩ પૈયન ઓડુ-ઉડન	પશંગળ ઓડુ-ઉડન
૪ પૈયનુપાહ	પશંગળેપાહ
૫ પૈયનાલ-કાટીલુમ	પશંગળાલ-કાટીલુમ
૬ પૈયનકુ-ઉડય	પશંગળુકુ-ઉડય
૭ પૈયનીરૂ	પશંગળીરૂ

અનુક્રમણિકા.

નામ, સર્વ નામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ અને અવ્યયના સામાન્ય શબ્દો. ૧				
એ શબ્દોના વાક્યો	...	...	...	૬૩
સાંખ્યા વાક્યો	...	...	...	૬૬
વેહેપાર તથા કાયદામાં વપરાતા શબ્દો	...	...	...	૮૩
મુસાફરીના શબ્દો	...	...	...	૯૮
ધરના સામાનને લગતા શબ્દો	...	...	...	૧૦૬
શરીરના અવયવો...	...	...	...	૧૧૬
નિશાળને ક્ષેત્રના શબ્દો	...	...	...	૧૨૧
અવનન અને ખોરાકની વસ્તુઓ	...	...	...	૧૪૫
ઝાડ, ફળ, ફૂલ અને વનસ્પતી	...	...	...	૧૩૨
પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતુઓ...	...	...	...	૧૪૩
સગપણના શબ્દો	...	...	...	૧૪૯
પોશાક અને હુમડાં	...	...	...	૧૫૪
ધરણી અને જવાહીર	...	...	...	૧૫૭
ધાતુ અને હથીઆર	...	...	...	૧૬૨
દરદો	...	...	...	૧૬૬
ગાંધીની ચીજો અને ઔષધિઓ	...	...	...	૧૭૭

તોલ અને માપના શબ્દો	...	...	...	૧૮૪
વખત, વાર અને માસના શબ્દો	...	...	...	૧૮૭
સંખ્યા	...	...	...	૧૯૧
તમને કાણે પેદા કર્યાની વાર્તા	...	...	...	૧૯૩
પોપટનાં બે બચ્ચાંની વાત	...	...	...	૧૯૬
કબૂતર અને કીડીની વાત	...	...	...	૧૯૮
વડનું ઝાડની વાર્તા	...	...	...	૨૦૧
ડોસો અને તેના દીકરાઓની વાત	...	...	...	૨૦૪
બાપનો દીકરા ઉપર કાગળ	...	...	...	૨૦૭
દીકરાનો બાપ ઉપર કાગળ	...	...	...	૨૧૦

અક્ષરો.

તેનુશુ અને તમિળ ભાષાના મૂળાક્ષરો અને ખારાખડી ગુજરાતી ભાષાના અક્ષરોથી તદ્દન જુદાજ પ્રકારના છે, તેથી તે અક્ષરો યોગખવા સારૂ નીચે તેનુશુ અને તમિળ ભાષાના અક્ષરો સ્વર વ્યંજન અને ખારાખડીમાં અસલ સ્વરૂપમાં લખ્યાછે, ને તે અક્ષરોની નીચે ગુજરાતી અક્ષરો લખ્યાછે, તે જોયાથી ગુજરાતી અક્ષરનો તેનુશુ અને તમિળ ભાષાના અક્ષરો યોગખારો.

તેનુશુ મૂળાક્ષરો.

સ્વર.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఊ య య య య
અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ ઊ ય ય ય ય

ఎ ఏ ఐ ఓ ఓ ఊ అం అః
એ એ ઐ ઔ ઔ ઐ અં અઃ
ఉస్వ దీર્ઘ ఉస్వ దీર્ఘ

అంశం.

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ

డ ఢ ణ త థ ద ధ న ప ఫ బ భ
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ

మ య ర ల వ శ ష స హ ల క్ష
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ

అక్షరాలు.

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ
ఉత్తర దీర్ఘ

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ
ఉత్తర దీర్ఘ

అక్షరాలు.

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮ ౯ ౧౦
౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮ ౯ ౧౦

தமிழ் மூலக் கரு.

சுரு.

அ ஆ இ ஈ உ ஊ எ வ
அ அா ஃ ஃ ஓ ஓ அை அை
ஓசு வ ஓசு

ஐ ஒ ஓ ஓ ஓ ஓ
ஐ ஐ ஐ ஐ :
ஓசு வ ஓசு

வ்யாச.

க க் ச ஞ ங ட ண த
க க் ச ஞ ங ட ண த

ந ன ப ம ய ர ற ல ள
ந ன ப ம ய ர ர் ள ள

வ வ் ஸ ஹ ழ
வ வ் ஸ ஹ ழ

பாபாபி.

க கா கி கீ கு கூ கே கே
 க் கி கி கி க் க் க் க்
 க் க் க் க் க் க் க் க்

கை கொ கோ கௌ க்
 க் க் க் க் க் க்
 க் க் க் க் க் க்

அகா.

க உ ட ச ங் கா எ அ கூ ய
 ௧ ௨ ௩ ௪ ௫ ௬ ௭ ௮ ௯ ௧௦

The Model Press, attan Bazaar Row, Madras.

કર્ણાટક પદ્મોદિની.

યાને

મદ્રાસની સ્વભાષા.

નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ અને અવ્યયના
સામાન્ય શબ્દો.

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ્

અકસ્માત

... આપત્ત

... પડીલ

અકળામણ

... વીચુક્ક

... ટુંદરવુ

અકડ

... ખીરુરમ્

... નેરાય

અક્ષ

... છુદી

... અરવુ

અક્ષુ

... આક્ષોક્ષી

... ઓવોન્કુ

અગણિત

... અપરીમીતમ્

... અધીકમાલ્

અગર

... લેકા

... અક્ષામલ્

અગવડ

... અસંદર્ભમ્

... સમયભેદમ્

અગાઉ

... મુંદુગા

... મીનૈ, મીનાલ

સુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

અખિયારસ	... એકાદશી	... એકાદશી
અગ્નિ	... નિપ્પુ	... નેરપુ
અગ્ર	... મોના	... મુનૈ
અધારિત	... તગનિ	... તકાદ
અંકઅશ્રિત	... લેખખા	... કથુક્કુ
અંકઅવવુ	... અંકીયુટા	... મદીતન
અંજળળ	... ઓટીઅલસુ	... શરીરઅળમ્
અંજરેજ	... ઇંગ્લીશુવાબ્લુ	... વલ્લૈગારન
અચકવું	... વેનુકતીયુટા	... પીનવાંગદલ્
અચરત	... આશ્ચર્યમુ	... વિનોદમ્
અચૂક	... અવશ્યમુમા	... કટામમ્
અચેતન	... અચેતનમુ	... મૈકમ્
અકરત	... અરકુ	... અરમૈ
અખઅયેશ	... ઉપયોગમુ	... ઉપયોગમ
અખઅણુ	... વેલ્તુર	... વેળિઅઅં
અખઅણુ	... તેલિઅકુંડુટા	... તેરિયામલ
અણન	... તેલિવીઆલનિતનમુ	... અરિવિશ્વમૈ
અણકઅણુ	... ચિહ્મીશમુચેયુ	... વિષમમ્સેયુમ્
અણકઅવવું	... અકુગિયુટા	... તકુતલ
અણકઅણુ	... નામ	... ઉલીતલ્
અણિઅણુ	... મુદ્	... મુદ્

શુભવાતી.

તેનુયુ.

તમિળુ

અકષોઅડધ	... સરીસગમુ	... પેરપાદી
અડવું	... તાકુટા	... તોકુગિરકુ
અકસટો	... રમારમિ	... સુમાર
અણુધાર્યું	... અકરમાતુગા	... ધડીત્ર
અણુસારો	... કન્નુચીમિડિ	... કન્નુગડે
અણી	... કોના	... કુનૈ
અણોળો	... પંડગા	... કટુંપાકુ
અતિશય	... અધિકમુગા	... અધિકમાય
અથવા	... લેકપોતે	... દક્ષાવિદ્યાલ
અદલઅદલ	... મારૂદલા	... મારીપોલુદલ
અદેખાઈ	... અસૂપા	... પોરામૈ
અર્ધ	... સગમુ	... પાદિ
અધીરાઈ	... અવનમિમુ	... અવનમિમૈ
અનામત	... અનામતુ	... અનામતુ
અનુક્રમણિકા	... અનુક્રમણિકા	... અદરલે
અનુચર	... પનિવાકુ	... દુતુ
અનુભવ	... અનુભોગમુ	... અનભોગમુ
અનુમાન	... તલપુ	... એણુ
અને	... નુ	... ઉમ
અનેક	... અનેકમુ	... અનેકમુ
અંધારિયું	... ચીકટીમાનુંકુ	... તેયાપદે

(૪)

કર્ણાટક પદ્ધતિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

અંધાઈ	... ચીકટી	... દરેળ
અંધેર	... ચુકિ	... કમમુડી
અપમાન	... અપમાનમ	... અપમાનમ
અપરાધ	... અપરાધમ	... અપરાધમ
અપાત્રવું	... ઇપિંચુટા	... કુકપિતલ
અફવા	... પોઠાર	... પોઠાર
અફસોસ	... અયયો	... દુઃખતે
અભિપ્રાય	... અભીપ્રાયમું	... અભિપ્રાયમ
અભ્યાસ	... અભ્યાસમ	... વાઠિકે, અભ્યાસમ
અમથુ	... ઊરિકે	... શુભા
અમતે	... મમ્મનુ, માકુ	... ઝોંગળૌ
અમારે	... મન ચોક્ષ	... ઝોંગળુડય
અમો	... મેમુ	... નાગળ
અમ્માવું	... જલપરોચુટા	... પુગાકિરદુ
અરજ	... વેકુકોતુટા	... મનુ
અરે	... અરે	... ઝૈયો
અર્થ	... અર્થમુ	... અર્થ
અર્પણુ	... અર્પણમુ	... કોકુતમ
અક્ષી	... ઝોશી	... અડિ
અલ્યા	... ઝોરે	... અડે
અવતરવું	... પુદુટા	... પેરલ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ.

અવદશા	... એકદશા	... કટ્ટેદશૈ
અવધિ	... અવિરા	... અવધિ
અવરોધ	... મિગતા	... મીદી
અવસ્થ	... અવસ્થમુ	... કટાયમ
અવસર	... સમયમુ	... સમયમ
અવસ્થા	... અવસ્થા	... નીલમૈ, અવસ્થે
અવેજ	... ડબ્બુ	... પવણ
અહંકારી	... ગર્વિ	... ગર્વિ
અહિં	... ઇક્કડા	... ઇમે
આ	... દિ	... ઇકુ
આક	... અક્ષિતમુ	... એનિકે
આકાશી	... રલુકરૂ	... રલકરૂ, રલકરૂ
આગળ	... મુંકુ	... મુન્ને
આકાશ	... આકાશમુ	... આગાય
આજીવાજી	... રમકલ	... રંડપકમ
આટવું	... રૂટા	... અરૈતલ
આકું	... અકુમુગા	... કુરૈકે
આજીવું	... તેમ્મુટા	... કોન્ડવરૈલ
આપણ	... મનમુ	... નામ
આપણું	... મનદિ	... નમ્મુડમ
આપનું	... તમદિ	... હગળઓડમદિ

(૬)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

આપવું	... ઇચ્ચુટા	... ઇડુકિરકુ
આમળવું	... પેનુટા	... મુરકિરકુ
આરામ	... વિશ્રાંતિ	... કળેપુતિરતલ્
આવક	... વર્ગમડી-રામડી	... વર્ગમડી
આવડું	... વચ્ચુટા	... વર્ગમરકુ
આવકાર	... પલકરિંપુ	... ઉપચરલ્લે, સતકાર
આવૃત્તિ	... કુરેપુ	... પદિરપુ
આવી	... ઇડુવંટી	... ઇડુપોલ
આશા	... આસા	... આશે
આસરે	... સુમાર	... સુમાર
આળ	... તપ્પુ	... કુટમ
આળસુ	... સોમરી	... શોમ્બેરી
આળોટવું	... પોરલુટા	... પુરલુલ
ઈડાં	... ચુલું	... મુદ્દેમળ
ઉપડું	... નિદ્રાપોવુટા	... તુંચગિરકુ
ઉચ્ચાણ	... ઐતુ	... ઐયરમ
ઉડુ	... બોતૈના	... આમળાન્
ઉકાળવું	... ઉકકાપપેટુટા	... કુદિકવૈતમ
ઉકાળો	... કકાપચુ	... કકાપ
ઉકેલવું	... ચિલ્લુ તીચુટા	... ચીકલુવામલ્
ઉખાલો	... સામેતા	... પળમ ચેલિનમ

ગુજરાતી.

તેગુપ.

તમિળ

ઉમેડવું	... પેરીકા વેયુટા	... પેર્તલ
ઉગારવું	... કાપાટુટા	... કાપાટલ
ઉધાડવું	... તેરુયુટા	... તિરકિરકુ
ઉચ્ચકવું	... મોયુટા	... તુક્કુમિરકુ
ઉઠરવું	... પેરુટા	... વળદલ
ઉછળવું	... એરુટા	... કુદિતલ
ઉછાળવું	... એમિરીયુટા	... એરીદલ
ઉછીનું	... એતીયકુલુ	... કૈમાતુ
ઉઘેરવું	... પેરિમિયુટા	... પેરીકદલ
ઉજડ	... ખપલુ	... પદ્મળી
ઉઝેડા	... ગામ્મુ, ગીકુ	... કીર
ઉઠવું	... લેયુટા	... એળાદિરકિરકુ
ઉઠાડવું	... લેવનેયુટા	... એળપદલ
ઉઠવું	... એયુરુટા	... પરકિરકુ
ઉતરવું	... દિયુટા	... ધરુકિરકુ
ઉતરાવવું	... દિપુટા	... એરકદલ
ઉતારવું	... દિગિયંયુટા	... ધરુકુદલ
ઉતાવળ	... અવમરમુ	... આત્ર
ઉતર	... ઉતરમુ	... વડકુ
ઉથળામવું	... પોરમિંયુટા	... પોરટદલ
ઉદ	... નીલમૈના	... નીલમૈના, ઉદ

(૮)

કર્ણાટક પદ્મોષિની.

સુજશતી.

તેલુગુ.

તમિળુ.

કન	... બોમ્બુ	... રામમ
કનુ	... વેડિગા	... શકાય
કપાકવું	... એગુટા	... એકતલ
કપદેશ	... બોધના	... બોધને
કપર	... મીદા, પૈના	... મેલે
કભરાવું	... પોગુટા	... પોગકિરકુ
કભા રહેવું	... નિલુસુગ	... નિકિરકુ
કમ્મર	... વયરસુ	... વયુકુ
કમેરવું	... ફૂચુંટા	... ફૂટુંકિરકુ
કચુ	... પોકુચુ	... ઉયરમ
કકુ	... લોતેના	... આળમાન
કે	... અદિ	... અદુ
કેકમથુ	... ઓકર	... ઓરવન
કેકદમ	... ઉમદુંડિ	... ઓરેતડવૈલ
કેટલુ	... અંતા	... અવળદાન
કેટલે	... અંટે	... એનદૂલ
કેમ	... અદ્દા	... અપડીયમ
કેવું	... અદ્દુ	... અપડી
કોણુ	... તકુવા	... કોળ
કોમાળવું	... કરંગટા	... કરકિરકુ
કોઠવું	... કરપુકોનુટા	... પોર્તકોલુગિરકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ઔપધ	... મંડુ	... મંડુ
કંબૂસ	... પિસિનારી	... ઉભોખિ
કચરવું	... કંચુટા	... કંચિલુલ
કટકો	... કુંકે, કુંનકા	... કુંકે
કટાણું	... કોટું	... કુરંચુપુકુચ્ચ
{ વાસણુમા	... ચિલુમુપટ્ટિના	... કળિંચુપુકુચ્ચ
કડણુ	... કડીચુમુ	... કડીનમ, ઉરદી
કડવું	... ચેકુમા	... કચાપામ
કડિયો	... કોલતિવાકુ	... કોળતુમારન
કર્કશ	... બજ્જરી	... બજ્જરી, વાયાકિ
કબૂલ	... સમ્મતિ	... આતકોલુ
કરડવું	... કોરંચુટા	... કડિક્કરકુ
કરમાવવું	... માડિપોલુટા	... વાડિપોઝિરકુ
કરવું	... ચેચુટા	... શેયક્કરકુ
કર્તા	... કર્તા	... તલેવન
કવિતા	... પદ્યમુ	... કવનમ
કર્મા, કર્મી	... એક્કડા	... એન્ને
ક્યારે	... એપ્પુક	... ચેપ્પોળુકુ
કચું	... એદિ	... ચેકુ
કસબ	... સરિજે	... સરિગે
કસાઈ	... કસાઈવાકુ	... કસપ્પમારન

(૧૦)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

કંસારો	... પાત્રમુલુયેયુવાડુ	... કનાન
કળિયો	... ગિંજા	... વેર
કાઈ	... એમો	... એદાવદુ
કાંરો	... રાઈ	... શીરીકળુ
કાટો	... મુળુ	... મુળુ
કાણું	... બોક્કા, રંધ્રમુ	... પોદુ
કાંતવું	... નુનુગાવડુક	... નુનુનિરિદલ્
કાજળ	... કાટિકે	... મૈ
કાટોકો	... ઉરમુ	... છડિમુળકમ
કાટબા	... ગુંડુ	... ગુંડવરસે
કાંઠવું	... એતિવેમુટા	... એકુતુગિરદુ
કદાહી મુઃવું	... તરિમિયુટા	... અનુપિવિકુદલ્
કાંતરવું	... કત્રિયુટા	... કતરિદલ્
કાદવ	... અકુસુ	... શેર
કાપણી	... કોતા	... અરપુ
કાપવું	... કોયુટા	... અરિક્કિરદુ
કામ	... પનિ	... વેલૈ
કામર	... વિમ્મક	... વેરુડ
કારખાનું	... પદેરા	... પદેર
કારણ	... કારણમુ	... કારણમ
કારીગર	... પનિવાડુ	... વેમેકારન

શુભરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ્

કાલાવાલા	... બતિમાલુ	... વિષ્ણુપં
કાળું	... નલુપુ	... કરંપુ
કિનારો	... ઓડુ	... ઓરમ્
કિલ્લો	... કોરા	... કોટ્ટે
કુંડાળ	... ચુંદ્રમુ	... શુત્તિરં
કુંડ	... ચુંટા	... મુળમ્, તદાકં
કુંદવું	... કુમુકુટા	... કુદિતલ
કુંભાર	... કુમ્મરિવાડુ	... કુયવન્
કૂચી	... બીગમુ	... સાવી
કૂચો	... કુચ્ચુ	... મુચ્ચુ
કેટલા	... એમિ	... એત્તનૈ
કેટલાએક	... કેન્નિ	... શીલ
કેટલું	... એંતા	... એન્નળવુ
કેમ	... એંકુક, ચેલા	... ચેદરકુ, ચેન્
કેમકે	... એંકુકખંટે	... ચેનન્ દ્રાલ
કેવડું	... એંત	... એન્નળવુ
કેવું	... એમાદિરિ	... એવિદમ્
કેલેવું	... ચેપુટા	... શૌલ્લમિરકુ
કમળાશુ	... વાતિએદી	... વાદિએદી
કમળ	... એવર	... ચાર
કમરવું	... ચેકુચુટા	... શિલ્પવેલે

(૧૨.)

કર્ણાટક પદ્યોપિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

કોથળા	... સંચિ	... પૈ
કોથળા	... ગોથમુ	... કોથિ, શાકું
કોથ	... કોપમુ	... કોપં
કોઠેલું	... કુલ્લિપોષના, પુચ્ચિપોષનાં	... અળુગિપોન
કોઠોવરાવવું	... ઉરપેદુટ્ટા	... ઉરવૈઞ્ઞરદુ
અખળાવવું	... તેલ્લકડીચુટા	... કુલ્લિયૈતલ
ખરવું	... રાલુટા	... ઉદરદલ
ખરેરો	... કારપમુ	... માલિસ
ખવરાવવું	... તિનિપિંચુટા	... ઉટલ્
ખસવું { પગ	... જરૂટા	... નગરગિરદુ
ખસવું { કારે	... કલ્લુટા	... વળ્લુવુદલ
ખસેકવું	... વતિંચુટા	... નકરદલ
ખભળવું	... કલપેદુટ્ટુ	... કલકરદલ
ખાડવું	... દંચુટા	... ધડિઞ્ઞરદુ
ખાડી	... કલ્લુરા	... કાલવાય
ખાકું	... પુલ્લની	... પુળિપ્પાન
ખાકે	... પલ્લમુ	... પલ્લં
ખાતર	... ઐરવુ	... ઐર
ખાનું	... આરા	... આરે
ખાવું	... તિનુટા	... તિનકિંડુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્.

ખાલી	... હિત, વટી	... વેરમ, ખાલી
ખિજવવું	... કોપિંચુટા	... કોપમણ્ડાકુતલ
ખિલવું	... વિકસિંચુટા	... મહરતલ
ખુંદવું	... દુઝુટા	... તોહૈતલ
ખુટવું	... તગ્ગુટા	... પરિમલ
ખૂણો	... મૂલા	... મૂલૈ
ખુશાસો	... બદુલુ, નીરાકરણુમુ	... તિરમાનમ્
ખેંચવું	... લાગુટા	... ઇળુતલ
ખેતર	... પોલમુ	... નેલ
ખેતી	... સંઘમુ	... પપ્પરકુડી
ખેલવું	... આકુટા	... આડદલ્
ખોખઈ	... ઓટે	... ઓટૈ
ખોદું	... અમલમુ	... પોષ
ખોતરવું	... ઝોકુટા	... શોરિદલ
ખોદવું	... ત્રવુટા	... તોન્કુમિરદુ
ખોલવું	... તેરચુટા	... તેરકદલ
ખોવું	... દારપોવુટા	... એળંદુપોઝિરદુ
ખોસવું	... દુચુંટા	... નુબ્બેતલ
ખોળવું	... વેદુકુટા	... તેકુદલ
ખોળિયું	... ઓરા	... ઓરૈ
ગણવું	... અંચુટા	... એણ્ણદલ

(૧૪)

કર્ણાકર પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ્

અપ	... મુટા	... પોકાર
અખડાવવું	... દોલિયુટા	... ઉરટ્ટકિરદુ
અંધ	... કંપુ	... નાટ્રં
અભરાટ	... કલવરમુ	... ગાભરા
અમવું	... ઇષ્ટપકુટા	... પિડિક્કરદુ
અરજ	... અક્કરા	... અક્કરૈ
અર્જના	... ગર્જના	... ગર્જનૈ
અમાણુ	... ગાટિ	... કણિણુતોટ્ટિ
અરીખ	... ખીલવાકુ	... ચેળૈ
અર્જવતી	... કડપુતો	... શિનૈત
અક્ષી	... સંદુ	... સંદુ
અલીચો!	... જમકાળમુ	... જમકાળમુ
અળપણુ	... તીપુ	... તિત્તિપુ, કન્નિપુ
અળદો	... કરમુ	... કરં
આઠ	... મુઢિ	... મુઢિં
આપડી	... મૂકા	... મૂરે
અળા જવું	... અિ'યુટા	વિજંગ'યુગિરદુ
આડી	... બાંડિ	... વાંડિ
આમ	... ઊર	... ઊર
આમકું	... આમમુ, પદ્મે	... ગિરામમ
આવું	... પાકુટા	... પાકુગિરદુ

શુદ્ધશાસ્ત્રી.

તેનુચી.

તમિળુ.

ગાળ	... તિદુ	... તિદુગળ
ગાળવું	... વડિકદુટા	... વડિકદુકિરદુ
ગિની	... સવરમુ	... સવરન
ગીત	... પાટા	... પાડુ
ગિરદી	... ગુમ્પુ	... ગુમ્મલ
ગુંથવું	... અલ્લુટા	... પિનુકિરદુ
ગુંથવાવું	... ચિક્કુપડુટા	... ચિક્કુદલ
ગુરસો	... કોપમુ	... કોવ્વ
ગુલ્લ	... રદસ્યમુ	... રદસ્યમ
ગોખવું	... મનનમુચેયુટા	... કટુકોળગિરદુ
ગોઠવવું	... અડુકુટા	... અડુકિરદુ
ગોવાળ	... ગોલ્લવાડુ	... એડયન
ગોળા (ઔષધની)	... માત્રા	... ઉરૂડે, માત્તિરે
ઘટાડવું	... તગિંચુટા	... કુરૈંક્કરદુ
ઘડવળ	... મુશિલિ	... કળવનમ
ઘડવું	... રૂપમેર્પચ્ચુ	... તચ્ચુલ્લ
ઘણું	... નિંડા	... રંબો
ઘસવું	... રૂપ્પુટા	... તેકિરદુ
ધાંચી	... ગાંદૂવાડુ	... વાણિયન
ધોટા	... ગોત્ર	... એરક્ક
ધાટ	... આશ્વરમુ	... વાંદમ

(૧૬)

કલ્યાણ પદ્યોધિની.

ચુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

ધાણી	... ગાનિગે	... શેઠ
ધાસ	... કસવુ	... વૈક્રાંધ
ધુંટવું	... હીદુટા	... તેકદલ
ધુમવું	... તિરુટા	... તીર્યલ
ધેન	... મૈકમુ	... મયકમ
ધોચવું	... દુર્યુટા	... કુતુકિરદુ
ધોળવું	... નલુપુટા	... કશકદલ
ચખાડવું	... રચિચૂપિંચુટા	... રચિપાકંદલ
ચમદવું	... તોકુટ	... મેરોકદલ
ચમદાવું	... તોકિંચુટા	... મેરોકરદલ
ચચરવું	... મંકુટા	... એરીચલ
ચટાક	... ચાપા	... પાંચ
ચટાડવું	... નાકિંચુટા	... નકિ પાકંદલ
ચડાવવું	... એકિંચુટા	... તુકિરદુ
ચડિયાતું	... મેલુ	... વસ્તી, મેલાન
ચઢવું	... એકુટા	... એરિરદુ
ચણવું	... કદુટા	... કદમ
ચનુરાઈ	... ચાતુર્યમુ	... ચાલાકાય
ચન્ન	... ચંદુકુ	... ચંદ્રન
ચપટું	... પદકવાટમુગા	... ચપ્પયાય
ચંપાવું	... તોકમટુટા	... મિલિક પદુગિરદુ

શુશ્રૂષાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

નકશી	... પટમુ	... માપુ
નગર	... ભીર	... નગરમ્
નગારું	... મેળમુ	... મેળમ્
નજદીક	... દગ્ગા	... દિટ્ટ
નકારું	... ચેડુન	... કેટ્ટનાન
નથી	... કંદુ	... દલે
નદી	... એર-એરિ	... આર-આતુ
નપુંસક	... બેડી	... કામ, બેડી
નફા	... લાભમુ	... લાભમ
નમવું	... વંચુટા	... કુલિંજલ
નમાવવું	... વંચિયુટા	... એરકમ
નમુનો	... માદિર	... માદિરિ
નમૃતા	... અચુકુવા	... પોરમ્
નરક	... અમેધ્વં	... પી
નરમ	... મૂદુવૈના	... મૂદુવાન
નવરાશ	... તીર્પુ, સાવકાશમુ	... સાવકાશં
નવાઈ	... વિંતા	... અધિસ્તમ્
નવું	... ભેતા	... પુદિદાન
નશીત	... અદ્રુષ્ટમુ	... અદ્રુષ્ટમ્
નસાઈવું	... પરમેતિયુટા	... ઓટ્ટિરકુ
નહિં	... કાડુ	... અલ્લ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

નહિંતેર	... લેકપોતે	... ઇક્ષા વિટાલ
નળ	... કોળાર્ધ	... કોળા
ના	... વદુ	... વેંડામ્
નાકું	... તોલગેટ	... તોલગેટ
નાખવું	... વેચુટા	... પોકુંગિરદુ
નાય	... આટા	... આટમ્
નાયવું	... આડુટા-દુમુકુટા	... આટ-ધુમુક્કલ
નાત	... જાતિ	... જાદિ
નાનું	... ચિન્નદૈના	... શિરદાન્
નામ	... પેર	... પેયર
નાસવું	... પરગેતુટા	... ઓડુગિરદુ
નાહાવું	... રનાનમુચેયુટા	... કુળિઝિરદુ
નિચોવવું	... પિંડુટા	... પિલિયગિરદુ
નિતરવું	... કારનિચુ	... ઓલ્લુકલ
નિત્ય	... નિત્યમ્	... પ્રતિદિનમ્
નિર્દય	... દયલેની	... ઇરક્કમિલ્લાલ
નિશાન	... અડિયાલમ્, ગુરુ	... કુરિપ્પુ
નિસરવું	... ખયલુદેરટા	... પુરખપડલ
નીચું	... કિંદા	... કીળ્લે
નીવેડા	... મુગિંપુ	... મુઝિવું
નોકર	... પનિવાડુ	... વેલૈમારન્

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિઝ્

પકડવું	... પક્ટુટા	... પિડિકિરુ;
પચવું	... જીર્ણિયુટા	... જીર્ણિકલ્લ
પછી	... અવતલા, પીમટા	... અપ્પુરં
પછીથી	... તરવાતા	... પિરયુ
પશ્ચવું	... તોદરપેટુટા	... તુદરપુશેપલ
પડછાયો	... આભાસમુ	... સાયૈ
પડવું	... પડુટા	... વિળિગિરદુ, ઉળંદિગિરદુ
પડીકું	... પોદ્દમુ	... પોટલં
પણ	... અછતે	... આનાલ
પતર	... તગુકુ	... તપરં
પત્થરો	... રાષ	... કલ્લ
પથારી	... પડકા	... પડુકૈ
પરણવું	... પેંદ્દીએ મુકોનુટા	... કલ્લાણુ શેષદલ્લ
પ્રધાન	... મંત્રિ	... મંદિર
પરમેશ્વર	... ભગવંતુકુ	... કડવુળ-સ્વામિ
પરવડતું	... ગદુપટી અગુટા	... કદુપડીલ
પરસેવો	... ચેમટા	... વેલે
પરાણે	... બલતકાર મુગા	... વલ્લિકટાપમાય
પરોવવું	... ઝુચ્ચુટા	... કોકુલ્લ
પર્વત	... કોડા	... મલૈ
પર્ણાડી	... ચરપલમુ	... ચરપલ્લમ

(૩૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

પલાળવું	...	નાનપેટુટા	...	નનિક્કિરદુ
પલોટવું	...	સાદુપરચુટા	...	પળકદલ
પવન	...	ગાલિ	...	કાદુ
પહોચાશે	{ ઉચ્ચે મુકામે	અંદુનુ	...	એદુંમ
		ચેરવચ્ચુનુ	...	શેરલામ
પશ્ચિમ	...	પરમરા	...	મેકું
પાકવું	...	પંટા	...	પપર
પાકું	...	પંડીન	...	પળ્લુત
પાછલું	...	વેનુકટિ	...	પિનાચકમ
પાછળ	...	વેનુકા	...	પિનાલ
પાછું	...	તિરિગિ, મરલા	...	મરૂપડિયું
પાટિયું	...	પલકા	...	પલગે
પાડવું	...	પડવેયુટા	...	પોદુવિડલ
પાણી	...	નીળ્લુ	...	તણ્ણુર-જલ
પાતર	...	ભોમનદિ	...	તેવડિયાળ
પાતળો	...	બક્કનિ	...	મેલિંદ
પાથરણું	...	મેતા	...	મેતૈ
પાથરવું	...	પરચુટા	...	વિરિક્કિરદુ
પાદવું	...	પિતુટા	...	કુણ્ણુલ
પાયમાલી	...	તારમાર	...	તારમાર
પારકું	...	દતરલદિ	...	દર્તરાલદુ
પાલખ	...	સારા	...	સાર

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ.

પાવડિયો	... પાદુકલુ	... મેરિવડિકટ્ટે-ચપ્પાતુકટ્ટે
પાવું	... તાગિંચુટા	... કુડિકુલ્લ
પાસુ	... મ્રક્કા	... પક્ક
પાળવું	... સાકુટા	... કાપાટ્લ
પિંજર	... ગૂડુ-પંજરમુ	... ગૂંડુ
પિંજરા	... દ્વેક્કલવાડ	... પંજરઅડિકોરવન
પિમળવું	... પરીમળીંચુટા	... વાસનૈયુલ્લા
પિરસવું	... વડિંચુટા	... પરિમાર્ગિરદુ
પીછી	... કુચ્ચુ	... ઓટ્ટોકોથુ
પીવું	... ત્રાગુટા	... કુડિકિરદુ
પીળું	... પસપુ	... મંજલ
પુછવું	... અડુગુટા	... કેટ્ટકિરદુ
પુરપ	... પુરપુડુ	... પુરપન
પૂનમ	... પુનિમા	... પૌર્નમિ
પૂર	... વેલુરા	... વેળ
પૂણું	... નિંડુ	... નિરેંડુ
પૂર્વ	... તૂર્કુ	... કિળક્ક
પૂલ	... વંતેના	... વારાવદિ
પૂળા	... કટ્ટ	... કટ્ટ
પ્રથિરી	... ભૂમિ	... ભૂમિ, ઉલ્લગ
પેટી	... પેટ્ટે	... પોટ્ટિ

(૨૮)

કર્ણાટક પદ્યબે ધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તામિળૂ

પેલું	... અદિ	... અદ્દુ
પેસવું	... દૂરટા	... પૂન્દુગિરદુ
પેહેલુ	... મોદટી	... મુદલ
પેહેરવું	... વેસુકોનુટા	... તરિતુકોળુકિરદુ
પેકું	... ચકમુ	... ચકં
પોટલી	... મૂટા	... મૂટૈ
પોપડો	... પોરલુ	... પોપળમ્
પોતે	... તાનુ	... તાનાય
પોલું	... બોલુ	... બોલ
પ્રાણુ	... પ્રાણુમુ	... બિડર
ફરક	... વિલાસમુ	... વિત્યાસં
ફરજ	... પતી	... વેલ્લૈ
ફરજન	... સંતતિ	... સંતાનમ્
ફરવું	... તિરૂચુટા	... તિરિગિરદુ
ફરીથી	... મરલા	... મરૂપડિયમ્
ફલંગ	... દમુકુ	... એળુંથુ
ફસાયો	... તચ્ચલુકોનાકુ	... આપદુકોડાન
ફારી	... ઉરિતીયુ	... તૂક
ફાટવું	... ચિનુચુટા	... રિગિદુ
ફાડવું	... ચિંપુટા	... કિળિલ્લલ
ફાનસ	... લાદર	... લાદર

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

ફિકર	... ચિંત!	... ચિંદે
ફિલ્લું	... નુરુ કટિંચુટા	... નોરૈકદુદલ
ફિતુર	... એદિરિપુ કવલમુ	... કલલં
શીકું	... ચપ્પની	... ચપ્પુનુ
શીચુ	... નોરુ	... નુરૈ
કુંકવું	... બિદુટા	... બિદુગિરદુ
કુરસદ	... સાવકાશમુ	... સાવકાશમ
કુલવવું	... ઉખમિંચુટા	... ઉમિરિયાય
કુલવું	... ઉખચુટા	... ઉખમલ
ફેંકવું	... વિસિરિ વેચુટા	... વિસિરિપોદુદલ
ફેરફાર	... માપું	... માટુ
ફેલાવું	... વ્યાપિંચુટા	... પરવિકોબ્બુગિરદુ
ફેંસલો	... તીરમાનમુ	... તીર્માનમ
ફેગટ	... દંડગકુ	... દંડમાય, દંડતક્કો
ફેડવું	... કાલ્ચુટા	... ઓરિક્કલ
ફેલવું	... ઓલ્ચુટા	... ઉરિક્કરદુ
બકવું	... વાયાકુટા	... વાયાડલ
બખતર	... કવચમુ	... કવચં
બગડવું	... ચેડી પોવુટા	... દેટપોમલ
બગાડવું	... ચેરુપુટા	... દેડુક્કિરદુ
બગચો	... તોટા	... તોદં

કુશરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

બબર	... બબર-અંગડિવીધિ...	કુટેતેર
બાબલુ	... ચૂપિંચુટા	... કાણિમિલ્લિરુ
બદલુ	... માર્યુટા	... માત્તિકોળુદલ
બનવુ	... અગુટા	... આગદલ
બનાવ	... સંભવિંચિનદી	... સંભવિક્કુદલ
બનાવુ	... ચેયુટા	... શેષગિરુ
બંદર	... રેવુ	... દુરૈમુખં
બનડુ	... ગોણુગુટા	... મુરિગિરદલ
બકારો	... ઉમ્મદમુ	... વેલ્લુ
બરક	... મંચુગડુ	... પનિકટ્ટિ
બરાડુ	... કુયુટા	... કુચ્ચલ
બરાબર	... સરિગા	... સરિયાય
બહાર	... બહટા	... બેગિદલ
બહુવાર	... અનેકમારી	... અનેક વિસેય
બબ	... બલમુ	... બલમ
બબલુ	... કટ્ટેલુ	... અડુપુક્ટેમ
બબુ	... મંડુટા	... એરિગિરુ
બબાતાર	... બલતકારમુ	... બલવંતં
બબિયુ	... કટ્ટુટા	... કટ્ટુગિરુ
બાબ	... ચેચ્ચી	... ક
બબુ	... પ્રક્કા	... પદમ

શુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ખાદખાડી	... ત્રાયુટા	... તદ્દલપડી
ખાધા	... મોઝુ	... પ્રાર્થને
ખાફું	... ઉડક પેટ્ટુટા	... વેગવૈકિરદુ
ખાખત	... ખાખતુ	... સંગતી
ખાલિજી	... ખાલિજુડુ	... પિનાલિજીન
ખારીક	... સન્ન	... મેક્ષિય
ખાવો	... ઐરાગિ	... ઐરાગી
ખાળક	... મિરુ	... કુળદે
ખાળપણ	... પસિતનમુ	... વાલિવપરવં
ખાળવું	... દાદ્યુટા	... કોળુત્તમિરદુ
ખીક	... ભયમુ	... ભયં
ખીકજી	... ભયપકુવાડુ	... ભયંગાળિ
ખિના	... રિપયમુ	... વિપયં
ખીજ	... વિતુ	... વિરૈ
ખીજી	... વેરે	... વેરે
ખુદ્દ	... મોઝી	... મોઝૈ
ખુડું	... મુનુગુટા	... મુળુગદલ
ખુદ્દિ	... ખુદ્દિ	... અરિલુ
ખૂમો	... દૂતલુ	... કુચ્ચલ
ખેમમાન	... ખેમાની	... ખેમાની
ખેજી	... દદરે	... ધરવર

(૪૨)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

ઝેટ	... દીપમુ	... દીવુ
ઝેણળ	... વિકારમુગા	... વિકારમાય
ઝેવડ	... જંટા	... રટૈ
ઝેસવું	... કૂચ્યુંકુટા	... ઉટકાર્ગિરદુ
ઝેહેરો	... ચેવિટિવાડુ	... શેવુડન્
ઝોડાવવું	... મોટ્ટેકોટ્ટા	... મોટ્ટૈઆડિકદલ
ઝોલ	... માટા	... પેચ્યુ
ઝોલવું	... પલુકુટા	... પેશુગિરદુ
ઝોલનાવવું	... પિલુચુટા	... કૃષ્ણપકુક્કિરદુ
ઝોળવું	... મુંચ્યુટા	... મોન્ડુકોલ્લદલ
ઝગવાન	... ઝગવંતુકુ	આન્ડવન્ હડવુળ
ઝણવું	... ચદુવુટા	પડીક્કિરદુ, વાશીક્કિરદુ
ઝભકો	... જંભમુ	... ડંખમ્
ઝરડવું	... પગલગોટ્ટુડા	... ઝોડૈક્કિરદુ
ઝરવવું	... માર્ચિચુટા	... માર્ગિરદુ
ઝરસો	... નમ્મિહમુ	... નાંબકૈ
ઝરુવું	... મોરચુટા	... કુલૈક્કરદુ
ઝળવું	... ચેરટા	... શેરદલ
ઝાગવું	... વિંચુટા	... ઝોડૈક્કલ
ઝાગ	... ઝાગમુ	... ઝાગં
ઝાગવું	... પચુલુટા	... ઉડૈક્કિરદુ
ઝાગલું	... વિરંગના	... ઝોડૈ

ગુજરાતી.

તેગુન.

તમિળ.

ભાડું	... બાડિંગે	... કાડકૂલિ
ભાડુત	... કાપરમુ	... કુકુતનં
ભાન	... પ્રજા	... પ્રજે
ભાર	... બરુ	... બલુલુ, શમૈ
ભારી	... મોપુ	... મોપુ
ભારે	... એતુગા, બરુગા	... બલુવાય
ભાવ	... વેલા	... વેલૈ
ભાવવું	... રચિયુટો	... રચિકરમાય
ભારી	... અદ્રુટમુ	... અદ્રુટમ
ભિંડી	... જનુપનારા	... જનપુરી, નાર
ભિખવું	... બિચ્ચમેતુટા	... પિચ્ચેએડલ
ભિનાસ	... તેમા	... ઇરમ
ભીખારી	... બિચ્ચવાકુ	... પિચ્ચેકારમ
ભીડ	... યુંપુ, સંદડી	... યુંબુ
ભીનું	... તડી	... ઇરમ
જુકવું	... ફુટા	... કુટલ
જુલવું	... મરચુટા	... મરંદુવિકુગિરદુ
જુલાવવું	... મરપિંચુટા	... મરક્કવેક્ક
જુવો	... મંત્રગાકુ	... મોદ્રીયન્
જુસવું	... તુકુપુટા	... તોડૈકિરદુ
જોકો	... પોડિ	... તૂમ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

ભૂખ	... આકિલિ	... પશ્ચિ
ભૂંગળ	... નાળમુ	... કુળાય
ભૂત	... પિશાચી	... પેય, પિશાશુ
ભૂલ	... તપુ	... તપુ:
ભૂલ	... પોદુ	... ઉમિ, તનકુ
ભેટ	... સમર્પણા	... બહુમાનં
ભેળવવું	... ચેર્યટા	... શેકિરદુ
ભોયરં	... સુરંગમુ	... સુરંગં
ભોજન	... ભોજનમુ	... શાપ્પાડુ
ભોળપણ	... કપટમુત્રેકુડુટા	... કપડંબલામલ
મગાવવું	... તેપ્પિયુટા	... વરવળિક્કલ
મજબુત	... ગેટ્ટી	... હટ્ટિયાય
મજૂર	... ફૂલિવાડુ	... ફૂલિકારન
મટવું	... કુદુરડા	... ગુણુપ્પડુગિરદુ
મડદુ	... પીનુગા	... પિણું
મથાળું સરનામુ	... પૈવિલાસમુ	... મેલવિલાસં
મદદ	... સહાયમુ	... ઓત્તાશી
મદારી	... ગારડિવાડુ	... નોકન
મદિરા	... સારાઈ	... કળ્લુ
મધપુડા	... તેનેગૂદુ	... તેનેગૂડુ
મન	... મનરસુ	... મનદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

મનાઇ	...	...	... કટાપમ
મનાવવું	...	ઓપુકોનુનટ્ટુચેયુટા...	ઓપુકોલ્લુદલ
મનુષ્ય	...	મનુષ્યુકુ	... મનિદન
મને	...	નન્નુ, નાકુ	... એન્ને
મફત	...	ઊરિકે	... ચુમ્મા, વેરૂમૈ
મમળાવવું	...	ચપ્પરીચુટા	... ચપ્પુદલ
મરજી-પુશી	...	છપ્પટમુ	... છપ્પટ
મરડવું	...	ત્રિપ્પુટા	... તિરિક્કિરુદુ
મરજી	...	ચાવુ	... શાવુ
મરવું	...	ચચ્ચુટા	... ચાવુદલ
મમ	...	મર્મમુ	... રહસ્યં
મશાલ	...	દિવિટી	... દિવટી
મસ્કરી	...	પરિહાસમુ	... પરિહાસં
મસળવું	...	નલુપુટા	... કસકદલ
મળ	...	મલમુ	... મલં
મળવુ (જડવું)	...	દોરુનુટા	... અગપ્પુગિરુદુ
માછી	...	ચેપલુપટ્ટેવાકુ	... શેંખડવન
માંડવો	...	મંડપમુ	... પંદલ
માલિ	...	લોપલા	... લેલે
માનવું	...	અકુગુટા	... કેલ્લકદલ
માટી	...	મવજી-મદિ	... મવજી-મવજી

(૪૬)

કર્ણાટક પદ બોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

માટે	... ગતુકા	... આનાલ
માણસ	... મનુષ્યુડુ	... મનુષ્યન
માન	... માનસુ	... માનમ્, ઇનમ્
માનવું	... આપુ કોનુટા	... આતુકોબ્બુગિરુડુ
મારી	... મન્નપમું	... મન્નિપ્પુ
માર	... દેખ્યા	... અડિ
મારકત	... ગુન્નર્તિ, ગુન્ડા-મુલંગા	... મૂલમાય !
મારવું	... કોટુટા	... અડિક્કિરુડુ
માર્ગ	... માર્ગમુ	... વળી, માર્ગમાય
મારૂ, મારો મારા	... નાયોક્કા	... એન્નુડય
માલિક	... સોતપાડુ	... સંતગારન
માલુમ	... તેલુલુનુ	... તેરિયં
માળી	... સાતાની	... સાતાનિગારન
માળો	... ગૂડુ	... ગૂડુ
મિત્રવું	... મૃયુટા	... મૃડલકિરુડુ
મિત્રુપતિ	... મર્ઠનપુરતિ	... મિળુકુરતિ
મિલકત	... સોતુ	... આરિત
મુકવું	... પેટ્ટા	... વૈકિરુડુ
મુકાવવું-છોડાવવું	... વિડિચિન્નુટા	... વિટ્ટવિડલ
મુંગા	... મુગા	... ઉમૈ
મુદ્ધ	... બોતિગા	... શુદ્ધમાય

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

મુતરવું	... ઉચ્ચપોયુટા	... જલપાદે, મોત્રમ
મુરખ	... મૂર્ખડું	... મૂર્ખન
મુશ્કેલી	... કઠિણુમુ	... કઠિણું
મુસાફરી	... પ્રયાણુમુ	... પ્રયાણું
મૂતર	... ઉચ્ચા	... મૂતરં
મૂલ	... વેલા	... વેલૈ
મૂળિયું	... વેર	... વેર
મેં	... નેનુ	... નાન
મેંસ	... કાટિકે	... મૈ
મેદાન	... અરણ્યમુ	... અરણ્યં
મેળવણી	... કલપણુમુ	... કલાપુ
મેળા	... સંતા	... મંદૈ
મેહરખાતી	... દયા	... દયનું
મોકલવું	... પંપુટા	... અનુપુગિરદુ
મોત્રવારી	... ગિરાકિ	... ગિરાક્કિ
મોચી	... ચેપુલુકુંવાડુ	... સક્કિલિ
મોળ (દરિયાના)	... અલલુ	... અલૈ
મોટું	... પેદનિ	... પેરિદાન
મોરવવું	... ચેમીરી વેયુટા	...
મોળું	... ચમ્પનિ	... સમ્પેયાય
મચ	... યચમુ	... યચં

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

યજ્ઞોપવીત	... જન્જમુ	... પૂજુલ
યથાર્થ	... નિજમુ	... હિરમૈ
યમ	... યમુડુ	... યમન
યાદી	... યાદી	... કુરિપુ
યોગી	... યોગુ	... યોગિ
રમવાળ	... કાવલિ	... કાવલગારન
રગડવું	... નલુપુટા	... નસુકુદલ
રંગ	... વર્ણમુ	... શાપ
રળ	... રેલવું	... વિદુમરૈ
રડવું	... એડુચુટા	... અબ્બુગિરકુ
રથ	... તેર	... તેર
રમટું	... ભોમ્મા	... ભોમ્મૈ
રમત	... આટા	... આટ
રમવું	... આડુગ	... વિગૈયાડલ
રમાડવું	... આડિપિચુટા	... આડચૈલ
રસ	... રસમુ	... રસ
રસ્તા	... દોવલુ	... તેરગળ
રાજમહેલ	... નગર	... અરણમલૈ
રાધવું	... વંડુગ	... સમૈકુદલ
રાખ (રખ્યા)	... ખૂડીદે	... સોમ્મલ
રાખવું	... પેટ્ટોકોતુટા	... વૈત્તોકોલુગિરકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

રાગ	... રાગમુ	... રગરં
રાજ	... રાજુ	... રાજનુ
રિવાજ	... વાડુકા	... વળક
રીસ	... ઠાપમુ	... ઠાવમ
રે	... રુદિ, પત્તિ	... પંછ, પંજી
રેકો	... ચીટી	... ચીટી
રેપાળુ	... અંદમૈના	... અળમાન
રેપિયો	... રેપાય	... રેપાય
રેડવું	... પોયુટા	... ઉત્તમિરદુ
રેતાળ	... એડારિ	... મજુળી
રેલેવું	... ઉડુટા	... ધરકિરદુ
રેશમં	... પદું	... પડું
રેગ	... રેગમુ	... વ્યાધિ
રેપવું	... નાડુટા	... નાડુંમિરદુ
રેજવું	... તિમ્મકોનિપોવુટા	... ઠાડુપોમિરદુ
મમવું	... માયુટા	... એળુકુમિરદુ
મમાવવું	... રાઈયુટા	... એળુકુયોલલ
મખોટી	... ગોલિ	... ગોલી
મગમ	... કલ્લેપુપમ્મમુ	... કડિવાળં
મંજુ	... નોડિ	... નોડિ
મટકતા	... તોયુના	... તોમિકોડુધરકિર

ગુજરાતી.

તેનુચ્છ.

તમિળ્

ભટકાવવું	... તોમિચુટા	... તોમિવેક્ક
ભડવું	... જમડમાડુટા	... ચન્ડૈપોદુદલ
ભડાવવું	... જમડમાડીચુટા	... ચન્ડૈપોચ્ચલ
ભપસવું	... જરટા	... સરલલલ
ભપેટાં	... ચુદુટા	... શુતુદલ
ભખડવું	... તોચુટા	... તોચુદલ
ભાંચ	... લાંચમુ	... લાંજ
ભાકડાં	... કદ્દેલુ	... કદ્દૈ-વિરચુ
ભાકડી	.. કરૂ-કોપા	... તડી-કોમ્બુ
ભામ	... શક્કા	... અરકુ
ભાગ	... સમયમુ	... સમય
ભાગટ	... તોડને	... ઉડને
ભાજ	... પ્રિચુ	... વેક્કમ
ભાભ	... લાભમુ	... ભાભમ
ભાથુ	... નિકુપુ, નિડિવિ	... નીમગમ, નીદુ
ભાલ	... એરપેના	... અમપાન
ભાવવું	... તેચ્ચુટા	... કોડુવરિરકુ
ભિંપવું	... અલુકુટા	... મોળુચુગિરકુ
ભોટ	... મુક્કુચીમિડિ	... મુક્કુચિળિ
ભીટી	... ગીતા	... કોડુ
ભીલ	... પાચિ	... પાચિ

શુભરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

લીલું	... પચ્ચનિ	... પચ્ચેયાન
લુભો	... કુટિવાડુ	... જીનમાય
લમડા	... ચુડ્ડુ	... તુલિયળ
લુહાર	... કુમ્મરવાડુ	... કરમાન
લેખ	... રાતા	... એળુનુ
લેવું	... તીસુકેનુટા	... વાંગુમિરદુ
લોક	... જનુલુ	... જનગળ
લોચો	... મુદા	... મુદે
લોભિયો	... પેરાક્કમલા	... પરાશૈયાન
લોહોલું	... તુડુચુટા	... તુડેક્કિરદુ
વખાલુલું	... પોમકુટા	... પૂરિક્કલ
વખાર	... મિકુમિ	... ગડચુ
વગાડવું	... વાઈચુટા	... વાશિક્કલ
વમોવલું	... નિદીચુટા	... નિદીક્કલ
વધારવું	... પેરિમ્મચુટા	... અધિગમાક્કલ
વચ્ચે	... નકુમા	... નકુવિલ
વટાવ	... વટ્ટમુ	... વટ્ટ
વટાવવું	... માચુટા	... માતુલ
વડીલ	... પેદલુ	... પેરિયવરમળ
વટવાડ	... જગડમુ	... શડે
વટલું	... જગડ માકુટા	... શડેશોલલ

(૫૨)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

વણકર	... નેતમાડુ	... નેસવગારન
વણવું	... નેયુટા	... નેયુદલ
વતડવું	... ગીકુટા	... શારીંલકોલુદલ
વતન	... પુદ્દિનચોડુ	... પિરંદરઊર
વધવું } હચે	... પેરચુટા	... વળૈઝિરકુ
વધવું } મણતા	... હેચ્યુટા	... અદિકરિપુ
વધેરવું	... પમલગોદુટા	... ઓડીકુદલ
વન	... વનમ્	... વનમ્, કાકુ
વરનાત	... વાના	... મળૈ
વરપોડો	... ઊરેજિંપુ	... ઊર્મોલ
વરાડવું	... જમડમાડીચુટા	... શન્ડેપોડચ્ચલલ
વરાળ	... આવિરિ	... આવિ
વૃદ્ધ	... મુસલિ	... કિળવન
વલોવવું	... ચિલુકુટા	... કડેયુદલ
વસવું	... વસિંચુટા	... વાસંશૈયલ...
વહાચુ	... ઓડા	... કપલ
વહાલા	... પ્રિયમૈના	... પિરમમાન
વળતી	... પિમ્મટા	... અરપરં
વળવું	... વંચુટા	... વળૈઝિરકુ
વાકું	... વંકરા	... કાલુમાન
વાકુંચૂક	... વંકશટિંકરા	... કાલુમાન

શુદ્ધરાત્રી.

તેનુગ્ર.

તમિળ

વાચવું	... ચક્રવુટા	... વાચિકુદમ
વાધા	... તપુ	... તકરાર
વા-વાયરો	... માલી	... કાતુ
વાગવું	... તગ્રલુટા	... અઠિપકુદમ
વાગોલવું	... નમુલુટા	... મેલુદમ
વાણુ	... વાણુ	... મોળં
વાટવું	... નરુટા	... અરેકિરદુ
વાડ	... વેલુગ્ર	... વેલિ
વાડવું	... કોમુટા, નરુટા	... અરકુદમ
વાત	... માટા	... પેચ્ચુ
વાદળા	... મેથમુ	... મેથં
વાદળું	... મળુ	... મળુ
વાપરવું	... ઉપયોગપરચુટ	... ઉપયોગિકમ
વાપદો	... વાપદા, ગકુવુ	... વાપિદા, તવણૈ
બાકરણુ	... બાકરણુ	... ઇલકણું
બર	... *અટમે-કાની	... અપાડમે, આગદું
વાર્તા	... વંટ, હતા	... મુરૈ, કદૈ
વાવવું	... નાદુટા	... નાદુપાવુ
વાવું	... પ્રદુટા	... પિરકિરદુ

* આ જાનને શબ્દોને એકડા કરીને બોલીએ તો પણ એજ અર્થ થાય છે.

શુભરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

વાળવું	પુંજો	...	હુયુટા	...	પેરકિરકુ
	વાકું	...	વંચુટા	...	વળેકિરકુ
વિંજવું		...	વિમ્મરટા	...	વિમ્મરદલ
વિંટવું		...	ચુટ્ટા	...	શુટ્ટગિરકુ
વિંટાળવું		...	ચુટ્ટા	...	શુત્તભગિરકુ
વિંધવું		...	મુચ્ચુટા	...	કુત્તભગિરકુ
વિખેરવું		...	વિંચુટા	...	વિરિકિરકુ
વિગતચાર		...	વિવરમુખા	...	વિવરમાપ
વિચાર		...	ચોચનમ્	...	ચોચને
વિચારવું		...	ચોચિચુટા	...	ચોચિમ્મલ
વિજ્ઞાન		...	તોચિચુટા	...	અભંબગિરકુ
વિજ્ઞા	અચકારો	...	મેરમુલ	...	પિન્નલ
	નીચે પડવી	...	પિડુમ્	...	પડિ
વિજ્ઞવું		...	એર્પિચુટા	...	પોરકિરકુ
વિલા		...	મદુવ	...	પડિપુ
વિદાન		...	પડિવડુ	...	પડિતન
વિધા		...	મુંમોપિ	...	મુંડે, વિદે
વિનય		...	અચ્ચકુવા	...	અચ્ચકમ્
વિના		...	મેકુંડા, લેહા	...	હામૈ
વિભક્તિ		...	વિભક્તિ	...	વેટ્ટુમૈ
વિવાહ		...	પેલી	...	કપ્પાચું

શુભરાતી.

તેનુચુ.

તમિઝ્

રિવેક	... વિવેકમુ	... વિવેકમ્
વિશેષ	... વિશેષમુ	... વિશેષં
વિષે	... ચુરિચિ	... પટ્ટિ
વીશી	... હોટલુ	... અન્નસત્રં
વેંચવું	... પંચુટા	... પંચિકુગિરદુ
વેમળું	... દૂરમુ	... તોલવું
વેચનાર	... અમ્મુચાડુ	... વિપવન
વેલવું	... વહીચુટા	... પોરુત્તુકોલુદલ
વેપાર	... વર્તકમુ	... વેપારં, વર્તમમ્
વેદેમ	... સંદેકમુ	... સંદેકમ્
વેરવું (ઝાકડું)	... કોચુટા	... આરુક્કલ
વેરા-કર	... કર્પુમુ, પન્નુ	... વરિ
વેલો	... તીમા	... કોડી
વેશ્યા	... દાલિ	... તેવડિયા
વેશ્મ-વણીક	... રેટ્ટિચાડુ	... શેટ્ટિ
વેળા	... સમયમુ	... વેળ, સમયમ્
વેલ	... વેલુડુ	... વેલન
બ્યાબ	... વડો	... વડો
સક	... સંદેકમુ	... સંદેકમ્
સક	... કેપમારી	... કેપમારી
સત્ર	... પમવાડુ	... સતર, વિશેષી

(૫૬)

છાંટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

શબ્દ	... શબ્દમુ	... શબ્દં
શરત	... શરતુ	... શરત, પંદિયમ્
શરમ	... શિગ્મ	... વેદ્રકં
શર્યાત	... આરંભમુ	... આરંભં
સળી	... પુષ્પા	... કુચ્ચી
સાક	... કૂરકાયલુ	... કાયકરી
સાત	... શાતમુ	... શાતં
શિકાર	... વેટા	... વેટ્ટૈ
શિખરુ	... નેચુંકોતુટ!	... કટ્ટકોલ્લગિરદુ
શિખામણુ	... છુદ્ધિ	... છુદ્ધિ
શીસો	... છુદ્ધિ	... છુદ્ધિ
શું	... એમિ	... એન્ના
શેઠ્ઠુ	... વેંચુટા	... વરુક્કિરદુ
શેઠ	... યજમાદુકુ	... મુદ્દત્તાળી, એજમાનુ
શેવાળ	... આવિરિ	... આવી, પંચ્યૈ
શેહેર	... પદ્મમુ	... નગરં
શેઠ	... વસનમુ	... વસનમ
શ્વાસ	... લીપીરી	... સ્વાસં
સજત	... મિક્રીલી	... માટ્ટયાય
સગપણુ	... બાધ્યતા	... બાધ્યમ્
સધળા	... બંદરુ, અન્નિ	... ચેક્ષામ્

શુભરાતી.

તેશુતુ.

તમિળુ.

સડક	... ત્રોવા	... ગેડ
સણ્ઘાર	... અલંકારમુ	... શીંગારિકલ
સતાવવું	... સતાયયુટા	... સતાયકિરદલ
સત્ત	... નિજમુ	... ઇન્ઝે
સર્નદ	.. પટ્ટા	... પટ્ટા
સંતાડવું	... ઠાયુટા	... ઓળિકિરદુ
સંતોષ	... સંતોષમુ	... સંતોષમુ
સફેત	... વેણુપુ	... વેલ્લે
સણ્ઘર	... નિદાનિમુ	... નિદાનિકલ
સભા	... સભા	... સભે
સમજ	... તેલિવિ	... અરિવુ
સમળવવું	... તેલીયયેપુરા	... તેરિયપકુતલ
સમય	... સમયમુ	... સમયમુ, વેલ્લે
સ્મશાન	... શુકુકાકુ	... મશાણમુ, શુકુકાકુ
સમાચાર	... સમાચારમુ	... સંગતી
સમારવું (શાક)	... તરયુટા	... તરિકલ, અરિકલ
સતીપ	... હંઝેરા	... કિદ્દે, અરિકિમ
સંભારવું	... યપ્તીયેયુટા	... યાપકપકુતલ
સરખાવવું	... સરીચ્યુટા	... ઓણપાકલ
સરલ	... મેલેના	... મેલાનુ
સરાવર	.., સરરમુ	... ઓરિ

(૫૮)

કણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

સવળું	... શીદા	... મુષદ્દે
સ્વાદ	... રૂચિ	... રૂચિ
સદાચ	... ઓતામુ	... ઓતાશી
સહી, દસ્તક	... મેવાલુ	... કૈયેળુતુ
સરતુ	... સરરુમુ	... નયમાન
સહેલું	... મુલમમૈના	... શુળુવાય
સળગાવવું	... મુદ્દિયુટા	... કોળુતુલ
સળવું	... પુરિયપોવુમ	... શોતૈપુલ
સળા	... પુલ્લ	... દમ્મ
સાંકું	... ધરકૈના	... ધરકમાય
સાંકળ	... સંકોલી	... સંગિલી
સાથે	... રૂડા	... રૂડન
સાંપવું	... અતુકુટા	... પત્તવિમુલ
સાધિ	... અતુક	ઓદુ
સાંમળવું	... વિનુટા	... કેટમિરકુ
સાચવું	... કાપાકુટા	... કાપાપુલ
સાચું	... નિજમુ	... મેય, ઉપમે
સાદહી	... ચાપા	... પાય
સામસામા	... એદુર એદુરંગા	... એદિરિએરિયાય
સામું	... એદુર	... એદિરિથ
સાઈ (વી)	મંચિદિ	... નેલકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

સાર (અ.)	... સરે	... અપ્પડિયે
સાહસ	... સાહસમુ	... અધાત્મમ
સાળવી	... સાલેવાડુ	... નૈયવન
સિપાઇ	... બંદુ	... શૈવગન
સિવલું	... કુંદુટા	... તેષકિરદુ
સીધા	... નેરગા	... નેર
સુંખલું	... વાસનચૂચુટા	... મોદુપારિરદુ
સુંવાળું	... નુમનિ	... મેદુવાન
સૂક	... એડિના	... ઉલંદ, કાપંદ
સુઠવવું	... એડુટા	... કાયપોડુગિરદુ
સુખ	... સુખમુ	... સુખં
સુખવું	... અમપડુટા	... કંડદુ
સુતર	... નડુ	... નલ
સુતળી	... દારમુ	... કમિર
સુતાર	... વડલવાડુ	... તમ્મન
સુધારવું	... દિદુટા	... સરિપડુતલ સરીપાકુંદલ
સુધાર	... સુધાર	... રમારમી
સુવું	... પંડુકોનુટા	... પડકિરદુ
સુમના	... તેલિય નેયુટા	... તેરિય પડતલ
સૂતક	... સૂતકમુ	... સૂડત-તીડુ
સૂર્ય	... સૂર્યડુ	... સૂર્યન

(૬૦)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝુ

સોપવું	... આપ્પાગંચુટા	... આપ્પિમિરડુ
સોટી	... કોપ્પા	... પેરંચુ-તડી
સોપવું	... વેડુકુટા	... તેડુદલ
સોની	... કંસલવાડુ	... કમ્માળન
સોભવું	... અંદમિંચ્યુટા	... અંદમ
સોસ (પાણીનો)	... દપ્પિ	... દાહં
ઓ	... આડદી	... પેચુ, પેચ્મળે, માધરે
સ્નાન	... સ્નાનમુ	... સ્નાનમ, મુળુગલ, કુળિકલ
સ્નેહ	... સ્નેહમુ	... સ્નેહન
હકીકત	... સંગતી	... સંગતી
હળમ	... મંગલવાડુ	... અમ્મદન
હળમત	... ક્ષવરમુ	... ક્ષવરં
હઠ	... છદુ	... પિડિવાદમ
હમિયાર	... આયુધમુ	... આયુધમ
હદ	... અંતુ	... હદુ
હમણાં	... ધપ્પુકુ	... ધપ્પોળુકુ
હમેશાં	... એપ્પુકુન	... એપ્પોળુદમ
હરકત	... આટંકમુ	... કાનરટે, કુરુકે, તુન્દરવૈ
હરખ	... સંતોષમુ	... આનંદમ
હરાજી	... ચેલમુ	... ચેલમ
હલકું	... લેસેના	... લેસાન

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

હસાવણું	... કદિશિયુટા	... આદુગિરદુ
હવાડો	... તોટ્ટિ	... તોટ્ટિ
હવે	... છકમીદા	... દનિમે
હવેથી	... દ'કનુ	... ધનિમેલ
હવેલી	... મીધેષદલુ	... મેધેરીકુ
હશે	... ઉંકુનુ	... ધરકમ, ઉન્કુ
દસણું	... નવ્વુટા	... શિરિક્કિરદુ
હસાવણું	... નવિચંચુટા	... શિરિષ્પુકાકુંદલ
દળવે	... તિનમા, મેલમા	... મેદુવાય
હાકનાર	... તોલુવાકુ	... આદુગિરવન
હા	... અવુનુ	... આમ
હારખંધ	... વરસમા	... વરિસેમાય
હારણું	... આડીપોવુટા	... તોતુપોયુદલ
હાકણું	... કડ્ડુલુટા	... આડુદલ
હાસાશ	... અળ્લાડી	... અળ્લાડી
હિંચણું	... ઊયુટા	... આડુદલ
હિંડણું	... નડુચુટા	... નડકદલ
હિંમ	... મંચુ	... પનિ
હિન્ડો	... આડંગિ	... અલિ
હિમ્મત	... ધૈર્મ્યુ	... ધૈર્મ્ય
હિસાબ	... લેક્કા	... કલ્લક

(૬૨)

કર્ણાટક ૫૩ બોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

કું	... નેનું	... નાન
કુંચિયું	... ચુદુકુંદુર	... પિરામાલે
કુકમ	... ઉત્તરવુ	... ઉત્તિરવુ
હાળ	... દિગના, કિંદા	... કિને, તાને, અડિયિલ
હેત	... રનેહમુ	... રનેહં
હેલી	... જડિવાના	... વિડામળૈ
હોડી	... પડવા	... પડવુ
હોભવણું	... આપુટા	... અણ્ણિરદુ
હોશિયાર	... ગેટ્ટીચાકુ	... ગેટ્ટીગારન

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ.

બે રાખ્યાનાં વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ.

અસ્થા ડોકરા

... અરે પિસ્સકાયા... અડેપૈયા

તું બા

... નીવુ પો ... ની પો

તેને આપ

... વાનિકી હવુ ... અમનકુ કોકુ

તેણે કહ્યું

... વાકુ ચેપ્પિનાકુ... અદનૂ શોન્નાન

મેં કીધું

... નેનુ તિમ્મકોન્નાનુ... નાન વાંગકોન્ડેન

હું બધય

... નેનુ પોલુવુ ... નાન પોવેન

તેને પકડ

... વાનિનિ પદ્ધ ... અવનૈપુકિ

કાણુ નાહું ?

... એવરપર મેત્તનાર ? ... ચાર ઓકીનકુ ?

તે છે

... વાકુ ઉન્નાકુ ... અવર હરકિશાન

આ બો

... હદિ ચુકુ ... હદૈપાર

મારી નચે

... ના કિન્દા ... ચેન કિલે

અમારા ઉપર

... મા મિલ્લ ... ચેન મેલ

મને નહિં

... નન્નુ હાદુ ... મેરૈ અલ્લ

તે ગઈ

... આપે પોષ્પમદી... અદળ પોષ્પવિદ્યાળ

તારાવતી

... નીકુ ગાનુ ... દિલકાલં

તે બોલ્યો

... વાકુ પલિકિ નાકુ ... અવન પેમ્મિનાન

તું આવ

... નીવુરા ... નીવા

તું મેલ

... નીવુ કૈચ્ચુ ... ની ઉદ્ધાર

ગુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ.

તાઈ નથી*	... નીદી કાદુ	... ઉમદલ
માઈ નહિ	... નાદી કાદુ	... એન્નદિ અલ
નહિ આપુ ?	... ઇવવા ?	... કાકુક મટાયા ? કાકુકાયા ?
નહિ આપુ	... ઇવનુ	... કાકુક માટન
તે શું	... અદિ એમી	... અદુ ચેન્ના
હું આવછ	... નેનુ વચ્ચુચ્ચાનુ	... નાન્ વરિરેન
હું જાછ	... નેનુ પોતાનુ	... નાન્ પોદિગિરેન
અહીં આવો	... હક્કડ રાંડ	... ઇમે વાંચ્ચળ
મને આપો	... નાકુ ઇચ્ચાંડિ	... એન્નકુ કાકુગળ
શી ખમર	... એમિ સમ્મિ	... ચેન્ન સમાચાર
સર્વ સારી	... અંત મંચિ	... ચેક્કાં નક્કડુ
એમ કે ?	... અટલના ?	... અપ્પડિય ?
પેલો કાણુ ?	... વાકુ એવડુ ?	... અવન ચાર ?
શા સાર	... એંદુકુ	... એદરકાધ
એમ કરો	... અટલુ ચેચ્ચાંડિ	... અપ્પકિ શેચ્ચમળ
હું આપીશ	... નેનુ હચ્ચેનુ	... નાન્ કુકુપેન
લખ જાઓ	... તીસુકો પોડિ	... કાન્કુ પોમળ
કાણુ છે ?	... એવરનાર ?	... ચાર ઇરકિરદુ ?

* નથી ને બદલે નહિ શબ્દ આવવો જોઈએ તોજ તેનુચુ બાપામાં કાદુ શબ્દ થાય. પરંતુ બાપાના ફેરફારમાં નાન્નથી અને નહિ એ શબ્દો વાક્યમાં અદલ બદલ થઈ જાય છે.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

તેઓ ગયા	... વાર પોષરિ	... અવર પોનાર
સારી સાથે	... નાતો ફડા	... એન્નોડુ
તેને બોલાવો	... વાનિનિ પિલ્લવંડિ	... અવનૈ કુપ્પિયુંગળ
અહીંયાં જુઓ	... ઇક્કડ ચૂકંડિ	... ઇન્ને પાઈંગળ
આપણે જમએ	... મનમું પોદમુ	... નામ પોમલામ
આવ્યો નથી	... રા લેદુ	... વર વીલૈ
બોલો નહિં	... માટલાડ કંડિ*	... પેથાદિરમ
હમણાં નહિં	... ઇપ્પુડુ કાદુ	... ઇપ્પો વેંગામ
જલદી દોડો	... ત્વરમાં પરમેતંડિ	... સીમમ ઓડુંગળ
એને પકડો	... વાનિનિ પટ્ટંડિ	... અવને પિડિયુંગળ
કાંઈ નહિં+	... એમિ લેદુ	... ઓન્ડું દલૈ
અહીંથી ઉઠો	... ઇક્કડનુચિ લેય્પંડિ	... ઇન્નેઇદુ એળુંદીઈંગળ
કેણુ જાણુ ?	... એવર જેલ્ચિનાર	... ચાર જમચ્ચારમળ
ઉપાડી આપો	... તેરિચિ ઇવ્વંડિ	... તિરંદુ કુંડુંગળ
નીચે ઉતારો	... કિંદા દિગંડિ	... કીન્ને ઇરકુમળ
ઉઘ આવી	... નિદ્ર વચ્ચિનદિ	... તૂકમ વંદુ
ખાડો ખોદો	... પલ્લમુ ત્વરંડિ	... કુળિ નોડુંગળ

* તેનુગુ ભાષામાં કંડિ શબ્દ નહિ ને બદલે કુકમ જાવે છે એટલે “ બોલવાની મનાઈ ” એમ થયું.

+ નહિં ને બદલે ના શબ્દ હોય તોજ તેનુગુ ભાષામાં લેદુ ઉચ્ચાર થાય પણ ભાષાના ફેરફારને બીધે તેવી રીતેજ બોલાય છે.

(૬૬)

કર્ણાટક પદ ધોધિની.

સુખરાતી.

તેનુગુ.

તમિળુ.

ઉપર ચડો	... પૈકિ એકાંડિ	... મેમે એકંગળ
ઉઠી જુઓ	... દૈયિ ચૂડંડિ	... એળુંદુ પાકંગળ
ચાટી જાવ	... નાકંડિ	... નકિં વિડુંગળ
ઉચડો લાધો	... તૂકિ તિચુકારંડિ	... તૂકિં વાકંગળ
ખાંડવા બોલાવો	... દંચુટકુ પિલુવંડિ	... કુત કુપિપકુંગાળ
ઉડવા રીખ્યો	... એગુરંટકુ નેચુકેન્નાડુ...	... પરંક કટુકોડકુ
તાણી ઝાલો	... ધડચિ પટ્ટંડિ	... ધળત્ત પિડિચુંગળ
દખાવી રાખો	... અમિકિ પેટ્ટંડિ	... અમિકિ વૈચુંગળ
તેણે પુછ્યું	... વાડુ અડિગિનાડુ	... અવનુ કેટાનુ
તેને મોકલો	... વાનિનિ પંપિચ્ચંડિ...	... અવને અનુપ્પુંગળ
ઉભા થાવ	... લેચ્ચંડિ	... એળુંદિંગળ
બેસી જાવ	... ફૂચ્ચંડિ	... ઊકાંગળ
નથી જોઇતું*	... વદુ	... વેંગાનુ

લાંબાં વાકયો.

તમારું નામ શું ? ... મી પેરે એમી ? ... ઉન પેયર એન્ના ?
અમારું કામ નથી... મા પરી લેકુ ... એંગળ વેલ્લે પલ્લે
આપણે ત્યાં જઈશું?... મનમુ અક્કડા પોતુમા?... નામ અંજે પોવોમા ?

---

* નથી જોઇતું તો અર્થના થાય છે તે તે બંને શબ્દોનો
ઉચ્ચાર એક શબ્દમાં વદુ અને વેંગામ થઈ જાય છે.

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ્

અમને જવાનું થઈ... મમલતુ પોમની ચેપિનાકુ... એંગળે પોદમ-
પડિ શોનારંગળ

અમો ગયા હતા... મેમુ પોષ યુંટમી... નાગળ પોહિ એરંદામ
તમો ત્યાં જાવ... મીર અકડીકી પોન્ડિ... નીંગળ અંત્રે પોંગળ
તમને શું આપ્યું ?... મીકુ એમિદચિનાર ?... ઉંગળકુ એન્નાકોડુ તારંગળ ?
તમો અહીં આવો... મીર ઇકડિકી રંડિ... નીંગળ ઇંગે વાઈંગળ
તેઓ ત્યાં ગયા... વાર અકડ પોષનાર... અવંગળ એંગે પોન. રંગળ
તમને અહીં બેસારો... વાજનુ ઇકડ ફૂંડપેટ્ટિડિ... અવરંગળે ઇંગે
દિદકાર વૈયુંગળ

આપ અહીં આવો... તામુ ઇકડિકી રંડી... નીંગળ ઇંગે વાઈંગળ
કાણુ આપ્યું છે ?... એવર વચ્ચિયુન્નાર ?... ચાર વંદદુ
તેણી ક્યાં ગઈ ?... આપે એકડીકી પોષયુન્નદિ ?... અવળયેંગે એન્નાકોડુ તારંગળ ?
માર કેહેતું સાંભળો... નેતુ ચેપેદી ચિનડી... નાન સોન્નદેકળંગળ
તેને સોધી લાવો ... દાનિનિ વેદિકિ તેડી... અવળે તેડિ વાઈંગળ
અમને હસતું આપ્યું... માકુ નબ્તુ વચ્ચિનદી... ચેંગળકુ ચિરિપુવંદદુ
તેણે શું સંતાડ્યું ?... વાકુ એમિદાચિ પેટ્ટિનાકુ ?... અવળયે નાઉંગિનુ વૈતાન ;
એમ ના થાય ... અટલુ કાકુ ... અપ્પડ અલ્લ

— ના થાય અને નહિ આનું એ બન્ને શબ્દોનો તેલુગુમાં
“ કાકુ ” અને “ રાતુ ” એવી રીતે એકજ શબ્દમાં સમાવેશ
થઈ જાય છે.

ચુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

તું ચાદ રાખ્ય ...નીવુગાપકમુ પેદુ કાનુમુ...નીગાપકમ વૈતુકોલુ
 હું બૂલી જમજ ...નેનુ મરિયિ પોતુનુ...નાન મરંદુ વિડુવેન
 મારે નથી જોઇતુ...નાકુ અકર લેદુ ...એનકુ અવસ્યમદલ્લે
 હું નહિ આણું ...નેનુ રાનુ ...નાન વર માદેન
 પેલો કાણુ છે ? ...વાડુ એવડુ ? ...અવન ચાર ?
 મારો મિત્ર છે ...ના રનેહિતુકુ ...એન રનેહિતન
 તમે ક્યાં છો ? ...મીરંએકકડિભર ? ...નિંગળ અંગેકરકિરિરગળ ?
 તે ત્યાં છે ...વાડુ અકકડ ઉન્નારં...અવન અંગે ધરકિરાન
 મને જવા દો ...નન્નુ પોનિ વ્વડિ...એન્ને પોવિદિવિડુ
 હું અહીં છું ...નેનુ ધકકડ ઉન્નાનુ...નાન ઇંગે ધરકિરેન
 તેણી જોઇ છે ...આપેનિસિયિઉન્નદિ...અવર નિકિરિગળ
 તેણી ખીદે છે ...આપે ભયમુ પડુતુન્નદિ...અવળભયપડુગિરાળ
 આ નાખી દો ...હાનિનિ પારવેય્વડિ ...ધદૈએરિદુ વિડુંગળ
 તે કેમ નાઠો ? ...વાડુએંદુ કપરંગોત્તનાડુ ? ...અવન એંન એડિનાન ?
 તમે શું કહ્યું ? ...મીરંએમિયેપિતાર ? ...નીંગળયેન્નાશોન્નિરગળ
 મને હાથ આવે છે...નાકુનિદ્રાવચ્ચુયુન્નદિ...એનકુતુકંવરંગિરદુ
 કેમ હસો છો ? ...એંદુકુનવ્વુયુન્નારં ? ...એનશિરાંકિરીરગળ ?
 એક વાત કહું...એક માટા એપ્પેદુ...એર વાર્તેશોલુગિરેન
 તેને મદદ કરો...વાનિકિસહાયમુયેય્વડિ...અવનકુઓતાસુશેષ
 મારી પાસે આવો...ના હગરકુ રંડ...એન કિદ વાંગળ
 કેમ બોલતા નથી...એમિમાટમાડેલેદુ ? એનંપંશુકિરદિલ્લે ?

મુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ્

તેઓ હારી ગયા...વાર ઓડિપોઈનાર...અવરગળતોતુપોનાર્ગળ
 કું થું કરે ? ...નેનુ એમિ એમુદુનુ ...નાન્ પેના શેયલામ
 આં જશે નહિ ...અક્કડ પોકંડિ ...એંગે પોહાદે મુંગળ
 તે તમને મારશે ...વાડુ મિમ્મુનુ તન્નુ...અવનંડમળીઅડિપ્પાન્
 રીસ ના કરો ...કોપમુ એયકંડિ ...કોવિત્તુ કોળ્લાદેયુંગળ
 છાની વાત કહું ...રહસ્યસંગતિએપેદનુ...રહસ્યવાતેશોસ્લુમિરેન્
 દૂર હિમા રહો ...દૂરમુમા નિલુવંડિ ...દૂરમાય નિલ્લુમળ
 મારો પગ ખસ્યો...નાક્કલુજરિમિનદિ...એન્નકાલનળુવિવિદ્દુ
 મને માલુમ નથી...નાકૂ તેલિમદુ ...એનકુ તેરિયાડુ
 થર બળે છે ...છલ્લુ મંડુતુન્નદિ...વીડુ એરિમિગિરડુ
 તરતાડુબકીમારી ...છદ્દુ મુનિગેનુ ...નીંડુ મુળુગિન્નાન્
 ઘોષને સુકવો ...હિદિઠિ એડપેટ્ટંડિ...તોષત્તુ કામપોડુંગળ
 કોણુ આવે છે ?...એવર વમ્મયુમ્માર...યાર વરમિરડુ ?
 મારીપાછળઆવો...ના વેનુક રંડિ ...એન્ પિન્નામ વારંગળ
 તે માડા થયો...વાડુ પિન્ચિવાડ અપ્પુનાડુ...અવનપૈત્તિયકારનાનાન્
 તું તે કામ કરીશ ? | નીવુ આપનિ એમુ દવા ?
 ની અંદ વેલૈ શૈયાયા ?

તેઓ બહાર જાય છે. | વાર બાષ્ટા પોવુ ચુન્નાર.
 અવરગળ વળિષ્મ પોરારગળ.

મારે જવું જોઈએ. | નેનુ પોવલ સિનદિ.
 નાન્ પોમ વેંડુમ્

(૭૦)

કર્ણાટક પદ્યોપનિષી.

ગુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

અમે અહીંઆ છીએ.	મેમ્મ હક્કડા હિન્નામુ. નામ ઇમે હરકિરામ.
કાષ આવશે નહિ.	એવરન્ટુ રાર એરવરં વરમાદારગળ
પેલો માણસ જુઓ !	આ મનિષિનિ ચુડાંડ ? અવને પારંગળ ?
તે શું આપે છે ?	વાડુ એમિ હમ્યુ ચુન્નાડુ ? અવન એન્ના કુકકિરાન ?
અહીં કોણ થુંકયું ?	હક્કડા એવરં ચેંગિલિ મૂસિનાર ? ઇમે ચાર એચ્ચલ હમિળદાન ?
પેલો છોકરો થુંક્યો.	આ પિલ્લવાડુ ચેંગિલિ મૂસિનાડુ મંદ પેચ્ચન એચ્ચલ હમિળદાન
તું કેમ છીક્યો ?	નીવુ એડુડુ તુમ્મિનિચી ? ની ચેન તુમ્મિનાય ?
અહીં કોણ ઝાડે ગયું ?	હક્કડા એવરં* એરીગિનાર ? ઇમેચાર મલ્લાદે પોનદુ
તેમણે મને ઓળખ્યો.	વાર નન્તુ *એરિગિનાર અવરગળ ચેન્નૈ તેરિદુ કાન્ડારગળ
તેને તમારી સાથે આવવા દો.	વાનિનિ મીતો ફૂડા રાનિન્વડિ અવન હમ્મળાડુ વરદં

* તેનુયુ ભાષામાં એરિગિનાર એ શબ્દના બે અર્થ થાય છે, તેમાં એક ઝાડે ગયું અને બીજો અર્થ ઓળખ્યો તેમાં ઝાડે ગયું તેનો પ્રથમનો એ દીર્ઘ છે માટે એ શબ્દને દીર્ઘથી બોલવો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિલ.

વરસાત બહુ પડ્યો.

વાના નિઝ પડિ નહિ.
રંબો મળે પેમદડ.

અંધાર થઇ ગયું.

ચીકટિ આઈ પોમનહિ.
મરડું આપ વિટ્ટડ.

પૂર્વે પાસા વિજળી થાયછે.

તૂર્કુ તદ્દ મેરુલુ અચ્ચુનહિ.
કિળ્લે મિન્નુ મિરડ.

આકાશમાં તારા જણાતા
નથો.

આકાશમુંદુ ચુક્કુ અચ્ચુપડેહિ હેડ.
આકાશતિલે નક્ષત્રમળ તેરિય રિસ્થે.

રસ્તામાં કાદવ થયો છે.

વીધિલો છુરદ અઈ ઉનહિ.
વીધિ શેરામદ્દડ.

ઉતાવળથી ચાલો.

જલદિયા નડતડિ
વેમમાય નડવું મળ

તે દોડતાં ખરી પડ્યો.

વાકુ પરગેતુતુ ભરિ પડિનાકુ.
અવન આકુમ શરિક્કિ તિળદાન.

આ ટાંઠથી મુજો છે.

મહિ ચલિવક્કા વચ્ચુકુ ચુનહિ.
મદ્દ કુળિસલ નડચુ મિરડ.

નદીમાં પૂર આવ્યું છે.

એટિલો વેસ્લુવ વચ્ચિ ઉન્નહિ.
આતુલે વેળાં વંડુ વિટ્ટડ.

મને તરતાં આવડતું નથી.

નાકુ મત તેલિયડ.
એનકુ નીહ તેરિયાડ.

એક માણસ તથાઈ મયો.

એક મનુષ્યકુ કોડ (મડ્યુ) કોની પોર્નનાકુ
એર મનષને અડિતુ કોડુ પોર્નરિટ્ટડ.

સુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

ચાડી જોડી લાવ.

| બાંડિ મદુકાનિ તીસુકાનિરા.
| વાંડિ કદિ કોડવા.સાંકડી ગલ્લોમાં આવશે
નહિ.| ધરકેન સંકુલો રાદુ.
| સિન્ન સંકુલે વરોદુ.

આળસ છોડી દો.

| આલખ્યમુ વદલિ પેટાંડિ.
| સોમલૈ વિદુ વિદુમળ.

દીવો સળગાવો.

| દીપમુ મુદિચ્ચાંડિ.
| વગ્ગુ એતિમ્મળ.

આ તરફ જુઓ

| ધતદુ ચૂડાંડિ.
| ઇદિ પક્કમ પારંગળ.

તમારો હાથ ધોવો.

| મી ચેપ કડમંડિ.
| ઉમળાડય કૈમે કળવુંમળ.

હું જાણતો નથી.

| નાકુ તેલિમદુ.
| એનકુ તેરિયાં;

હમે હમણાં નાહાયા ?

| મીર ધપ્પુકુ સ્નાનમુ ચેસિતિરા ?
| ધપ્પોળુકુ નીમળ કુળિત્તીરગળા ?

ત્રુવાં બહુ દૂર છે.

| બાવિ નિંડા દૂર મુન્નદિ.
| કથુર રંબો તોલુવુલૈ ધરકિરદુ.

હજીવમાં પાણી નથી.

| ચેરવુલો નીર લેદુ.
| ઓરકલ જલમ ધલૈ.

અરે, મને દેસ વાગી.

| અચ્ચો, નાકુ મુદુ તમિલિનિદિ.
| અચ્ચો, એન કાલિલે અડિપદુ.

ચુકરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

તમારો હાથ લાગો કરો.

મી ચેઈ ચાચંડિ
ઉમળ કૈયે નીદુમળ.

આ છોકરો મરીળ છે.

મપિલ્લાડુ બીલ્લાડુમા ઉન્નાડુ.
ઈલ પેયન્ પેળેયાય મરકિરાન્

તે પેટીમાં મુકો.

દાનિનિ પેટ્ટેલો પેટ્ટંડિ.
અદૈ પેટ્ટિયિલ વેતુ વિડુમળ.

અમે એમ કરીએ કે ?

મેમુ અટલુ ચેયુડુમા ?
નામ અપ્પડિ શેયવો મા ?

તે અંદર વાતો કરે છે.

વાડુ લોપલા માટલાડુ ચુનાડુ.
અવન્ ઉળ્લો પેશિક્કોડુ મરકિરાન્

મેં પાસે જઈ સાંભળ્યું.

નેતુ દગર પોમ વિટિનિ.
નાન સમીપતિલ પોઈ કેન.

તેનુ બોલવું સમજતું
નથી.

વાનિ માટ તેલિયડમુ લેદુ.
અવન પેશિનદુ પુરિમ વિલ્લે

હું ઉપર જવું છું.

નેતુ પપ્પના પોતુ ચુન્નાતુ
નાન્ મેલે પોગિરેન્

તે, મને ધરમાં મળશે ?

વાડુ નાકુ ઇટિલો ત્રિક્કુ તુડા ?
અવન્ વાટિલે એનકુ આપ્પુવાના ?

કાલે મને પુરસદ છે.

રેપ્પુ નાકુ તીરિક ઉન્નાદિ
નાળકુ અનેકુ સાવકાશમતાન્

મને કોઈ મળવા આશું
હવે ?

એવરો નન્નુ ચુડાનિકિ વચ્ચિ ઉડિરા ?
એન્ને પારાવદુ તેડિ વંદારમળા ?

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

તે એક નવો માણસ હતો	વાડુ ઓક કાત મનુષ્યકુળા ઉડેનુ.
હું તેને ઓળખતો નથી.	અવનુ ઓર પુદુ મનપનાય ઇરદાન
મને તમારું નામ કહો.	નેનુ અતનિનિ એરમનુ
સવારે વહેલા જાગે.	અવનુ એનકુ તેરિયાદુ
તમારી ઉમ્મર નાની છે,	મી પેર નાકુ ચપ્પડિ
માટે ઉપદેશને લાયક નથી.	ઉગળુડેન પેરે ચેનકુ શાસ્ત્રાંગળ
કુંભારવાડામાં કડીઓ રહે છે.	તેલવારિ જલદિઆ પોડિ
કાણુ જાણુ ક્યારે આવશે?	કાસમે જલદીયા પોંગળ
આ છોકરો કેમ રહે છે?	મી વયરસુ ચિન્નદિઆ ઉન્નદિ
કસાઇની પેડે મારો નહીં.	ઉગળુડેય વયદુ કોન્નમાય ઇરકિરદુ
આઈ શાને કહાડી મુકે.	મનુકા બોધનકુ તગુમૈન વારકાર
	આલેયાલ ઉપદેશતુકુ તગુદિ અલ
	કુમ્મરિ પેટનો કાલતિવાડુ ઉન્નાડુ
	કેશપેટ્ટિલ કાલતુકારનુ ઇરકિરાનુ
	એમો એપ્પુડુ વચ્ચુનો ?
	એત્રમો એપ્પો વરવાનો ?
	ઇપિત્તવાડુ એડુકુ એકચુ સુન્નાડુ ?
	એનુ ઈદિ પૈયનુ અળુગિરાનુ ?
	કસાઇયુ વાનિવલે તન્નકંદિ
	કસાઈ પુત્રાતનુ માદિરિ અરિકાદે
	ઇઅળ્લરિનિ તરિમિ વેચ્પડિ
	ઇદ વાદાડિમે વુરપ્પિવડુ

શુશ્રુષાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

અમારાથી તેમ બને નહિ.	મા વણ અટલુ કાડુ એંગળાલ અપ્પડિ શેય્ય મુડિયાડુ
કાચળીમાં કેટલા રૂપીઆ છે ?	એસિલો એન્નિ રૂપાઇલુ ઉન્નદિ ? પરિયલ ચેત્તનૈ રૂપામ ધરકિરદુ ?
સાચવીને ટેકરા ઉપર ચડાવો	ભદ્રમુગા મિટ્ટ મીદ એકકડિ ભમતેઆય મેદિનમેલ એરંગળ
નહિ તો ખાડામાં પડશે	લેક પોતે પલ્લમુલો પડુદર ઇલાવિદાલ પલ્લતિલ વિળુવીર
ને શ્લો પણ ધોઆશે.	મરિન્નિ મુંલુ દૂડા પોડુચુનુ તવિર મુળળુ કુત
ગમાણુમાં ધાસનો પુળો નાખો	માટિલો કમુવુ દદ વેય્યાડિ વેક્રેલ તોટિલ કદુ પોડુગળ
અહીં માછીઓ રહે છે.	ઇકકડ એપલુપવાળુ ઉન્નાર ઇંગે શેમડરંગળ ધરકિરામળ
તો મંચનું શુ કહેવું ?	અપટિકિ કંપુક એમિ એપ્પવલેનું ? આનદિનાલ નાદતિલુ એન્ના શોલધામ
કેમ ગાંસડી પોટમાં બાંધી છે ?	એંડુક મટલુ કટ્ટુન્નાર ? એન મ્પેયે કટ્ટિરીરંગળ ?
કાને ગામડે જવું છે.	રેપુ ઉરક પોવલસિ ઉન્નદિ નાળેદિન આમતિલુ પોગવેંકુ
આ ઝીત બહુ મધુર છે.	ઇપાટ નિડા તીય્યા ઉન્નદિ ઇક પાડુ કાડુક ઇનિમિયાય ધરકિરદુ.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ગરબ સરી એટલે વૈષ્ણ
વેરી.

તમે શી નાતે છો ?

હું ધાંચીને આ કંસારો.

મારા મિત્રને ઘેર ચોરી
થઈ.

સિપાઈએ ચોર પકડ્યા
છે.

જંગલમાં આ કોની ઝું-
પડી ?

તે એક શિકારીની છે.

જુઓ, તેણે જાળ પાથરી.

અહીં તો જીવ મહારાય
છે.

હુંકમાં, ચેતીને ચાલજો.

આકળનાં ટીપાં ટપકે છે.

અક્કર તીરિન વેનુકા વૈષ્ણુકુ ચતુપુ
નોલુ તીંદપિન્ન વૈષ્ણન્ અક્કરે ધદ્ધે

મીરૂ એ જાતિવારૂ ?
નીમળ એન્ન વર્ણતાર્મળ ?

નેનુ ગાંડલવાડુન્નુ ધતકુ પાત્રમુલુ ચેમવાડુ
નાન્ વાણીયન્ ધવન્ કન્નાન્

ના રનેહિતુનિ ઇદિલો દોઝતનમુ જરિગિનદિ
એન રનેહિતન્ વીદિલ તિરદુ પોષવિદુ

બ'ટાદરુલુ દોઝલનુ પદિ કન્નારૂ
શેવમન્ તિરડનૈ પુડિત્તિરકિરાન્

અડવિય'દુ મદિ એવરિ ગુડસૈ ?
કાદિલ યારડૈય ગુડિસૈ ?

અદિ ઓઠ વેટકાનિદિ
અદુ ઓરૂ વેટકારનુડમદુ

ધદુગો, વાડુ વલ્લ પરચિયુન્નાડુ
પાર, અવન્ વલ્લે વિરતિ રકિરાન્

ધક્કડ મનરસુ કલવરનુ પડુચુન્નદિ
ઇમે હિધરકુ કલકં કુડુકિરદુ

કુરચલો, જાગ્રતગા નડવંડિ
શુરકમ્માય, જાગ્રતે આય નડવું મળ

મંચુ બોલુ કારવુન્નદિ
પનિત્તળે વિળગિરદુ

ગુજરાતી.

તેગુણ.

તમિળ.

હજી મુકામ કેટલે દૂર છે ?

| ઇંકા ઉનિકિ એંત દૂર મુન ઉન્નદિ
| તંયુવિડમકમમએવળવુદ્દરતિલપરકિરદુ

આ રસ્તો ક્યાં જાય છે ?

| ઇ દોવ એકડ પોવુ ચુન્નદિ ?
| ઇદ વળિ એએ પોરદુ !

કેડરાજ મહેલ સુધી.

| નેરંગ નગરિ વરકુ
| અરણ્ણમને કડશિ વરકુમ

હજમ દોઢ ડાહો છે.

| મંમલવાડુ વાપાડિમા ઉન્નાડુ
| અંબમટન અધિક પ્રમંગિમાય પરકિરાન

આ કુંમરને હાજી બહુ છે.

| ઇયદુ એટવાલુમા ઉન્નદિ
| ઇદ કંન્ડુકુ વાટમ રંબો પરકિરદુ

જળવળે, ખસાય નહિ.

| જમત, બરયુતુર
| જમતે, તવરિ વિળાદે

શીશીમાં ઓપધ બરા.

| શુડિલો મંદુ વેય્પંડિ,
| શુડિલ મરેદુ પોડુમળ,

પછી તેને હાટા મારા.

| પિમ્મટા મિરડ વેય્પંડિ
| પિરયુ અદરકુ નેદિ અડેપુ પોડુમળ

અહીં તાપ બહુ પડે છે.

| હક્કડ એંડ નિંડા ઉન્નદિ
| ઇએ વેય્પલ નંન્ડાય વોરકિરદુ

આવે, તંયુમાં જઇએ.

| રંડિ ડેરાલો પોદયુ
| વાઈમળ શુડારતિકુ પોપલામ

તરસ અને જૂમ લાગી છે

| દરિયુવુ અકિલિયુવુ અપઉન્નદિ
| પલિયોડુ દાહમ એકુતિ પરકિરદુ

(૭૮)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

મુજસંતી.

તેનુચુ.

તમિળ્

હવે ચલાતું નથી.

ઈક મીઠ નડવ માળડુ
પનિમેલ નડક મુડિયાડુ

સામે જાયડો જણાય છે.

એંદંગા નીડ તેલિયુન્નદિ
એદિરિલ નિળલ તોડુગિરદુ

ત્યાં ચાક ઉતારવા ખેસો

અક્કડ અલસટ તીચું ટકુ ફેચુંડિ
અંમે દિટકારિદુ આમાસતે તીતુકોળંગળ

તે માણસ દુઃખી છે.

આ મનુષ્યકુ દુઃખમુગતવાડુગા ઉન્નાડુ
અંદ મનખ્યન્ વ્યસનતોડ ધરકિરાન્

પરમેશ્વર કરે તે ખરું.

ભગવંતુડુ એટલુ ચેસિનનુ સરે
કડવુળ શય્પરદુ સાર

ધર્મશાળા પાછળ ધોખી
રહે છે.

સત્રમુ વેનુક ચાકલવાડુ ઉન્નાડુ
સત્રતુક્કુ પિન્નાલ વણ્ણાન્ ધરકિરાન્

ધર્તિકંપથી ગામ પાય-
માલ થયું.

ભૂકંપમુલના ઊર તારમાર અમ્મનદિ
ભૂકંપતિનાલ ઊર તારમારાય વિટદુ

ધુતારાની ટોળા આવેછે.

કોલ્લ જોટ્તારિ ચુંપુ વચ્ચુ ચુન્નદિ
કોલ્લ ગારડય ફેદં વરગિરદુ

તે કટલે દૂર છે ?

અદિ એંત દૂરમલો ઉન્નદિ ?
અદુ એવળવુ દૂરતિલ ધરકિરદુ ?

પેલો ધુમાડો દેખાય છે,
ત્યાં.

અદુગો પોગ તેલિયુ ચુન્નદે, અક્કડ
અદો પુગે તેરિયરદે, અંગેદાન

એનામાં નમ્રનાની નિશા-
ની છે,

વાનિલો અણકુવયોક્ક ચુરિતુ ઉન્નદિ
અવનિડતિલ વણ્ણકતુક્ક અડિમાળં ધરકિરદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

કેમ જવાબ દેતા નથી ?	એંદુક બહુલ ધન્યમુ લેદુ ? એન બહુલ શાસ્ત્ર ગિરદિલ્લે ?
પ્રસંગ આવેથી કહીશ.	સમયમુ વચ્ચિનપ્પુકુ ચોપ્પેદુ સમયત્તલ શાસ્ત્ર ગિરેન
પુત્રેમનું પ્રદણ છે.	પુત્રિમ નાકુ પ્રદણમુ ઉન્નદિ પાર્થુમિક્કિ પ્રદણ
દરિયામાં વહાણ કુખી ગયું.	સમુદ્ર મુલો ઓડ મુનિગિ પોષનદિ સમુદ્રત્તિલ કપ્પસ મુનિગિ પોષવિદ્દુ
એક હોડી ભાગી ગઇ.	ઓક પડવ ત્રિરિગિ પોષનદિ ઓર પડવ ઉડેંદુ પોષવિદ્દુ
પરજાયો નોંધ કેમ બ- ડકો હો ?	નીડનુ ચૂચિ એંદુકુ બેદરચુન્નાર ? નિળલે પાર્તિ એન બય પડુકિરીર
એ, મને જૂન જેવું લાગે છે.	અદિ નાકુ જૂનમુ વલે તોચુચુન્નદિ અદુ એનકુ પેપોલ તોડુગિરદુ
શું ? તેને ફાંસીની સજા થઈ ?	એમિવાનિક્કિરિતિયુટકુકેત્તરવુઅષનદા ? એના ! અવનૈતૂક્કિલપોટ્ટેઅડિદંડનેઅષવિદ્દદ
ખીજો ફેરફાર થવાનો છે.	વેરે માપુકા પોવુચુન્નદિ મારદલ આષ પોગિરદુ
તો કાંઈ ફિકર નહિ.	અષતે પરવા લેંદુ આનાલ પરવા ધલ્લે
જગીયા બકાર છુતો સં- ભળાય છે.	તોટક વેલુપત્ર ફૂતલ વિન બકુતુન્નદિ તોટત્તિક્કુ વેળિષલ પેરોશી કેગકિરદુ

(૮૭)

કર્ણાટક પદ્યોચિત્રી.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

એ જાણ્યું ખંદર ઉપર જાઓ.	ધંદરે રેવુકુ પોડિ ધરંકુ પેરતુરે મુખતિલ્લુ પોમળ
આ બોય બીનાચવાળી છે.	ધનેલા લડિયા ઉન્નદિ ઇદ નિલનંજે નિલનં
કપટીનો ભરંસો કેવો ?	કપટ મુખલ વાનિયંદુ નમ્મિકમ્મુ ઓટ્ટિદિ ? વંજનૈગાર નિડમ્ નમ્મિક્કે ઝેન્ના ?
મેળામાં ખડુ બીડ હતી.	સંતલો ગુંપુ ચલા ઉડિનદિ સંદેણિલ કૂદ અધિકમ્
તે મદારી કેમ મુવો ?	આ મારડિવાડુ ઓટલુ ચચ્ચિનાડુ અદુ કુરંગાદિ ઝેન્ શતાત ?
માંડવામાં તમારી રાહ જોતો હતો.	પંદલિયંદુ મીકુગાનુ કાચુદાનિ ઉડિતિનિ પંદલિલ ઉનક્કાવ કાતુક્કાંડુ ધરંદેન્
જાવજાવ, મશ્કરી કેમ કરો છો ?	પોઅચ્ચા, એકતાણિ ઓડુકુ ચેયુચુન્નાર ? પોમિળ, ઝેન્ પરિહાસમ્ શેયકિરિધમ્ !
તમે મુદલે સરનામું વાં- ચ્યું નહિ.	મીર જોતિયા વિલાસમે અદવલેદુ નીગગ શુદ્ધમાય મેલવિલાસં પડિલ્લેવેષ્લે
જૂલ થઈ, માફ કરજો.	મન્નિચ્ચંડિ, તપ્પુ અમ્મનદિ તપ્પુદાન, મન્નિતુ વિદુમળ
મદારા પીવાની ટેવ મુકીદે.	સારાધ તાગડમ્ વદલિ પેદ કળ કુડિક્કિર વળકતે વિદાવડુ
માફ રાખજો, પછી તારી મરજી.	ગાપકમ્ ઉડનિ, વેનુક ની ઇપ્પટમ્ ગાપકમ્ વેતુક્કોળ, અપ્પાલ દેન્ ઇપ્પમ્

ગુજરાતી

તેનુનુ

તમિળ્

કાલે રગ્ન હશે ?	રેપુ સેલવુ ઉંડુના ? નાળીક વિડુમરૈ ઇરુમા ?
રીવાજ પ્રમાણે મળવી નંદએ	વાડુક પ્રકારમુ દોરકવલ સિનદિ વળાક પ્રકારમ ઇરુક વેડિયદુ
પંકડી રાગ્નની મરજી	વેનુકા રાળુ ઇટમુ અપ્પરમ્ ના ઉડય ઇટમ્
તે કેટલું લાંબુ છે ?	અદિ એંત નિડપુ ઉન્નદિ ? અદુ એવ્વળવુ નિગળાં ઇરુક્કિરદુ ?
તેની મને ખબર નથી	અદિ નાદુ તેલિયદુ એનકડુ નેરિયાદુ
આ પથ્થર ઉપર લીલ વળી છે.	ઇરાઇમીદ પાચિ પટ્ટિ ઉન્નદિ ઇદ કલિન્ મેલ પાશિ પડરદુ ઇરુક્કિરદુ
પેલો વરઘોડો કોનો છે ?	આ ઊરેગિંપુ એવરિદી ? અંદ ઊરગોલ યાર ઉડયદુ ?
વાળીઆને ઘેર વિવાહ છે.	શેટ્ટિવાનિ ઇટલો પેંડિ ઉન્નદિ કામિટિ વીટિલ કલિયાણું નડુક્કિરદુ
વાળુ પણુ સાડ વાગે છે.	વાધ્યમુ કૂડ ખાગા વાઇંયુ ચુન્નદિ મેળ નડૂય વાશકિરાન
મશાલો પણુ ઘણી છે.	દિવિટીલુ કૂડ અધિક મુગા ઉન્નદિ દાવટીધળુમ્ અનેધમ્
તેનું વતન ખીણું છે.	વાનિ ઉનિકિપદુ વેર ઉન્નદિ અવનુડૈય સુદેશમ્ વેરે

(૮૨)

કર્ણાટક પદ્યોચિત્તી.

શુભરાત્રી

તેનુગુ

તમિઝ્

ત્યાં વલ્લાડ કરી નાશીં | અમ્મક જગડમાડિ પુરુગેતિ વન્નિ ઉન્નાડુ
આવ્યા છે. | અંગે શંડે પોદુ ઓડિ વંદાન

વિચાર કર્યા વિના ભો- | થોચિયક માટલાડ કૂડકુ
બોલવું નહિ | થોચન શેય્યામલ પેશાદિ

તે ત્તિ શી નાતે હશે ? | આ ત્તિ એમિ જાતિ ?
અંદાસ અંદા જાત ?

કોઇ સાળવી કે સુતાર | નેતગાદિદિયો લેક વડલવાનિદિયો ઉડવલમિનદિ
હશે. | અવળ નેશુવુગારિયો તમ્મકુલમો ધરકુમ,

ના, તે તો સોનારણુ | કાદુ, અદિ ઓક કંસલદિગા ઉન્નદિ
જણાય છે. | અલ્લ, અદિ કમ્માળ જ્ઞાતયાય તોંડુગિરદુ

કુમ્મારે સંન્યાસી ઉભોછે. | ગદુ મિદ સંન્યાસી નિલિચિ યુન્નાડુ
કરયન મેલ સંન્યાસિ નિરકિરાન

તેને અહીંયાં બોલાવો | વાનિનિ ધક્કકુ પિલવંડિ
અવન ઇંગે કૂપ્પિકુંગળ ;

એક સાદડી સુવા માટે | ઓક ચાપ પંડુકાનુટકુ ધવ્વંડિ
આપો | પડુત્તુકાળળ ઓર પાય કાડુંગળ

તે શહેરમાં જવાથી | વાડુ ઊરિયંદુ પોવુટવલ્લ સુખ પડુતકુ
સુખી થશે | અવન પટ્ટણુ પોનાલ સૌખ્યપડુવાન

તમારા ઉપર એક | મીમીદા ઓક નેરમુ ઉન્નદિ
આળ છે. | ઉન્મલ ઓર કુત્તમ ધરકુમરુ

શુદ્ધરાત્રી.

તેલુગુ.

તમિળુ

વેહેપાર તથા કાયદામાં વપરાતા શબ્દો.

અદાલત	... ન્યાયસભા	... કુચ્ચંરિ
અસલ	... અસલુ	... મુદલ
આડતીઓ	... અડિતિ	... અડિતિઆસામિ
ઇબ્જરો	... યુત્તવા	... યુત્તવે
ઇનસાફ	... ન્યાયમુ	... ન્યાય
ઉધાર	... ખર્ચુ	... પતૂ
ઉધરાણી	... તંડુલુ	... તંડુલ
કમ્પ્લે	... સ્વાધીનમુ	... સ્વાધીન
કલમ	... પેના	... પેના
કાગળ	... કાગિતમુ	... કાગિદં કરદાશ
કાયદો	... ન્યાયચદ્રમુ	... ન્યાયશદ્રમ
કીમત	... વેલ્લા	... વિલ્લે
ખરીઓ	... ઇકિયુરિ	... ઇકિયુરિ
ખત	... પત્રમુ	... પતિરં
ખતવણી	... વર્ગિચુટા	... પદિખુ
ખખર	... સમાચારમુ, સંગતિ	... સમાચારં
ખાતાવહી	... વર્ગુ	... પેરકુ

(૮૪)

કર્ણાટક ૫૩ બોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ખોટી સારી	... તાપુચેંત્રાલુ	... તાપુચેંયેળુતુ
ગાદી	... મેત્તા	... મેતૈ
ગીરવી	... કુદવા	... અડમાનમ
ગુણાકાર	... પેંચુટા	... પેરુક્કલ
જકાત	... પન્નુ	... વરિ
જતિપ	... જતિ	... જતિ
જમે	... જમા	... વરવુ
જંગીર	... જંગીર	... જંગીર
જુખાની	... વાકડુ	... વાક્કમ્મલ
તકીઓ	... દિંડુ	... દિંડુ
તાર	... તંતિ	... તંદિ
થાપણુ	... ડિપાઝીડુ	... કટ્ટલમ, ડિપારીડુ
દલાલી	... તરુ	... તરુ
દાવા	... દાવા	... વ્યાજમ
દુકાન	... અંગડિ	... કડૈ
દેવું	... અપુ	... કડન
નગદી	... રોક્કમ	... રોક્કમ
નુકશાન	... નજમ	... નજમ
નોકર	... ગુમાસ્તા	... ગુમાસ્તા
પગાર	... જીતમ	... સંયગમ
પાના	... પૂટલુ	... પક્કમ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

પાંતી	... ભાગમુ	... પંગુ
પેન	... બલપમુ	... બલપમ
ફારગતી	... પાલુગતી	... વિકુદ્દૈપત્રમ
અગ્નરભાવ	... અંગડિવેલા	... કડૈવિદૈ
અહાનું	... અચ્ચારમુ	... અચ્ચારમ
આરદાન	... તોપુકુ	... તણ્ણપડિ
એક	... એકુ	... આંકિ
ભરતીયું	... પટ્ટિ	... પટ્ટિ
માલ	... સોમ્મુ	... સોન્નુ
માલીક	... યજમાનુકુ	... સોંદગારન્
મુદત	... ગકુવુ	... ગકુવુ
મુદલ	... અમ્મલુ	... અમ્મલ
મુતીન	... કાર્યદર્શિ	... કાર્યદર્શિ
મંદી	... મંદમુ	... મંદમ
યાદી	... કુરેપુ	... કુરિપુ
ક્રો	... ચીટિ	... કૈશીદુ
રોજમેળ	... રોળુ	... દિનસરી
સહેળું	... નિલુવઆકિ	... આકિ
લેખ	... દસ્તુ, રિક્કાકુ	... રિક્કાકુ
વહેપાર	... વર્તકમુ	... વર્તકમ
વાયદો	... વાયદા	... વાયિદા, તવલૈ

ગુજરાતી.

તેનુ.

તારીખ

વ્યાગ	... વરિ	... વરિ
સરવાયું	... તીર્થપટિ	... આદાયવિરયયાદિ
સિત્તક	... ઇરુ	... ઇરુ
સોગન	... ઓદુ	... પ્રમાણમ
હરતા	... વાયદા	... વાયદા
હરી	... હરિ	... હરિ

વાકયો.

સાહેબ આવા	... અથા રંગિ	... અથા વારંગમ
શું નેનદાઈ છીએ ?	... એમિ કાવત્તસિ ઉત્તદિ	... એના તેવે
રેશમી સારી	... પદુ કાકા	... પદુ શેરે
અલી મુતરાઉ કાપડ વે-	દાંડુ નૂલુ ગુફા અમ્મયડુ તુત્તદિ	
ચાય છે	દાંડુ નૂલુ નવિયિ વિરુક પડુગિરુ	
ઉના કાપડની દુકાન	ખોચ્યુ ગુફા અંમડિ દાંડુ ઉત્તદિ ?	
ક્યાં છે ?	કંબલ તુણિગળ એંદકડયિત દરુકિરુ ?	
મોટા બનરમાં	ગેદ અંગડિ વીધીલે	
	ગેરિય કડદલ	
રેશમી કારનાં પોતિયાં	પદુ અંચુ ધોત્તસિ સૂપિચાંડિ	
અતાલે	પદુ કરે ધોત્તસિ કાલુબીયુંગળ	
દરા અને આડ દાઘનાં	પદિયુનુ એનિસિફિ મરુલવિયુનુ ઉત્તવ	
છે.	પદુમુળા એંદુમુળા દરુકિરુ	

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તરિગુ.

આ રમાલની શી કીમત ?	છ ચેતિગુડુ વેલ એમિ ? છેદ દેગુડે ચેત વિલ
અહીં એકજ ભાવ કેહે- વાય છે.	છક્કડ એકવેલ એપપમુ ચુત્તદિ છંગે આરે વિલેલન શાલ પપડમ
તમે શું ખરીદશો ?	મીર એમિ કોટુર ? નીંગળ એન્ના વાંગ પોગિરીંગળ ?
જરીનાં ખેસ લેવા છે.	સરિંગે અંગવત્ત્રાલુ તીવલ્લસિ ઉત્તદિ સરીંગે અંગવત્ત્રામ વેડમ
આ કપડુ વાર કેમ આ- પશો ?	છગુડુ ગજમુ એડ્ડ હચ્ચદર ? છદિલુલ્લિ મજમુ એપપિ કુલ્લિરીંગળ
આખા તાકાના સાત રૂપીયા	નંડુ તાનુડું એડુ રૂપાયલ મુળુ તાન એળુ રૂપાય
મને છેવટની કીમત કહો	નાડુ કડપટિ વેલ એપપિ એનક્કુ મુડડુ વિલે શાલ્લુમળ
અમારો ભાવ અગાખર છે	મા ધરા સરિમા ઉત્તદિ એંગ વિલે સરિયાન વિલે
આ ભાવ પોસાતો નથી	છ વેલ ગિટુપટિ કાવડમ લેદુ છદ્દ વિલે અદ્દયમ દદ્દલે
થોડાનકાથી વેચીએ છીએ	કોયેમુ લાભમુતોને અમ્મુ ચુન્નામુ કોલ લાભલેલ્લુ વિલ્લિરોમ
માલ વેચ્યાની યાદી આપો	સરકુ અમ્મિન દ્દાનિકિ પટિ હચ્ચદિ વિત્ત સરક્કુ પટિ કોડુગળ

જુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

વટાવ કેમ કાપો નથી ? | વટમુ ઝેંદુકુ તોપુકુ ચેયલેદુ ?
 તે અમારો રીવાજ નથી. | તરયુ ઝેંન કળિક્ક વિલ્લે ?
 આદિ મા વાકુક લેદુ
 અદિ ઝેંગળુક્કુ વળક્ક મિલ્લે
 તમારા માણસને મોકલો | મી મનપિનિ પંપિચ્ચંડિ
 ઉગળુડય આળે અનપુંમળ
 રામસ્વામી આમની સાથે | રામસ્વામી, ઇતનિતો દૂડ પો
 જ્ઞ. રામસામી, ઇવરેંડિ દૂડ પો
 રૂપીઆ લેઇ સામાન | રૂપાયનુ તીસુકોન્ન પિમ્મટ સરકુ ચિવ્વુમુ
 આપજો | રૂપાયે વાંગિક્કોંડુ સરક્કુ કોડુ
 આ આંકડાની પહોંચ | ઇ મોત્તમુનકુ રસીદુ ઇચ્ચંડિ
 આપો | ઇંદ તોગૈક્કુ રસીદુ કાંદુગળ
 અમારો માણસ તમને | મા મનીષિ મીકુ ઇચ્ચુનુ
 આપશે | ઝેંગ મનપન ઉગળુક્કુ કોડુપ્પાન
 આ કાપડ બહુ ખારીક છે | ઇયુકુ નિંચ સન્નમુગા ઉન્નદિ
 ઇંદિ તુણિ રંબો મોલ્લયદાય ઇરુક્કિરુ
 આ સાડીનો રંગ પાકો | ઇ ચીરદિ ગદિ ચાયના ?
 છે ? | ઇંદ પોડ્ડે સાયમ ગદિયા ?
 ખારી પાસે રોકડા નથી | ના દચ્ચારા રોક્કમુ લેંદુ
 ઝેન્નિડત્તિલ રોક્કમ ઇલ્લે
 તમે ઉધાર આપશો ? | મીડ આપુ ઇચ્ચેદરા ?
 નીંગળ કડનકડાય કુડુપ્પીરમળા ?

ગુજરાતી.

તેગુન.

તમિઝ.

અંગઉધાર અમે આપતા | વેન્તેલગા આપુ મેંમુ ઇવ્વડમુ લેદુ
નથી. | કડમ નાં કુરુમ્મિર દિલ્લે

રૂપીઆ લેઈને આવીશ. | રૂપાયલુ તીરુકાનિ વચ્ચેદનુ
રૂપાય ચેરુત્તકાંકુ વરૂગિરેન

માલની ગાંસડી કાની | એવરિ સરકુ મૂટ વચ્ચિ ચુલ્લદિ ?
આવી છે ? | ચાર સરકુ મુટ્ટેવંદિ ઇરૂમ્મિરદુ

મધુરાના આડતીઆની | મધુર લો ઉંડ અડિતિ આસામિદિ
મધુરે અગન ગારનોડ્યદુ

ભરતીઆ પ્રમાણે જમે | પદિ પ્રકારમુ જમા વાસુકોન્નંડિ
કરો. | પદિ પ્રકારમ વરવુ વૈતુ કોળુગળ

દલાલી શા પ્રમાણે છે ? | તરુ અરૂ તીયુચુન્નાકુ
| તરુ ઓપ્પિડિ વાંચુ ગિરાન ?

સેંકરે એ દલા પ્રમાણે | નટિડિ રેંકુ રૂપાયલુ વંતુના
નૂટ રેંકુ વિધમ

આરદાન કેમ કાંચુ નથી ? | તોપુકુ ચેલે તોયલેદુ ?
| તરુપડિ એન્ શેય્ય વિલ્લે ?

કાગળ લખી ખખર | બનુ વાસિ અંગતી તેલિય પરચંડિ
આપો. | કડદાશી મલમાય સમાચાર તેરિવિંચીગળ

હુંડીનો વાયદો ક્યારે છે | હુંડી વાયદા એપ્પુકુ ઉલ્લદિ ?
| હુંડીમ્મિ વાઈદા એપ્પો

તેની મુદત પાકી નથી | દાની ગરુવુ કાલેદુ
અદુઓડય તવલે આગવિલ્લે

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ખાતાવણી તપાસો

વર્ણ સરિગા ચૂડિ
પેરે પરિશોધીગળતે ચોપડી કોની પાસે
છે ?આ પુસ્તકમુ એવરિ દગ્ગર ઉન્નદિ ?
અંદ પોસ્તગમ્ માર ઇકતિલ ઇરુક્કિરુ ?આજે ઉધરાણી કેટલી
આવી ?નેડુ તંડુ એંત વસલુ વચ્ચિ નદિ ?
ઈરુકિ તંડુ એવ્વળવુ આચ્ચિરુ ?

આજી શિક્ક કેટલી છે ?

ઇરુપુલો નિલુવ એત ઉન્નદિ ?
આક્કિ ઇરુપુ એવ્વળવુ ?

અલગ્ગર ત્રણસો રૂપીઆ

રેંડુવેલ મુન્નરે રૂપાયલુ
રેડાયિરતિ મુન્નરે રૂપાય

નાણાં એંડમાં મોકકાવો

ડગ્ગમુનુ એંડુલો પંપિચ્ચંદિ
પણુ આંગિમ્મુ અનપુગળ

નગદાનાં નોટ મંગાવો

રોક્કમુનકુ નોંડુ તેપ્પિચ્ચંદિ
રોકત્ત નોંડુ વરવળિંગળ

નેગમંગળનાં પાનાં નોંધો

સેલુ કળિતમુલુ લેક્ક પેટ્ટિ
ક્લિસરિકિ પક્કમ્ કડુગળ

પંખો અંચનાર કયાં છે ?

પંખા ઇરુચેવાડુ એક્કડ ઉન્નાડુ ?
પંકા ઇળુક્કિરવનુ એ એ ઇરુક્કિરાન ?તેણે આજ રગ્ગ લીધી
છે.નેડુ અતનુ સેવલુ પુચ્ચુકાન્નાડુ
અવનુ ઈરુક્કિ લીવુ પોંચ ઇરુક્કિરાનતે દુકાનમાં બરાબર આ
વતો નથીવાડુ આંગટિલો સરિગા રાવડમ્ લેડુ
અવનુ કડેકકુ કમમાય વરદિલ્લ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

તે ખાટું ખંડાનું ખતાવે	વાડુ તપ્પુ શાકુ અપિચ્ચુ ચુન્નાડુ
છે	અવન તપ્પુ શાકકુગળ શાલ્લુ ગિરાન
પાંચ દીવસનો પગાર	અયિદુ રોજુદી છતમુ પટ્ટકાન્તડિ
કાપળ	અંજનાળ સંમળ પુડિન્નુ વિદુંગળ
હમણાં વેહેપારની મંદી	દાપુડુ વર્તકમુ મંદમુગા ઉન્નદિ
છે	દાપ્પા વ્યાપારમ્ મંદમાય ઇરકિરદુ
આ તાર કોનો આવ્યો	ઇ તાનિ એવરિ વદનુચિ વચ્ચિ ઉન્નદિ ?
છે ?	ઈદિ તાંદિ ચારેડતિલ ઇરંદુ વંદિ ઇરકિરદુ
એંગલોરના વકીલનો	એંગલુર વકીલદિ
	એંગલુર વકીલુડયદુ
તે શું લખે , છે ?	અતદુ એમિ ત્રાયુચુન્નાડુ !
	અવન એન્ના પેલ્લુગિરાન ?
નગીર જમ કરી કમ-	નગીરિનિ જમિએસિ સ્વાધીનમુ એસકોન્નામુ
ળે લીધે છે	નગીરે જમિ રોદદુ કદવિસમ પલ્લિઆપ્પ
	વિદ્દુ
પાંતીવાળા જુનો લેખ	લાળમુ ગલ્લ પાત દરતુલનુ નીસુદારડિ
લાવે	લામ્મતે પત્તિ પળી દરતાવળુ કાંદુવારંગળ
ગત સાલનું સરવાલું	પોઇન સંવત્સરમુ ચોક્ક લાલ નજ પદ્મિ-
કાઢ્યું છે ?	એસિ ઉન્નદા
	પોન વર્ષતિદુ આદાય વરય પાકી એરકિ
	આયિ વિદ્દા ?
લાઇ, તે મુનીમ પાસે છે	અકુનડિ, અદિ કાર્યદર્શિ વદ ઉન્નદિ
	આમ, અદિ કાફવારિ પેડતિલ ઇરકિરદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

હવે કાલની ચાપણુ રા- | ઇક મીદ એવરિ ડિપાઝીકુનુ પેટ્ટુકાનકંડિ
 ખશા નહિ | ઇનિમેલ યારોડય કટ્ટલુમ વૈત્તુક્કોળા વંગમ
 દેવું લેણું કટલું છે ? | અપુ રાખડિ એંત ઉન્નદિ ?
 | નલવયુમ કડનુમ એવળવુ ?
 ઉછીનાં નાણાં મોકલાવો | એઇઅદુલુ રૂપાયલુ પંપિચ્ચડિ
 | કઇમાતુ રૂપાય અનપ્પુંગળ
 કેમ, તમે શા વીચારમાં | એમિ, મીર એમિ ચોચનુ એયુચુન્નાર ?
 છા ? | એન્ના, નીંગળ ચેન્ના ચોન્નૈ શેય કિરીરગળ ?
 મારે થોડા રૂપીઆ વે- | નાકુ કાન્નિ રૂપાયલુ કાવલસિ ઉન્નદિ
 ઇએ છે | એનકકુ કાન્ને રૂપાય તેવે યાય ઇરુમ્મિરર
 ચાલો આપણે શાલુકાર | રંડિ મનમુ સાલુકાર ઇટિકિ પોદમુ
 પાસે બદલો. | વારંગળ નામ સાવુકાર ઇડતિલ પોદલામ
 અમને ત્રણસો રૂપિઆ | માકુ મુન્નર રૂપાયલુ ઇચ્ચંડિ
 આપો | એંગળુકકુ મુન્નર રૂપાય કાલુંગળ
 હું તમને આળખું છું | તેનુ મિમ્મલનુ એરેન્દનુ
 | એનકકુ ઉગળી તોરયુમ
 તમારી વંદે બીન્ને કા- | મીતોકુડા વેરે એવર ઉન્નાર ?
 જુ છે ? | ઉગળોડકુડ યાર ઇરુમ્મિરર ?
 તે મારા મિત્ર છે. | અતકુ ના સ્નેહિતુકુ
 | અવનુ એન્નોડય સ્નેહિતન
 તે શું કામ કરે છે ? | વાકુ એમિ પનિ એયુ ચુન્નાર ?
 | અવનુ એન્ના વેલ શેઇગિરાન ?

શુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝુ.

તે એક ચોખ્ખાનો વેપારી	વાહુઆક ખીયપુ વર્તકસ્તુકુ
રી છે.	અવન આર અરશિ વ્યાપારી
તમને કેટલો પગાર મળે	મીકુ એમિ છતમુ વન્ચુચુન્નદિ
	છે ? ઉગળુકકુ એન્ના સંગળ ?
દરમાસે સો રૂપીઆ	પ્રતિ નેલકુ નરૂ રૂપાયલું
	માસમ આડૂકકુ રૂપાયનરૂ ?
આ વેપારીને આવક શું ?	હ વર્તકસ્તુનિકિ એમિ વરૂંઅડિ ?
	ઈદિ વ્યાપારિક વરમાનમ એવ્વળુ ?
તે દરમાસે રૂ. ૫૦ મેળવી શકે	અતકુ, પ્રતિનેલકુ ચાપે રૂપાયલું સંપા-
	દાયમલકુ
	અવન માસઆડૂકકુ એન્નદુ રૂપાય સં-
	પાદપાન
તમે ખાને જાણને નામે આપીશ.	મી હદર પેરંટ હચ્ચેદનુ
	ઉગ રંકુ પોરપેરલ કુકુપેન
આજનો ભાવ હમણાં વધારે છે.	વરૂ હપ્પુકુ જરિતગા ઉલદિ
	વરૂ હપ્પો આધકમાય હરકરદુ
ખંકનું વ્યાજ વધી ગયું છે.	ખેંકુ વડિ હેચ્ચિ ઉન્નદિ
	ખાકિલ વડિ આધકમાય વિદદુ
સંકડે બે ટકા પ્રમાણે આપીશ	નૂટિકિ રેંકુ વંતના હચ્ચેદનુ
	નૂરકકુ હરકુ પ્રકારમુ કુકુપેન
દરમાસે કેટલા રૂપીઆ આપશો ?	પ્રતિનેલકુ એન્નિ રૂપાયલું હચ્ચેદર ?
	પ્રતિમાસમ એત્તિનિ રૂપાય કુકુપાય ?

(૯૪)

દર્શનાટક પદ્મોદિની.

ગુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

અમારાથી રૂપ રૂપીઆ | મેંસુ ઇરૂવૈઅઇદુ રૂપાયલુ ઇવ્યગલમુ
અપાશે | નીગળ ઇરૂવાત્તઅંજ રૂપાય કુડુપોમ
બાર માસનું વ્યાજ કા- | પંડેંડુ નેલલ વડિ તોસિ ઇવ્વંડિ
પીતે આપો. | પનિરેંડુ માસમ વડિયૈ કળિતુ કાંડુગળ
વ્યાજના ૭૨ રૂપીઆ | ડેંબ્બદિરેંડુ રૂપાયલુ વડિ અચુતુ ન્નદિ
થ.ય છં. | એળુવાત્તરેંડુ રૂપાય વાડ અગરદુ
રૂ. ૨૨૮ તમારા હાથ- | ઇન્નુટ ઇરૂવૈ એનિમિદિ રૂપાયલુ મી
માં આવશે. | ચાતલો વચ્ચુનુ
એરનૂત્તિ ઇરૂવત્તેડુ રૂપાય ઉંગળ કૈંકેડુ વરૂમ
સાર, તે પ્રમાણે આપો | સરે, એટલે ઇવ્વંડિ
સાર, અપડિયે કાંડુગળ
તમે બરાબર હકૂતા | મીરૂ સરિઆ વાયદાલુ ઇવ્વંડિ
આપને | નીગળ તવણુ પળુ કમમાય કુડુગળ
તમે મારી ઓશીસે કેમ | મીરૂ ના આશીસુલો એલ વચ્ચિતિરિ ?
આવ્યા ? | નીગળ એન ઓશીસુકુ એન વંદીરગળ ?
હકૂતાનો વાયદો છે માટે | મી વાયદાકુ ગડુવુ અઇનદિ ગનુક ઇવ્વંડિ
આપે | વાયદા અથિ વિદ્દુ, તવણુ પળુ કાંડુગળ
હું તમારે ઘેર આવીને | તેનુ મી ઇટિદિ વચ્ચિ ઇવ્વેદનુ
આપીયું | નાન ઉંગળ વીદિલ વંદિ કુડુક્કિરેન
ગયા માસમાં તમે કાંઈ | પોઇન મેલલો મીરૂ એમિયુ ઇવ્વ લેદુ
આપ્યું નથી | પોન મસાત્તલ નીગળ ઓડમ કુડુક્કિરેદુ
હમણાં મને નાણાની | ઇપ્પુકુ ના વદા રૂપાયલુકુ કરિતગા ઉન્નદિ
તંગી છે | ઇપ્પો એનક્કુ રૂપાય કસાલાવા ઇરૂક્કિરેદુ

તેનુગુ.

તમિળ

તકરાર શા માટે કરોછો ? | તંટા એંદુકે ચેયુ સુન્નારે
એંન તકરાર પંણુ ગિરીરગળ ?

અમારા રૂપિયા આપી | મા રૂપાયલુ ઇચ્ચિ વેચ્ચંડિ
છો | એંગળ રૂપાય કાડુતુ વિંગળ

એમ ડર બતાવે રૂપિયા અટલુ ભયમુ ચુપિંચુટવલ્લદુ દોરકુના ?
મળશે ? | અપ્પડિ ભયંમુરિત્તિનાલ પળું કિડકકુમા ?

હ્યારે શું ! અમારા રૂપી- | અછતે એમિ ! મા રૂપાયલુ નવ્વ પોય-
આ નથી અપવા ? | દિલેદા ?

| અપ્પડિયાનાલ ! એંગળ રૂપાય કુડુક્ક પો-
ગિરદુ ચિલ્લિયા ?

તંમે શેના રૂપિયા માગો | મીર દેનિ રૂપાયલુ અડુગુ તુન્નારે ?
છો ? | નીંગળ એંદ રૂપાય કેળ કિરીરગળ ?

ખત ઉપર થીરેલા તે | પત્રમુ મીદ બાકિ ઉન્નદે અદિ
| પત્રતિમેલ કાડુત રૂપાય

ક્યારે મને આપેલા ? | એપ્પુડુ નાકુ ઇચ્ચિનદિ ?
| એપ્પો એનકકુ કુડુત્તદુ ?

સુમાર ચાર વર્ષ ઉપર | સુમાર નાલગુ મંવત્સરમુલ કિદદા
| સુમાર નાલુ વર્ષતિકકુ મુન

હ્યારે તમારું વળવાનું | અછતે મીદિ વસુલુ કાડુ
નથી | અપ્પો ઉગળકકુ ઓણલુ કિડકકુમાદાદુ

તમારાથી થાય તે કરે | મીવલ્લ અછનદિ ચેચ્ચંડિ
| ઉગળાલે આનદે શેચ્ચંગળ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

હું તમારા ઉપર દાવો | નેનુ મીમીદ દાવા ચેસેદનુ
કરીશ | નાન ઉગળ મેલ દાવા શ્રેયિગિરેન

વાદી ધીરજ્જરામ હાજર | વાદી ધીરજ્જરામ હાજર ઉન્નારા ?
છે ? | વાદી ધીરજ્જરામ વંદિ ઇશ્વરાના ?

પ્રતિવાદી દી. બી. ના- પ્રતિવાદી દી. બી. નાયડુ હાજર ઉન્નારા ?
યડુ હાજર છે ? | પ્રતિવાદી દી. બી. નાયડુ વંદિ ઇશ્વરાના ?

આ સાક્ષીના પાંજરામાં | આશુલ ગુટિલો રંડિ
આવા | છંદ સાક્ષિ પોટ્ટ કુળી વારંગળ

કહે " પરમેશ્વર સામે | ચેપ્પડિ " ભગવંતુનિ પોડુવુગા નિન્નમ
સાચું કહીશ. " | ચેપ્પેદનુ "

| શોલકુળ " કડવુળ સાક્ષીયાગ નિન્નમ
શોલકુગિરેન

તમે તેને સમન્સ પહોં- | મીર અતનિક્કિ સમન્સ ઇચ્ચિ તિર ?
ચાડ્યો ? | નીંગળ અવનકકુ સમન્સ સાર્વ શેષ્ઠુ
અચિવિદ્દા ?

પ્રતિવાદી, તમે નાણું | પ્રતિવાદી, મીર ઇચ્છુકુગાનુ એમિ ચે-
માટે થું કહોછો ? | પ્પુચુન્નાર ?

પ્રતિવાદી, પણત્તિકકુ ચેન્ના શોલકુ ગિરાય ?

સાલેમ, ખતની મુદત | અચ્ચા પત્રમુ ગડુવુ લેદુ
પહોંચતી નથી. | અચ્ચા પત્રમ કાલાવદિ અચિ વિદ્દુ

ધીરજ્જરામ તમારો દાવો | ધીરજ્જરામ, મી દાવા તોસિ વેય બહુનુ
રદ જશે. | ધીરજ્જરામ, ઉગળ દાવા શેષ્ઠુ.

ગુજરાતી

તેનુચ

તમિળ

એમ કેમ થાય, સાહેબ ?	અરિ એટલે અનુનુ, અચ્ચા ?
	અહુ એમ્પટિ આગમ, અચ્ચા ?
ગદ સાલે મને વ્યાજ	પોતન સંવસરમુલો નાકુ વરિવચિયુત્તદિ
આવ્યું છે	પોતવમ મ વાહુ વાંદ દરકિરદુ
ખતમાં વસુલ કેમ લયું	પત્રમુલો ચેલુ એલ પેટલેલુ ?
નથી ?	પત્રલિલ્લ એન વરવુ વેલ્લ વિલ્લે ?
તે માણસ બદારગામ	આ મનિયિ બર્ષટ કિરકુ પોદયુંડેનુ
ગયો હતો	અંદમનપન વાળકિરકુ પોદ દરેદાન
તે માટે સરકાર જવા	દાનિકિયન સરકારવાલુ બદલુ ચેપ્પર
બદાર નથી	અદકુ, સકાર પોરખાળિ આગમાદારગલ
તે તમારી બેદરકારી છે	અરિ ની તપ્પિદમુ
	અહુ ઉગળુદેય અમ્મચ્ચત્તે
હું મુકરદમો કાઢી નાંખું	નેનુ દાવા તોસિ વેયુ સુન્નાનુ
છું.	નાન કેસ તલ્લિ પોકુ ગરેન
દાવાનો ખર્ચ વાદીએ	દાવા ખચુલુ વાદી ઇચ્ચા વલસિ નદિ
આપેલા.	કેસ એલ્લુ વાદી કુડકુડ વેંડિયદુ

(୧୮)

ଈଷାଠକ ପଦଭାଷିନୀ.

ମୁଖାଈଶିନୀ ଶଞ୍ଜେ.

ଗୁଜରାଟୀ.

ତେଲୁଗୁ

ତାମିଲ୍

ଆଗଗାଡ଼ୀ	...	... ରଞ୍ଜୁଆଁଡ଼ୀ	... ରଞ୍ଜୁଆଁଡ଼ି
ଆଗଗାଟ	...	... ଗୋଗଗାଟ	... ନୀରାବିକ୍ରମପଦ
ଗଗା	...	... ଗୋଡ଼	... ଗଡ଼
ଡ଼ିକଟ	...	... ଡ଼ିକଟ	... ଡ଼ିକଟ
ପେଟେଲୀ	...	... ମୋଟେଟି	... ମୁଟେ
ଖିଞ୍ଜ	...	... ଟେଣ୍ଡ	... ଗଡ଼ଣ୍ଡାବଡ଼
ତ୍ରୀଞ୍ଜ	...	... ମୁଣ୍ଡ	... ମୁଣ୍ଡାବଡ଼
ଘାଣ୍ଡ	...	... ଘାଣ୍ଡ	... ଘାଣ୍ଡ କ୍ୟମ
ବର୍ଗ	...	... ଚରଗତି	... ବଧ୍ୟୁ
ସାମାନ	...	... ସାମାନ	... ସାମାନ

 ବାକ୍ୟୋ.

ଗୁଜରାଟୀ.

ତେଲୁଗୁ.

ତାମିଲ୍

ତମେ କହେ ଗାମ ଗନ୍ଧୋ	...	...	...
ତା ?	...	...	...
ଆମ୍ଭାରେ ରାମେଶ୍ୱର ଜନ୍ମୁଛି	...	...	...
...	...	...	...
ଅର୍ଥାତ୍ କିଏ କେଟଲୁ	...	...	...
ହେ ?	...	...	...
ସୁମ.ରେ ଶାଢ଼ି ଖାଉଛ	...	...	...
...	...	...	...

શુભરાતી.

તેનુગુ.

તમિળુ.

તમે કયે રસ્તે જશો ? | મીર એ દોવ પોયેદર ?
 નીંગળ એંદ વળિયાય ગોગિરીરંગળ
 રેલવે માર્ગે જશું | ઇનુપદારિ દોવ દમુ
 રઇલ માર્ગમા પોધરેમ
 ગારી ક્યાંથી ઉપડે છ ? | અંડિ એકડનુચિ અયલુ દેરનુ ?
 વંડિ એંગે ઇરંદુ પુરપકુમ ?
 ઇગમોર સ્ટેશનથી | એળુંખૂર સ્ટેશનુ નુચિ
 એળુંખૂર સ્ટેશનલે ઇરંદુ
 પેહેલી ગારી ક્યારે | મોંદટિઅંડિ એપુકુ અયલુ દેરનુ ?
 ઉપડશે ? | મુદલ વંડિ એપોળુદુ પરપકુમ ?
 સવારમાં વાત વાંગે. | તેલ્લવારિ એકુ ગંડલકુ
 કાલઇલ એળુ મણિક્કિ.
 વખત થયા સ્ટેશન ઉ- | સમયમુ અઈનદિ સ્ટેશનુમુ રંડિ
 પર ગાલો | સમયળ આઇવિદ્દુ સ્ટેશનુમુ વાંરંગળ
 બા સર્વ સામાન આંધિ | ઇ સામાનુ અંતયુ કુદિ
 ઇદિ સામાનગળે કુડંગળ
 મારા માટે એક ગારી | નાકુગાનુ ઓકઅંડિ તીસુકારંડિ
 લાવો. | એનકકુ ઓરે વંડિ કોંડુવડેગળ
 કેવી ગારી લાવુ ? | એ અંડિ તીસુમ વચ્ચેનુ ?
 એક વંડિ મેલ પરકામ
 મે ધોડની ખડી ભુઓ. | રંદુ ગુડાલ અંડિ ચૂંડિ
 રદે ગુદરે વંડિ પાંરંગળ

(૧૦૦)

કર્ણાટક પદ્યોચિત્રી.

ગુજરાતી.

તેતુગુ.

તમિળ.

આ સામાન શેમાં મુ-
કવો.

એક બેલની ગાડી મં-
ગાવા.

બગેચો ટીકટ લાવો.

ટીકટો ક્યાં મળે છે ?

રેલવે મળુરને પુછા.

આ સામાન તોળાવો.

સામાનનો પાસ તમા-
રી પાસે રાખો

જલદી કરો નહિ તો
ચુકી જશે.

મારે હવે વાર નથી.

સાહેબ, ટીકટ આપો.

ક્યાંની ટીકટ બેઠએ ?

ધ સામાનુ એંદુલો પેટ્ટેદિ ?
ઈદ સામાને એદિલ એતુગિરદુ ?

ઓક એંદુળાંડિ તેપ્પિચ્ચાંડિ
ઓર માટ્ટુવંડિ વરવળિયુંગળ

પોંડિ તિક્કુ તીસુકારંડિ
પોંગળ ટિક્કિદુ એકુતિ વારંગળ

તિક્કુ એક્કડ દોરકુતુન્દિ ?
ટિક્કિદુ એચ્ચીડતિલ કિડ્ડુમ ?

રેલવે ફલિવાનિડિ અડગાંડિ
પોરટરે કેળુંગળ

ધ સામાનુ તૂંચંડિ
ઈદ સામાને નિરક્ક આલ્લુંગળ

સામાનુલ પાસુ મીવદ ઉંચંડિ
સામાન પાસ નીંગળ વૈત્તુંકાળુંગળ

અવસરમુ ચેચંડિ તપ્પિ પોતુર
શીઘ્રમ શેયુગળ દ્યાર્વાવડાલ તપ્પિ પોલુમ

ધકનુ, નાકુ સેપુ લેદુ
ધનિમેલ એન્નાલ તામસમ દરે

અચ્ચા, તિક્કિદુ ઇવ્વડિ
અચ્ચા, ટિક્કિદુ કાડુંગળ

એક્કડિ તિક્કિદુ કાવલેનુ ?
એવ્વિડતિક્કિદુ ટિક્કિદુ વેંડુમ ?

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

રામેશ્વરની પાંચ આપો.	રામેશ્વરદિ અયિદુ ઇવ્વંડિ રામેશ્વરતિકકુ અંજ કોકુંગળ
ભાડું થું છે ? ...ચાઈ એંતા ? ... ચાઈ એવળવુ ?	
તમે કયા વર્ગમાં જાઓ ?	મીર એ તરગતીલો પોવુચુન્નાર ?
છો ?	નીંગળ એંદ વધપિપલ પોરીર ગળ
પેહેલા વર્ગની બે અને	મોદટિ તરગત્તિદિ રેંકુન્નુ રેંડવ દાનિક્કિમુકુ
બીજાની ત્રણ.	મુદલવધપુકકુ રેંકુમ રેંગવદુ વધપુકુમુંકુમ
ગાડી ક્યારે ઉપડશે ?	બંડિ એપુકુ બયલુ દેરેનુ ? વંડિ એપોળુદુ પરપુકુમ ?
પાંચ મિનિટમાં.	અઇદુ નિમિષમુ લોપલા અઇદુ નિમિષત્તિલ
મને ગાડીમાં આવવા દો	નન્નુ બંડિલો રાનિવ્વંડિ વંડિક્કુળ એન્નૈ વિકુંગળ
અહીંયાં જગ્યા નથી.	ઇક્કડ ચોદુ લેદુ ઇગે ઇડમિલ્લૈ
જોડેની ગાડીમાં જાઓ	પક્ક બંડિલો પોંડિ પક્કત્તિ વંડિક્કુ પોગળ
આ તમારી જગ્યા છે કે ?	ઇદિમિ ચોટા ? ઇદુ ઉંગળ ઇડમા
મારા માટે જગ્યા કરો.	નાકુ ગાનુ તાવુ ચેય્વંડિ એનક્કાગ ઇડમ શેય્વુંગળ
મેહેરબાની કરી જરા ખસો	દય ચેસિરવંત વત્તંડિ દયવુ શેઇદિ કોજમ વત્તુંગળ

ગુજરાતી.

તેનુરુ.

તમિઝ્

તમાએ ટીકાટ લીધી છે? મીરુ ટિકિટુ તિસિનારા ?
 નાગિળ ટિકિટુ વાંગિ હરકિરીર ગળા ?
 હા, મારા મિત્ર પાસે છે. અવનુ ના સ્નેહિતુનિ વદ ઉન્નદિ
 આમ એન સ્નેહિતન ઇડતિલ હરકિરિરુ
 ગારી ઉપરી ...અંગિ યયલુ દરિનદિ ...વાંગિ પુરપટુદુ
 કેવી સરસ મુસાફરી ! એત મંચિ પ્રયાણમુ
 એવ્યમે નલ પ્રયાણ !
 ગારી કેમ ઉભી રહી ? અંગિ એંદુક નિસિચિનદિ ?
 વાંગિ એન નિંદુવટુદુ ?
 સામે એક મેલગારી એંદુરુગા એક મેલુ અંગિ વચ્ચ ચુન્નાદિ
 આવે છે. એદિરિલ એર મલ્લિ વાંગિ વરગિરુ
 હવે કયું સ્ટેશન આવ- ઇકેમીદ એ સ્ટેશનુ વચ્ચનુ ?
 શે ? દનિમેલ એંદ સ્ટેશન વરમ
 મધુરા જંડયન. મધુર જંડશનુ
 મધુર જંડશન
 અહીં ગારી બદલવી ઇક્કડ અંગિ માર્યવલસિ પડનુ
 પડશે. ઇંગે વાંગિ માટ્ર વેંડુમ
 આપણે જલદી આવી મનમુ જલિગા વચ્ચિ ચરિતિમિ
 પહોંચ્યા. નામ શીઘ્રમાંચ વંદુ વિદ્રોમ
 ચાર મજુરને બોલાવો નાલુગુ કલિવાળનુ પિલુવાંગિ
 નાલુ મુલિકારરે કુપિપડુગળ
 સ્ટેશન બહાર ગારી- સ્ટેશનુ વેલુપલ અંલુ ઉન્નદિ
 એ છે. સ્ટેશનમુ વેળિઈલિ વાંગિગળ હરકિરિરુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

તમારે ક્યાં જવું છે ?	મીરે એમડ પોવલસિ ઉન્નદિ ? નીંગળ એંગે પોધવેંકુમ
ગોર શેતુરામ ભટને ઘેર.	પુરોલિતુડુ શેતુરામ ભડુ ઇટિટિ પુરોલિતર શેતુરામ ભડુ વીડુકે
હું ગોરનું નામકામ બન- ણું છું.	નેનુ પુરોલિતુનિ યોક્ક પેર તાવુ એરિગેદનુ પુરોલિતરડય પેરમ ઇડમુમ એનડુ તેરિયુમ
મારી સાથે આવો બ- તાવું.	નાતો કૂડા રંડિ ચૂપિંચેદનુ એન્નુડન વાડંગળ નાન ડાણુમિક્કિરેન
ગાડીભાડુ શું લેશો ?	ખંડિ આડિગે એમિ તીશેદર ? વંડિડુ વાડગે ચેન્ના ?
સાહેબ, ખાર આના આ- પન્ને,	અચ્ચા, પંડેડુ અણ્ણાલુ ઇચ્ચંડિ અચ્ચા, પાનરંડુ અણ્ણા કાંડુગળ
કાંઈ એાછુ કહે.	એદો તમુવ એયિ કાંગેમ કુરેનુ શોલુ
તમારો મુકામ બહુ દૂર છે	મી પોવુચોદુ નિંડા દૂરમુલો ઉન્નદિ નીંધળ પોગિર ઇડમ રઓ દૂરમાય ઇર્રિક્કિરેડુ
ગાડીવાળાને ભાડું આ- પો.	ખંડિ વાનિકિ આડિગે ઇચ્ચંડિ વંડિક્કારનુમ્ વાડગે કાંડુગળ
અહીંથી તમે ક્યાં જશો ?	ઇક્કડનુંચિ મીરે એમ્મડ પોયેડર ? ઇંગે ઇરંડુ નીંગળ એંગે પોધ વેંકુમ ?
અનંત પદ્મનાભ ને જ- નાર્દન.	અનંતપદ્મનાભમુનકુન્નુ જનાર્દનમુનકુન્નુ અનંતપદ્મનાભમુમ જનાર્દનમુમ

(૧૦૪)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

તમે કયે માર્ગે જશો ?	મીરૂ એ દોવલો પોયેદર ? નીંગળ એંદ વળિયાય પોગિરીર ગળ
દરિયાની મુસાફરી હીક પડશે.	સમુદ્રપુ પ્રયાણુમુ સરિપકુનુ કડલ યાત્રે નંડ્રાયં ઇરકકુમ
તુતયુડીથી જનાઈન જવાશે.	તૂતુયુડિનુચિ જનાઈનમુનકુ પોવચ્ચુનુ તૂતુકુડિઈલ ઇરંદુ જનાઈનત્તિક્કુ પોધલામ
મારો પણુ એજ વી- ચાર છે.	નાદિ કૂડા અદે ચોચન ઉન્નાદિ નાનુમ અપડિયે ચોચિમ્પિરેન
આગબોટ કાલે ઉપડ- વાની છે.	ઓડ રેપુ બાયલુદેર પોવુ ચુન્નદિ કપ્પલ નાળેકકુ પુરપ્પુકુમ
ખુશીથી આપણે તેમાં જઈએ.	સરે મનમુ અંદુલો પોદમુ સરિદામ અદિલે પોધલામ
તે આગબોટનું નામ શું ?	આ ઓડ પેરૂ એમિ ? અંદ કપ્પિલ પેયર ચેન્ના !
એનું નામ ઇડિયા છે.	દાનિ પેરૂ ઇડિયા અદુ નોડલ પેયર ઇન્ડીઆ
તેમાં ઘણા મુસાફરો છે.	અંદુલો ચાલા બાટસારુલુ ઉન્નાર અદિલે અનેક પ્રયાણુગળ ઇરિમ્પિરારગળ
સામાન સંભાળી લઈ જાઓ.	સામાનુ જાતગા તીમુકો પોંડિ સામાન ગળૌ જાગિરદૈયાલ એરુત્તિ કાળ્યુંગળ
વખત થઈ ગયો છે.	સમયમુ આઈ પોઇનદિ તેરમ આઈ વિદંદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

એક ઓરડો રોકી લ્યો.

ઓક રમુ તીમુકાંડિ
ઓર રમ એકુતિ કોળ્લંગળ

હું કમાન પાસે બેઠું.

તેનુ નૌકાધિપતિ વદ પોવુવુન્નાનુ
નાનુ કપ્પલ તલેવનુ કિટ્ટે પોગિરેનુ

આજે હવા કેવી છે ?

તેડુ ગાલિ એરુ ઉન્નદિ
ઇનિક્કિ કાટુ એપ્પડિ ઇરુક્કિરુ ?

તોફાન થવાનો સંભવ
નથી.

ગાલિવાન સંભવમુ લેદુ
પુયલ કાટુ વરોદુ

દરિયો પણ શાંત છે.

સમુદ્રમુ ટૂડા શાંતમુગા ઉન્નદિ
કડલુમ શાંદમાય ઇરુક્કિરુ

પેલો દીવો શાને માટે
બળે છે ?

આ દીપમુ એદુકુ મંડુસુન્નદિ !
અંદ વળમ્મુ એદકાંગ એરિયદુ !

એ દીવાદાંડી હશે ?

અદિ દીપસ્થંભમુ કાળોલુનુ
અદુ વળમ્મુ કંટૂડાય ઇરુક્કમ

અહીંથી કઠો કેટલે
દૂર છે ?

ઇક્કડુંચિ ગદુ અંત દૂરમુગા ઉન્નદિ ?
ઇગે ઇરુદુ કડલોર એવ્વળવુ દૂરમ ઇરુક્કમ ?

હવે તો આપણે બારા-
માં આવ્યા.

ઇકનુ મનમુ રેવુલોપલિકિ વચ્ચિતિમિ
ઇપ્પોનામ તુરૈમુખતિકકુ વંદુ વિટ્ટોમ

ઉતરી શહેરમાં ચાલો.

દિગિ પટ્ટણ્ણમુલો પોંડિ
એરંગિ પટ્ટણ્ણમુળ પોધલામ

આયમની

... ઉદરણિ

... ઉદરણિ

(૧૦૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ધરના સામાનને લગતા શબ્દો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

આટીકું (બંધારીયું) ...	અલમાર ...	અલમારિ ...
આડણી ...	સેટલપીડ ...	વટપલગૈ ...
આરશી ...	અદમુ ...	કળ્ણાડિ ...
આંગાળું ...	વાકિલિ ...	તેડવારાલ ...
ઝોડીકું ...	તલદિંકું ...	તલેયલું ...
છંટા ...	છંટિકરાલુ ...	શેંગલ ...
ઉચ્ચિટ ...	ઝેંગલિ ...	ઝેચ્ચલ ...
ઉંદરીયું ...	ઝેલુકગૂંકું ...	ઝેલિમુંકું ...
ઝોટલો ...	તિલં ...	તિલ્લું ...
ઝોરડી ...	ગદિ, અરા ...	અરૈ ...
ઝોરશીઝા ...	ચંદનરાઈ ...	ચંદનપ્રલ ...
કડકી ...	ગરિટ ...	કરંડિ ...
કપાટ ...	ખીરવા ...	ખીરવૈ ...
કાંસકી ...	કુબેના ...	શીખુ ...
કુવો ...	ખાવિ ...	કિણુર ...
કાયલા ...	ખોગ્ગુલુ ...	કરિ ...
કાંડિયો ...	ખુદા ...	પોદુકુંડી ...
ખાટલો ...	મંચમુ ...	કટિલ ...
ખાળ ...	કાલુવા, જલદારિ ...	કાલવાય ...

તેલુગુ.

તામળ.

ખાંડણી	... રોલુ	... ઉરત્ર
ખુરશી	... ખુરચિ	... નાર્કોલિ
ખુંટા	... ચીળલુ	... આણિગમ
ખૂંટી	... ચીલા	... મુળૌ
ખોખલો	... ગૂડુ	... માડમ
ખોદડું	... મેત્તા	... મેન
ધરીઆળ	... ધરીઆરમું	... ધરિકારમ
ધડો (માટીનો)	... કુંડ	... પાને
ધર	... ઇલ્લુ	... વીડુ
ધંટી	... તિરગલિરાઈ	... એંદ્રમ
ચણતર	... કંદડમુ	... કંદડમ
ચાંદણી	... જલ્લેડા	... શલંડ
ચુનો	... મુન્નમુ	... શુન્નાંબુ
ચુલો	... પોચિ	... અડુપુ
ચોકડું	... ગડપા	... વાશાક્કાલ
ચોકી	લાકડાની રખવાળ	... બેંચિ
		... કાવલકારત્
ચોક	... મુંગિટા	... મુદ્રં
છખી	... પટમુ	... પડમ
છરી	... કત્તિ	... કત્તિ
છાપડું	... વસારા	... પરણુ

(૧૦૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ્

છાબડી	... તદ્દા	... તદ્દુ
છીણી	... ટેંકાયતિરિપિ	... તેંગાકુરવી
જગા	... તાવુ	... ઇડમ્
જાજરં	... પેરકુ	... કોલ્લે, પુરકુડે
ઝમરંખ	... લસ્તરં	... લસ્તરં
ઝરી	... જલ્લિગરિટે	... જલ્લિકરંડિ
ઝારી	... મુમ્બેંચુ	... ગંડિ
ટેબલ	... મેન્ન	... મેન્ને
ટોપલો	... ગંપા	... કૂડૈ
તપેલી	... ચદ્દિ	... ચદ્દિ
તબેલો	... દોસેગરિટે	... તિરિપિ
તવો	... દોસેઆણુલિ	... તવ્વિ
તામડી	... ચેરવા	... તવલ્લે
તામકું (ગાગર)	... બિદે	... કુડં
તાવડી	... બાણુલિ	... બાણુલિ
તીન્નેરી	... ઇનુપેદા	... ઇરંચુપેદિ
ચાળી	... તદ્દા	... તદ્દુ
ચાંબલો	... ચંચલમુ	... તૂણુ
દડિયો	... દોના, દોંપા	... દોન્ને
દાબડી	... ડબ્બિ	... ડબ્બિ
દીવામળી	... અગ્ગિપુલ્લા	... નેરંપુકુચ્ચિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

દીવી	... દીપસ્થંભમુ	... દીપસ્થંભં
દીવેટ	... વત્તિ	... વત્તિ
દીવો	... દીપમુ	... વિળમ્
દોરડું	... ત્રાડું	... કઇરૂ
દેગડું	... હાંડા	... હંડા
ધાબુ	... વસારા	... દળમ્
ધૂમાડિયું	... પોગગૂડું	... પુર્ગગૂડું
નળિયાં	... પેંકુલુ	... ઓડું
નીસરણી	... નિચ્ચેના	... એણિ
પગથીઆં	... પડિક્કુડું	... પડિક્કટ્ટ
પડદો	... પડદા, તેરા	... પડદા
પરસાળ	... ફૂટમ	... ફૂટમ્
પવાલુ	... પંચપાત્રમુ	... જોડુતવડે
પાટડો	... પેત્રાવિ	... વારવટ્ટે
પાટિયાં	... પલકડુ	... પલગૈ
પાયો	... અસ્તિઆરમુ	... કડકાલ
પીડ	... ત્રાવિ	... ત્રાવિ
પીંછી	... ઓટ્ટેકાયા	... ઓટ્ટેકાંબુ
પુંજો, કચરો	... કુપ્પા	... કુપ્પે
પેટી	... પેટ્ટે	... પેટ્ટિ
પંખો	... વિસનકડ્ડે	... વિસિરિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

પાટલો	... પીઠા	... મળૈ
પ્રકરણ	... જીદુકુગોટ્ટમુ	... ગિદુકુગાય
બરણી	... બાડિ	... બાડિ
બારણું	... તલુપુ	... કદવુ
બારી	... બનલુ	... બનલ
બૈડતું	... કીલુ	... કીલ
ભીત	... ગોડા	... શેપુર
રવેશ	... સરકાતુ	... સરકાત
રવૈયો	... કેન્નસુ	... મનુ
રસોટું	... વંટરા	... શમયલ્લઅર
રાખ	... ખૂટિડે	... શાંચલ
રેતી	... ઇસેડા	... મણુલ
લોટા	... ચેંલુ	... શેંલુ
વાડળી	... ગિન્નો	... કિણ્ણુ
વાસણુ	... પાનમુલુ	... પાત્તિર
વેલાલુ	... અપ્પગાલકાંચ્યા	... ક્રેગાવિ
વીઆગળ	... આંકુલુ	... ઇલૈ
સબડી	... કુટિ	... કુમ્મિદિ
શીકુ	... ઉટિ	... ઉરી
શાવરણી	... માપિલિકટ્ટા, પોરકટ્ટા...	... તુડેપ્પમ
શાકિળ	... સંકિલિ	... સંગિલિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

સાંબેલું	... રોકાણ	... ઊલકે
સુપડું	... ચાટા	... મુરમ
હાંડી	... ઝોણુ	... ઝોણુ
હીંચકો	... ઉચ્ચતા	... કોંજન

— ❦ —

વાકયો.

તમારે ઘર ક્યાં છે ?	મી ઉલ્લુ એમ્મડા ? ઉગળ વીડુ એંગે હરકિરદુ ?
ખબરના નાકા ઉપર	ખબરનો પોસ્ટ ડોન દગર કડત્તેરવિલ મુનેકિરે
જોડે ત્રણ માળાનો મે- હેલ છે.	પક્કના મુડુ મિદેલ હરલુ ઉન્નદિ પક્કતિલ મથ્થ મેદ કાંદત વીડુ હરકિરદુ
તમારે ખાસ ઘર છે ?	મીકુ સાંત હરલુ ઉન્નદા ? ઉગળુકડુ સાંત વીડુ હરકિરદા ?
હું જાણું રહું છું.	તેનુ ગાડિગડુ ઉન્નાન નાન કાડમ્મલિ વીડુય હરકિરેન
તમે શું જાણુ વ્યાપો છો ?	મીર એંત ગાડિગ હવ્યુ ચુન્નાર ? નીંગળ ચેન્નળવુ કાડમ્મલિ કુન્કિરીન્નળ ?
માસે સાત રૂપિયા	તેલકુ એડુ રૂપાયલુ માસમ ચેળુ રૂપાય
ખારણે કાણુ ઉભું છે	ખહટ એવર નિલુચ્છાનિ ઉન્નાર ? વોળઈલિ યાર નિડિહરકિરાર મળ ?

ગુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

તમે ખડકીમાં જઈ જુઓ.	મીર નડવલો પોઈ ચૂડડિ ઓ. નીંગળ નડઈલ પોઈ પાઈગળ
તેને ઉપર આવવા દો.	વાનિનિ પૈના રાનિવ્વડિ અવન મેલે વરડુમ
દાદર ઉતરતો અંભાળજો.	પડિડકુ દિગેતપ્પુડુ જ્ઞત્રતગા ઉન્નડિ મેર પડિ દરંગુ બોદુ જ્ઞત્રતે યાય ઇરંગળ
આરડાનું આરાળું ઉઘાડો.	ગદિ તડુપુ તેરવડિ ઉળ કદવે તિરુવંગળ
તેને સાંકળ મારેલી છે.	દાનિકિ ગડિય વેશિ યુન્નદિ અદુ તાપાળ પોદિ ઇરિક્કરદુ
અંદરથી એક ખુરસી લાવો.	કોપલનુંચિ આક કુચિ તેડિ ઉજળો ઇરિદુ આર નાકાલિ કોંકુવારંગળ
અહીંથી પુલે વાળો.	ઈક્કડનુંચિ કુખ્પ ઉડચડિ ઇગે ઇરિદુ કુખ્પે પેરિકિ તળ્યુંગળ
એક સાદડી પાથરો.	આક ચાપ પરપડિ આર પાય વિરિયુંગળ
આ હીચકા ઉપર બેસો.	ઇ ઉચ્ચેલ મીદ કૂચુડિ ઇદ ઉજલ મેલ ઉટ્ટ કારંગળ
પાણીનો લારો મુકો.	નીટિ ચેંચુ પેટ્ટડિ તીર્થ ચેંચુ વેયુંપળ
આ થાળી રસોડામાં મુકો.	ઇ તટ્ટનુ વંટગદિલો પેટ્ટડિ ઇદ તટ્ટ શમઇલ ઉજળો વેટ્યુંગળ

ગુજરાતી

તેલુગુ

તામિલ

રસાઈનાં વાસણ કયાં છે ?	પંડપાત્રમુલુ એસડ ઉત્તદિ ?
મારે તપેલી, કડછી જો- નાકુ ચટ્ટિનુ ગરિટે કાવલસિ ઉત્તદિ	શમયલ પાત્રંગળ એંગે ધરક્રિરદુ ?
હજો છીએ. એનકકુ ચટ્ટિયુમ કરડિયમ વંડુમ	
સુવાના ઝોરડામાં હાંડી લટકાવો	પંડુકાનુ ગદિલો ઝોલોમુ માટ્ટિચ્ચંડિ પડુક અરધલ ગુલોખર તોંગવૈયુંગળ
અગાશીનીખારી અધ છે	મિદ્દલોઉટે જનલુ મસિ ઉત્તદિ મેદ્દલ જનલ શાતિ ધરક્રિરદુ
તેને તાળુ પુરું નથી.	દાનિકિ ખીગમુ વેચ્ય લેદુ અદુ પટ્ટિ ધરક્રિરદુ
કુચી કયાં છે ?...	ખીગમુ એકડ ઉત્તદિ ? શાવિ ચેંગે ધરક્રિરદુ ?
ટંબલ ઉપર દીવો મુકા.	મેજ મીદ દીપમુ પેટ્ટંડિ મેજદન મેલ વિળમુ વૈયુંગળ
પેટીમાં મીણુવત્તિ છે.	પેટ્ટેલો મૈનયુવત્તિ ઉત્તદિ પેટ્ટેલ મિળુયુવત્તિ ધરક્રિરદુ
દેવતાથી દઝાવાશે.	નીધુ કલ્સિ વેયુનુ નેરેપુ શટ્ટ વિડુમ
સુલો, વાડછી ખરાખર છે.	પોચ્ચિયુ, ગિન્નુ સરિંગા ઉત્તદિ અડપુમ કિલ્લયુમ સરિચાય ધરક્રિરદુ
તખેથો, સાંજસીને ચી- પિયો જ્નેધશું	રાદે ગરિટેનુ, કારડુનુ, પેટકારુનુ કાવલસિરોદિ તિરિપિયુમ, કારડુમ, નીદકાલુન વંડુમ

- કામાં સામાન મુકો. | ગૂટિલો સામાનુ પેટ્ટિ
 માડતિલ સામાનુ વૈયુગળ
 કામાં ઘડિયાળ છે. | મલલો ગડિયારમુ ઉન્નદિ
 મલ્લલ ગડિયારમ્ ઇરુકિરુ
 કાવરણી, સપડુ મંત્રાવો | ચીપિલિ કટ્ટયુ આટયુ તેપ્પિચ્ચંડિ
 તુરૈપ્પમુમ્ મુરમુમ્ વરવળિયુગળ
 કાવરણમાં અંધારું ઘણું છે. | અરલો ચીકટિ અધિક્કુગા ઉન્નદિ
 અરુલ્લ ઇરુકાય ઇરુકિરુ
 કાવર તથા ચુનો નીક- | ઇટ્ટેરાલુ સુન્નમુન્નુ પડિપોઇઉન્નદિ
 ણી ગયો છે. | શેંગલુમ શુન્નાલુમ ઇડિલ પોઇરુકિરુ
 કાવરમાં ધુમાડી બહુ થઇ છે. | વંટગલિલો પોગ નિંડા અયિ સુન્નદિ
 શમઇલ ઉળ પોગૈ રંબો નેરુગિ ઇરુકિરુ
 કાવર ધુમાડી મુકાવો. | એક પોગગૂટુ પેટ્ટિચ્ચંડિ
 એર પોગૈગૂટુ કટ્ટિકાળુગળ
 કાવરમાં બળતાં નથી. | કટ્ટેલુ મંડમુ લેદુ
 વરગુ એરિય વિલ્લે
 કાવરમાં ટાયલા નાંખો. | કુમટિલો બોચ્ચુલુ વેચ્ચંડિ
 કુમ્મટિલ કરિ પોડુગળ
 કાવર ટંકાવાની છે. | તિરગલિકિ કક્કુ વેચિંચ્ચવલસિ ઉન્નદિ
 એરમ્ પોલિય વેદુમ્
 કાવરમાં ભરીને દળ- | ગંપલોવેસિ વિસિરેદાનિકિ ઇવ્વંડિ
 વા આપો. | રૂડઇલ પોદુ અરેક કાડુગળ

શુશ્રુષાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

રમોઇની વાર કેમ થઇ ?	વંટકુ એલા આલસ્યમુ અયિનદિ ? સમઇલુક્કુ એન્ નેરમાઇ વિદ્દુ ?
એક સંન્યાસી જમવા આવ્યા છે.	એક સંન્યાસિ ભોજનમુનકુ વચ્ચિ યુનારુ એરુ સંન્યાસિ શાપિડ વદિ ઇરુક્કિરાન
તેમને પાટલા ઉપર જેસારો	અતનિનિ પીટમીદ કૂચ્ચેડ પેટ્ટિ અવરે મલૈ મેલ ઉદ્દકાર વેયુંગળ
વીઆગળને પડિયો મુકો.	આકુન્નુ દોન્નન્નુ પેટ્ટિ એન્નૈયુમ દોન્નૈયુમ વૈટયુંગળ
પીરસણની વાર ન કરો.	વટિચ્ચડમુલો સેયુ ચેયકડિ પરમાર તામદમ શેય્વેંડમ
ઉચ્ચિષ્ટ જગ્યા ઘોષી નાંખો.	એંગિલિ તાવુ કડિગિ વેય્વંડિ શાપિડ ઇડતૈ કળુનુંગળ
આ પાણી નળનું છે.	ઇ નીલ્લુ કોળાઇદિ ઇદુ કુળાય જલમ
હું કુવાનું પાણી પીઉં છું.	તેનુ બાવિ નીલ્લુ તાગુતાનુ નાન કણય તણિણુર શારુગિરેન્
કાંઇક ઉભરાઇ જાય છે.	એદો પોગુ મુન્નદિ એન્નમો પોગુ મિરુદ્દ
તમે પલંગ ઉપર સુઇ જાવ.	મીરુ મંચમુ મીદ પડુકાન્નંડિ નીંગળ કર્કુ મેલે પડતુ કોલ્લું ગળ
એક ઉશીકું આપો.	એક તલદિડું ઇવ્વંડિ એરુ તલમાલિ કોડુંગળ

(૧૧૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ગોઠડા ઉપર પીછોડી | મેતમીદ દુષ્પદિ પરપાંડિ
પાથરો. | મેદેમેલ દુષ્પદિ વિરિયુંગળ
આનંદ સારી ઉંઘ આવી. | નેડુ મંચિ નિદ્ર વચ્ચનદિ
છીડીક્કિ નલ્લ વૃક્ષમ વંદદુ

* શરીરના અવયવો.

અંગુઠા	... બોદનવેદુ	... કંદેવિરલ
અંગોડો	... કોપ્પુ	... શેરુક્કુ, કોંડે
આંખ	... કેન્નુ	... કણ્ણ
આંગળાં	... વેળ્લુ	... વિરલગળ
આંતરડાં	... નરમ્મલુ	... નરમ્મગળ
કપાળ	... નેતુ	... નેત્તિ
કમ્મર	... નડુમુ	... ઇડુપ્પુ
કરોડ	... વીપુએમુડા	... મુદ્દુએલંબુ
કાન	... એવુ	... કાદુ
કાનની ખૂટ	... ગૂળા	... અડિક્કાદુ
કાંડુ	... મણિકંદુ	... મણિકંદુ
કીકી	... કેન્નુચ્ચુડુ	... પાપા
કુખ	... નડુમુ	... વિલા

* ગુણેન્દ્રિયોના લાગ મુલાન્ન માટે લખ્યા નથી.

શરીરના અવયવોને લગતા શબ્દો. (૧૧૭)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

અભા	... ભુજમુલુ	... ભુજ
ખોપરી	... પુરે	... તલ્લેઓરુ
ગળુ	... ગોતુ	... કળુતુ
ગાલ	... દવડા	... કણ્ણુ
ગાંડ	... ગુદા	... શ્વતુ
ઘૂટણુ	... મોકાલુ	... મુળકાલ
ચામડી	... તોલુ	... તોલ
ચાંચ	... મુક્કુ	... અલકુ
છાતી	... રોમ્મુ	... માર
છલ	... નાલુકા	... નાલુ
ઝાંઘ	... તોડા	... તોડે
તળિયું	... પાદમુ	... પાદમ
તાળવું	... મંડા	... મંડે
દાઢ	... પક્કપલ્લુ	... તાડૈપલ
દાઢી	... ગડુમુ	... દાડિ
દાંત	... પલ્લુ	... પલ્લુ
ફુંટી	... બોરું	... તોપુળ
ધગડા	... પિરે	... પુકમ
ધડ	... મોરેમુ	... મુંડમ
નખ	... ગોર	... નગ

(૧૨૮)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

નસ	... નરમુલુ	... નરંયુ
નસકોરાં	... મુક્કરંધ્રમુલુ	... નાશિ, નાશિકારં
નાક	... મુક્ક	... મુક્ક
પગ	... કાલુ	... કાલ
પાંપણુ	... રેખા	... ધમ્મૈ
પાંસળાં	... પેગુલુ	... માર્પુએલુંયુ
પીઠ	... વીપુ	... મુદુગુ
પેટ	... કડુપુ	... વધર
પેદુ	... કડુપુ પોદા	... અડિવધર
પોની	... મુદિ	... કુદિકાલ
બગલ	... ચંકા	... અક્કળ
બોચી	... મેડા	... પુરંકળુતુ
મગજ	... મેદુ	... મૂળૈ
માથું	... તલા	... તલૈ
માંસ	... માંસમુ	... મામિમં
મૂઠી	... પિડિટ્ટ	... પિડિ
મૂઠ	... મીસમુ	... મીસૈ
મોંદુ	... નોર	... વાય
લોહી	... નેતુર	... રત્ત
વાળ	... વેટકલુ	... મધર
વેદા	... રેખલુ	... રેગૈ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

શરીર	... ઓડલુ, ઓલ્લુ	... શરીરં, ઉડંથુ
સ્તન	... સ્તનમ્, ચન્નુ	... સ્તનમ, મુદ્દે
સાંધા	... કીલ્લુ	... કીલ
હાથ	... ચેઇ	... કૈ
હથેળા	... અરચેઇ	... ઉળળંગૈ
હાડકું	... એમુકા	... એલુંથુ
હોડ	... પેદવિ	... ઉદ્દુ
પાંખ	... રેક્કા	... રેક્ક
પુંછડી	... તોકા	... વાલ
શીંઘડા	... કોમ્મુલુ	... કોંથુગળ
સુંદ	... તોડમુ	... તુંમિદૈ

વાક્યો.

તે માણસ રૂપાળો છે.	આ મનુષ્યુકુ અંદગાડુગા ઉન્નાડુ અંદ મનિદન અળગુળીવન
તેનું નાક અણીદાર છે	વાનિ મુક્કુ કૂરંગા ઉન્નદિ અવનોડય મુક્કુ કૂર્મે ઉળીદુ
કપાળ મોટું ને છાતી પહોળી છે.	નેત્તિ પેદદિગાનુ રોમ્મુ વિશાલમુગાનુ ઉન્નાદિ નેત્તિ પેરિદાયુમ્ માર અગલમાયુમ્ ઇરુકિરુદુ
પેલો છોકરો કસરત કરે છે.	આ પિન્નવાડુ કસરતુ ચેયુ ચુન્નાડુ અંદ પૈયલ દેહપયિ શય્યુગિરાન

કુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

તેણે પગ ખભે મુક્યા છે.	વાડુ કાલિની મૂપુમીદ પેટિયુનાડુ અવનુકાલે તોળમેળ વેતિ ઇરુક્કિરાન
કમ્મરમાંથી વાંકા થયે છે.	નકુમનુ વંકરગા વંચિ યુનાડુ અવન વળેંદુ ઇરુક્કિરાન
જ્યલનો ભાગ ઉધાડો છે.	ચંકલુ ચમ્પગા તેલિયુ ચુન્નદિ અમ્પળુ નંડાય તેરિધરદુ
લાયનાં આંગળાં ઢાંચણે છે.	ચેતિ વેળુ મોકાલુ મીદ ઉન્નદિ કૈ વિરલ મુળનગાલ મેલ વેતુઇરુક્કિરાન
દેની આંખમાં ડુલ છે.	વાનિ કંટિલો પુ-પુ ઉન્નાદિ અવન કણિણુલ પૂવિળ્લિ ઇરુક્કિરદુ
જાલ ઉપર થાપડ મારી.	ચંપ મીદ દેખ્યા કાટિનાડુ કમ્પણુતિમેલ ઓરુઅરૈ કુકુતાન
શરીર વાળે તેમ વળે છે.	ઓડલુ એદુ વંચિનનુ વંચુ તુન્નદિ ઓડંબુ એદ માદિરિયિલ વળધરદુ
તે ઝેસાના મોંઢામાં ઢાંત નથી.	આ મુસિલિવાનિ નોટલો પદલુ લેવુ અંદ કિળવનુમ્મુ પદલ ઇલ્લે
જલ ટુંકી થઇ ગઇ છે.	નાલકુ કુરચ અધપોઇ ઉન્નદિ નાકકુ ઇળ્લુકકોંકુ પોઇ વિદ્દુ
જેઠામાં લાત વાગી.	પોટલો કાળલ દેખ્ય તગિલિનદિ અડિવઇદિલ ઓદે પદ્દુ
જ્યમીનું લાડકું લાગ્યું	મો ચેતિએ મુક ત્રિરિગિનદિ મોળજેઇ એલંબુ ઓડિદ્દુ

નિશાળને લગતાં વાક્યો.

(૧૨૧)

શુભરાતી.

તેનુશુ.

તમિળ

નિશાળને લગતા વાક્યો.

ધંટ	... ગંટા	... મણિ
ચોપડી	... પુસ્તકમુ	... પુસ્તક
દસ્તક	... વ્રાતા, દસ્તુ	... કૈએળુતુ
નિશાળ	... બડિ	... પાઠશાલે પચ્છિક્કમ્
પગાર	... છતમુ	... ગંબળમ
પાઠ	... પાઠમુ	... પાઠમ્
મેહેતાળ	... ઉપાધ્યાયુકુ	... ઉપાધ્યાયર
રગ્ગ	... સેલ્લવુ, લીવ	... વિડુમુરૈ, લીવ
વર્ગ	... તરગતિ	... વધપ્પુ
શાહી	... ઇંકિ	... મયિ
સ્લેટ	... પલકા	... કરપલગૈ

નિશાળે જવાનો વખત થયો. | બડિકિ પોવડાનિકિ સમયમુ અદ્દનદિ
 તમે કયા વર્ગમાં છો ? | પાઠશાલૈકકુ પોગિર સમય આયિવિદ્દુ
 ત્યાં શું શીખો છો ? | મીરુ એ તરગતિલો ઉન્નાર ?
 | નીગળ એદ વધપ્પિલ ઇરુક્કિરીરગળ ?
 તમારા મેહેતાળનું નામ શું ? | અક્કડ એમિ નેર્યાકાનુ ચુન્નાર ?
 | અંગે એન્ના પડિક્કિરગલ ?
 | મી ઉપાધ્યાયુનિ પેરેમિ ?
 | ઉંગળ ઉપાધ્યાયર પેયર એન્ના ?

ગુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

- મને તમારા દસ્તક બ- | નાકુ મી દસ્તુ ચુપિચ્ચાંડિ
તાવો, | એનકુ ઉગળોડય કૈયેળતુ કાણિયંગળ
- તમારું લખાણુ સાડું | મી વ્રાતા બાગ લેદુ
નથી | ઉગળ કૈએળતુ નંડુય ઇદૈ
- તમે ઇંગ્રેજ બાણો છો ? | મીકુ ઇંગ્લીશુ તેલુસુના ?
| ઉગળકુ ઇંગ્લીશુ તેરિયુમા ?
- હું તે બાણુતો નથી. | નેનુ દાનિનિ ચદવ લેદુ
| અદુ નાન પડિક વિદે
- તમારે ઇંગ્રેજ શીખનું | મીરુ ઇંગ્લીશુ નેચ વલસિનદિ
નેમ્મએ. | નીંગળ ઇંગ્લીશ પડિક વેકુમ
- તમારો નંબર કેટલા- | મી નંબરુ એન્નવદિ ?
મો છે. | ઉગળોડય નંબર એન્ના ?
- ત્રણથી નીચે નથી. | મટિકિ કિંદ લેદુ
| મૂણુકકુ કીળૈ ઇદૈ
- મારી ચોપડી ફાટેલી છે. | ના પુસ્તકમુ ચિનિગિ ઉન્નદિ
| એન પુસ્તકમુ કિર્નિદ પોઇ ઇફ્કિરદુ
- તમારો પાડ વાંચો. | મી પાડમુ ચદવંડિ
| ઉગળ પાડંગૈ પડિયીંગળ
- તાણીને બોલો. | ગેટ્ટિગા પલુકંડિ
| ઉરતુ શોલ્લુંગળ
- તમારી સ્કેટ લાવો. | મી પલક તીસુકારંડિ
| ઉગળ પલવૈ કોંડુવારંગળ

શુભરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ્

હું કહું તેમ લખો.

નેનુ ચેપ્પિનદુ પ્રાયંડિ
નાન શોન્નપડિ એળુદુગળ

મારી પાસે પેન નથી.

ના દગ્ગરા બલપમુ લેદુ
એન્નિડતિલ ર્લેટ પેનસલ ઇલ્લે

તેને તમારી કલમ આ-
પો.

વાનિકિ મી કલમુ ઇવ્વમિ
અવનુક્કુ ઉંગોડય પેનાય કુદુગળ

કલમથી કાગળમાં લખો.

પેનાતો કાગિતમુલો પ્રાયંડિ
કડદશિયિલ પેનાનાલ એળુદુગળ

આ ખડીઆમાં શાહી
નથી

ઈ ઇંકિયુડિઇલો ઇંકિ લેદુ
ઈદ યુડિઇલ મયિ ઇલ્લે

આ વ્યાકરણ કેનું છે ?

ઇ વ્યાકરણમુ એવરિદિ ?
ઈદ ઇલ્લકલ્લ યારડયદુ ?

તમે નિશાળનો પગાર
લાવ્યા ?

મીરૂ બડિ જીતમુ તેચ્ચિતિરા ?
નીંગિળ શંબળાં કાડુ વંદીરગળા ?

વિદ્યાર્થીએ આળસ ત-
જવું.

વિદ્યાર્થી આલસ્યમુ વદલિ પેદ્દવલેનુ
માલ્લાક્કન શોભેરિ તનતૈ વિદુગિડવેંકુમ

ચૂરનું કહું માનવું.

ઉપાધ્યાયુનિ માટ વિનવલેનુ
ઉપાધ્યાયર શોલ્લુવદે અંગિકરીક્કવેંકુમ

આંકડા બરાબર ગોડવો.

ખેંચુલનુ સરિગા પેટ્ટંડિ
ખેંચિગળૈ વરિસેઆય વૈચુંબળ

તમારી જગ્યા ઉપર ખે-
સો.

મી તાવુલો દુર્યુડિ
ઉંગોડય ઇડતિલ ઉદ્દકારંગળ

(૧૨૪)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચ્છ

તમિળ

ખાનામાં ખડિયા મુકા.	અરલસો ઇકિમદુ પેટાંડિ અરદલ બુડિયે વેયુંગળ
તેને હીસાખ ગણતાં આવડતુ નથી.	વાનિકિ લેક્ષ એચુટકુ તેલિયદુ અવનક્કુ કણક્કુ એણ્ણ તેરિયાદુ
દક્ષતરમાંથી કાપી બ- હાર કાઢો.	મંચિલ્લોનુડિ કાપીલુ એત્તાંડિ પુસ્તકમ્ દૈદલ ઇરુંદુ કાપીયે એકુંગળ
તમારું લખવાનું પુરું થયું ?	મી ત્રાયડમુ મુગિચિનદા ? નીંગળ એળુદિ મુડિત્તીગળા ?
આના ઉપર ડાઘા કેમ પાડયા ?	દીનિ મીદ મરકલુ એંદુકુ એસિતિરી ? ઇલમેલ એન્ અળક્કુ પેટદુ
આજે અર્ધા દીવસની રજા છે.	નેકુ અરેરોળુ સેલ્લવુ ઉન્નદિ ઇડિમ્મિ અરેનાળ વિદુમરે
સોમવારે પરિક્ષા લેવાશે.	સોમવારમુનાકુ પરિક્ષા આરલિયખકુનું તિંગમ્મિળમૈ પરિક્ષે નડકુમ
દશ વાગે નિશાળ ઉ- ઘડશે	પદિ ગંટલકુ અડિ તરવખકુનુ પત્તુ મલ્લિમ્મિ પલ્લિનકૂડમ તેરક્કપકુમ
અર્ધાં છોકરાંને મીઠાઈ મળશે.	અન્નિ પિલ્લકાયલકુ મિઠાઈ દોરકુનુ એલ્લા પય્યંગળુક્કુ મિટાઈ કડકુમ
તમને ઇનામ મળ્યું ?	મીકુ ઇનામુ વચ્ચિનદા ? ઉગળુક્કુ ઇનામ કિડેતદા ?
તે ઇનામને લાયક નથી.	વાકુ બહુમતિકિ તગિનવાકુ કાકુ અવન્ ઇનામુક્કુ અચ્ચન્ ઇદૈ

અનાજ અને ખોરાકીની વસ્તુઓ. (૧૨૫)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ઘેર જવાનો રખત થયો.	ઈટિકિ પોવડાનિકિ સમયમ્ અયિનદિ
	વીટકકુ પોગિર સમયમ્ આયિવિટ્ટુ
જુઓ, ઘંટ વાગે છે.	ચુડડિ, ગંટ કોટ્ટુ તુન્નદિ
	પારંગળ, મણિ અડિક્કિરદુ
હવે, ગરમીની રળ્લઓ	મીકમીદ એડકાલમ્ લીવુલુ પટ્ટુ
પડશે.	દાનમેલ કાડ લીવુ વરમ્

અનાજ અને ખોરાકીની વસ્તુઓ.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

અડદ	... ઉટ્ટુલુ	... ઉળુંદુ
અથાણું	... ઊરગાયા	... ઊરકાય
અનાજ	... ધાન્યમ્	... ધાન્યં
આમલી	... ચિતપંડુ	... પુળિ
કદી	... મજ્જિગપુલુચુ	... મોરકોળંચુ
કણકી	... વટ્ટુલુ	... નોલં
કુલિત	... ઉલવલુ	... કોલ્લુ
કાદરા	... કોરેલુ	... વરચુ
કાપરેલ	... ટેંકાયનને	... તેંગાએલ્લે
કાંજી	... ગંજી	... ગંજી

(૧૨૬)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્.

ખાંડ	...ચક્રેરા	... સકરે
ખીર	... પાયસમુ	... પાયસમ
ખીચડી	... પોંગલિ	... પોંગલ
ખોરાકી	... ભુજંચદગિન	... તિણ્ણુગિર
ગોળ	... બેલમુ	... વેલમ
ધઉં	... ગોધુમુલુ	... ગોધુમૈ
ઘી	... નેયિ	... નેયિ
ચટણી	... ઊરિપિંડિ	... તુવૈયલ
ચણા	... સેનિગલુ	... કડલૈ
ચોખા	... ઘિચ્યમુ	... અરિશિ
ચોળા	... કારામણિ	... કારામણિ
છાશ	... મળજીગા	... મોર
જીર	... જોનલુ	... શોળમ
જીરું	... જીલકરા	... શીરગમ
ડાંગર	... વક્રું	... નેલ્લુ
તલ	... તુલુલુ	... એલ્લુ
તર	... મીગડા	... પાલએડુ
તુવેર	... કંદલુ	... તુવરૈ
તેલ	... રતે	... એણ્ણુ
દહીં	... પેરૂથુ	... તધરિ
દાળ	... પપ્પુ	... પરૂપુ

અનાજ અને ઝોરાકીની વરતુઓ. (૧૨૭)

તેતુગુ.

તાંમળ

દીવેલ	... આમુદમુ	... વિગરકૃષ્ણ
દૂધ	... પાલુ	... પાલ
ધાણી	... બોરગુલુ	... બોરિ
પહુંવા	... અદુકુલુ	... અવુલ
પાપડ	... અપળાળુ	... અપળમ
પૂરી	... પૂરી	... પૂરિ
બાવટો	... રાગિ	... રેળવરગુ
બાજરી	... કંબુલુ	... કંબૂ
લાત	... અન્નમુ	... શાદ
મકાઈ	... મકાન્નનલુ	... મકાશાળમ
મગ	... પેસલુ	... પધર
મઠ	... પિચ્ચપેસલુ	... કુંકુમપધર
મરચાં	... મિરપકાયલુ	... મિળગાય
માંખણુ	... વેનૈ	... વેણૈ
મમરા	... બોરગુલુ	... મુટૈપુરિ
મીઠું	... ઉપુ	... ઉપુ
રોટલી	... રોટિ	... રોટિ
સસણુ	... તેલગડુ	... પૂંક
ભાકુ	... લડુ	... લડુ
ભોટ	... પિંડિ	... માવ

(૬૨૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

વટાણા	... બટાણિ	... વટાણિ
વડાં	... વડલુ	... વડૈ
વડીઓ	... વડિયાલુ	... વડમ્
વાલ	... અનુમુલુ	... મોન્ચ્યેકોડૈ
શાક	... ફેરા	... પદાર્થ
શરિર	... દલવા	... દલવા
શેવ	... જાતિકલુ	... શેવૈયા
સાકર	... કલકંગ	... કલકંડુ
કંસાર	... સોલ્લન	... સોલ્લન
ખાટીદાળ	... પાપુ પુલુલુ	... કાળાંયુ
મશાલો, વધાર	... સંભારમ્	... સાંભાર

વાક્યો.

મોખા મોંધા વેચાય છે.	બીચમ્ ચાલાં ચિરાગીગા અમ્મબડતુન્નદિ અરિશિ કુરચ્ચલાય વિકિરેદુ
નવી દાળ આવી નથી.	કોત્ત પપ્પુ રાક્ષેદુ પુદુ પરપુ વરવિલ્લ
આંમલીને ગોળ લઈ આવ.	ચિતપંડુનુ બેલ્લમુનુ તીસુકાનીરા પળીયુમ્ વેલ્લમુમ્ કોંડુવા
જવનો ભાવ પુછાવે.	યવલ્લ વેલા અડગડિ જવ ગોડયવિલ્લે કંળંગળ

અનાજ અને ખોરાકની વસ્તુઓ. (૧૨૯)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ.

બાર શેલડી છે.

બેનડુ પુચ્ચિપોષ ઉન્નવિ
વેળી શાલમ ખુચ્ચિ કડિચ્ચિ ઇરુકિરુ

વાલ, વટાણા સોંધા છે.

અનુમુલુ, બાટાણુ સરસમુગા ઉન્નવિ
મોચ્ચકોટ્ટુમ, પટાણિયુમ મલિવા ઇરુકિરુ

ઘઉંનો લોટ બડો છે.

ગોધુમપિડિ લાવુગા ઉન્નવિ
ગોધુમ માવુ કરકરપ્પાય ઇરુકિરુ

મકકાઈની પાક સારી છે.

મકકબેનલ ધોક્ક પંટ બ.ગા ઉન્નવિ
મકકશોળમ નંડાય વિળીરુ ઇરુકિરુ

મીઠાનો કર આછો થયો.

ઉપ્પુ મિદિ પન્નુ તક્કવ અઈનદિ
ઉપ્પુ મેરિલ વરિન કુરેદુ

તે આજ નાત જમા-
ડે છે.

અત્તડુ નેકુ વિદુ પેદુ ચુનાડુ
અવન્ ઇરુકિરુ વિરુદુ શેય ગિરાન

ત્યાં શું જમણુ છે ?

અક્કડ એમિ વંટા ?
અંગે એના શમયલ ?

ખીર, વડાંને લાડુ.

પાયસમ, વડલુનુ લડુ
પાયસમ, વડુમ લડુ

કદીમાં હળધર નહોતી.

મન્નળગપુલ્લસુત્રો પસુપુ ઉડેદુ
મોર કાળાંબિલ મન્નંલ પોડવિલ્લે

શાક બહુ જાતનાં હતાં.

કુરકાયલુ પલુવિધમુલુગા ઉડિનવિ
કરિકાય પલુવિધમાય ઇરુદુ

કર તીખો હતો

ચાર કરમુગા ઉડેનુ
રસમ કરમાય ઇરુદુ

ગુજરાતી.

તેનુગુ

તમિળ

ચાપડને વડિયો તળી હતી.	અપ્પળમુનુ વડિયાલુનુ ચેસિયુન્નાર અપ્પળમુમ વડામ પેરિત્તિ ઇરિદદુ
મને અથાણું બહુ બા- વે છે.	નાકુ ઉરગાય સર્ધયુ ચુન્નદિ ઉરગાય એન્નકુ રખે ઇટમ
માંળણુનું ઘી ધાય છે.	વેન્નેજો નેયિ અગુતુન્નાદિ વેણ્ણુઇલ ઇરિદુ નેયિ ઉડામ્પિરદુ
તમે નાસ્તો કર્યો ?	મીર નાસ્તા ચેસિનારા ? નીંગળ નાસ્તા પળ્ણીરગળા ?
દહીને માત્ર ખાધો છે.	પેરુ અન્નમુ ભોંચસિનાનુ તઇર શાદમ શાપ્પિટન
આજ જન્મશુની વાર થઇ.	તેકુ ભોજનમુનકુ સેપુ અયેનાદિ ઇરિદિન શાપ્પાટુકુ નેરમાયાવદુ
નમારે ત્યાં કોણુ રસોઈ કરે છે ?	મી ઇડિલો એવર વંટ ચેયુ ચુન્નાર ? ઉંગળ વીટિલ ચાર શમઇલ શેયિકિરારગળ ?
એક રસોયા રાખ્યા છે	ઓક વંટવાનિ પેટ્ટુકાનિ ઉન્નાનુ ઓર શમઇલ ગારને વેરિ ઇરિદિરેન
જન્મશુમાં છાશ હતી	ભોજનમુનંદુ મળ્ણગ ઉડિનદિ શાપ્પાટલ મોર ઇરિદદુ
કોકાની ચટણી કરો	વેલુગકાય ઊરિપિડિ ચેયંડિ વેલ્લાંપળય તુવૈયલ શેયુમળ
શાકમાં તેલનો વધાર કર્યો હતો	કૂરયંદુ નેને તાળિપુ ચેસિ ઉંડદનદિ કારગાયિલ એણ્ણુ તાળિપુ શેયિદ્દરિદુ

અનાજ અને ખોરાકની વસ્તુઓ. (૧૩૧)

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

તુવેર, અડદને ચણા | કંદુલુ, ઉદુલુ, સેનિગેલુ પચ્ચગાઉન્નવિ
 લીલા છે | તુવરેયુમ ઉળદું, કડનૈયુમ પચ્ચૈયાય ઇરુકિરુ
 ખાજરીનો રોટલો કરો કંબુ રોટ્ટિ ચેચ્ચંડિ
 કંબુનાલ રોટ્ટિ રેચ્ચુંગળ ?
 તારે શું ખાવું છે ? | નીકુ એમિ તિનુટકુ કાવલેનુ ?
 ની એન્ન છાપ્પુગરાય ?
 ધાણી કે પહંવા ? | ખોરુલા, અટુકલા ?
 પોરયા, આવુલા ?
 ડાંગરની ધાણીને સાકર | વરુ ખોરુલુનુ કલકંડા
 નેલ પોરિયુમ કલકંડુમ
 મને હાથને ખાંડ અપાવો | નાકુ પાલુ ચક્કરા ઇપ્પિચ્ચંડિ
 એનકુ પાલુમ શક્કરેયુમ વાંગંકાડુગળ

ઝાડ, ફળ, ફૂલ અને વનસ્પતી.

અગથિયો	... અવત્તિકૂરા	... અવત્તિકીરૈ
અંધેડો	... ઉદ્વણીઆકુ	... નાઉરવી
અંછર	... અત્તિપંડુ	... અત્તિપળં
અજમેલ	... કપૂરવલ્લિઆકુ	... કપૂરવલ્લિ
અગ્નરી	... શામંતિપુન્નુ	... શામંતિપૂ
અનારસ	... અનાસપંડુ	... અનાસપળં
અરકુશી	... નંદીવરધનમ	...
અરકુસો	... કોડીશાચેદુ	... રેપાલરમ
અળવી	... ચામુગફુલુ	... શામકળંચુ
આકડો	... જીલ્લડિચેદુ	... એરુક્કુશેડી
આડીયાકરસણુ	... વાવીન્ડાચેદુ	... વળૈકીરે
આદુ	... અલ્લમુ	... ઊજ
આખવા	... તંખકાયલુ	... વાલવરંકાય
આંખલી	... ચિત્તામાનુ	... પુળિયમરમ
આંખળી	... ઉસરીકચેદુ	... નેલ્લિકામરમ
આંખો	... મામિડિચેદુ	... મામમરમ

ટીકા—ફળ અથવા ફૂલની સાથે ઝાડ શબ્દ ઉમેરવાથી દરેક ઝાડનું નામ થાય છે. કાચા ફળને કાચા, કાય અને પાકા ફળને પંડુ, પળમ કહેવાય છે.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

આવળ	... મગડમચેટુ	... આવરમશેડી
હિતકેડો	... ખાલદંડીચેટુ	... ખાલદંડશેડી
કુંભરો, હિમરડો	... અતિચેટુ	... અતિમરમ
એખરો	... નીરગુળ્મી	... નીરમુલ્લી
એરડો	... આમદમચેટુ	... આમણુંકશેડી
કુંકોણં	... અડવિકાકરકાયા	... કાટપાવકાય, મલેપાવકાય
કદમ	... પોળચેટુ	... પિત્તમરમ
કમળ	... તામરપુવ્વુ	... તામરૈપૂ
કમરક	... તમર્તકાયલુ	... પૂળિયકાય
કરંજ, કણુઝ	... કાનકમાનુ	... પુંગમરમ
કળી (ફૂલની)	... મોઆ	... મોઆ
કાંસકી	... તુતિઆકુ	... તુતિએલે
કાકડિયો	... દોસકાયલુ	... વેળ્ળારિકાચ
કારેલાં	... કાકરકાયલુ	... પાવકાય
કુંવાર	... કવમંદા	... કતાળી
કુખી	... તુંમઆકુ	... તુંમકારૈ
ફૂંપળ	... ચિગુર	... કાળુંદુ
ફેરી	... મામિડકાય	... માંગાય
ફેવડો	... મોમિલિપુવ્વુ	... તાળંપૂ
ફળ	... અરિટિચેટુ	... વાળીમરમ

(૧૩૪)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

જાગાં	પાકાં ...	અરટિપંડુ ...	વાળેપ્પળં ...
	કાચાં ...	અરટિકાયલ ...	વાળકાય ...
	ફૂલ ...	અરટિપુવ્વુ ...	વાળેપ્પુ ...
કાકાં	...	વેલગપંડુ ...	વિલામપળં ...
ખભુરી	...	ખભુરીચેટ્ટુ ...	ઈસમરમ ...
ખડ્ડુચ	...	મલ્લાંપંડુ ...	મેલ્લામપળં ...
ખરસાંડી	...	કળ્લી ...	કુમ્મકલ્લી, કાડીકલ્લી
ખાખરે	...	મોદુગચેટ્ટુ ...	મુરક મરમ ...
ખાટીલાલ	...	ચુક્કાકુટ્ટુરા ...	ચુક્કાંકીરે ...
ગવારકળ્લી	...	ચિક્કુડિકાયા ...	કાત્તવરૈકાય ...
ગલકાં	...	નેતિખીરકાયલ ...	નોરેપીરૈકાય ...
ગાજર	...	ગનમુગણ ...	કળંગુ ...
ગુલાબ	...	રોજપુવ્વુ ...	રોજપૂ ...
ગારખમુડી(ખોડિયોડલાર)	...	કોમ્મીગીળ ...	જલનતીરટ્ટી ...
ઘલોડાં	...	કોંડકાયલ ...	કોવૈકાય ...
ચંપો	...	સંપંગિપુવ્વુ ...	સંપંગિપૂ ...
ચોળાકળી	...	કારામલતકાયલ ...	પેતકાય ...
નમકળ	...	કોચ્ચાપંડુ ...	ગોચ્ચાપળમ ...
નળીયું	...	કુપ્પિન્ડીઆટ્ટુ ...	કુપ્પમેની ...
નાંબુ	...	નાગપંડુ, નરકુપંડુ...	નાગપળમ ...
બુદ	...	સન્નળલ ...	ઈરવલ્લિ ...

ઝાડ, ફળ, ફુલ અને વનસ્પતી. (૧૩૫)

ગુજરાતી

તેલુગુ.

તમિળ

ઝાડ	... ચેટ્ટુ	... મરમ
ફુંગળી (લીલી)	... ઉલ્લીગડ્ડાતાળ	... વેંગાયમ તાળ
તાડ	... તાડિચેટ્ટુ	... પનૈમરમ
તાંદળળે	... શિરિક્કરા	... શિક્કરૈ
તુરીઆં	... બીરકાયલુ	... પીક્કકાય
તુળસી	... તોળિસી	... તોળશિ
થોર	... આકુળમકુ	... ચમ્પાતિ
થોરી	... નાગરાદિ, નાગળમકુ	
દંડ	... દંડુકેરા	... કીરતંડુ
દરબ	... દરબા	... દરબૈ
દ્રાક્ષ	... દ્રાક્ષપંડુ	... દીરાક્ષપળમ
દાડમ	... દાનિમ્મપંડુ	... માદુળમ પળમ
દૂધી	... સોરકાય	... શોરગાય
ધંતુરૈ	... ઉમ્મતિઆકુ	ઉમ્મિતિએલૈ
ધાણા (લીલાં)	... ક્રોત્તમલ્લિ	... ક્રોત્તમલ્લિ
નાગરવેલ	... તમલપાકુ	... વેતિલૈ
નારંગી	... કમલા	... કમલાકીચલી, આરેન્જ
નાસપટ્ટી	... બેરીકાયલુ	... બેરીકાય
નાળિયર	... ટેંકાયા	... તેંગાય
નેતર	... પેમ્બુ	... પેરંબુ
પંડોળાં	... પોલ્લકાયલુ	... પોલ્લકાય

(૧૩૬)

કર્ણાટક પદ્યોપનિષી.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ.

પપડમાસ	... પપડમાસ	... છુલ્લમાસ
પાંદડાં	... આકુલ	... ઇલ્લેગળ
પાન	... તમલપાકુ	... વેટ્ટિલે
પાપડીઆ	... અનુપકાયલુ	... મોચ્ચકાય
પારીજાત	... પારીજાતપુત્રુ	... પારિજાતપૂ
પીપળા	... રાવિચેટ્ટુ	... અરશમરમ
પીલુડી	... કાચીઆકુ	... મણુતકલિ
પોપીયુ	... પપ્પાયાકાચ્યા	... પપ્પીકાય
ફણુસ	... પનસપંડુ	... પલાપળ
ફળ	... પંડુ	... પળમ
ફુદીનો	... ફુદીના	... ફુદીના
ફૂલ	... પુષ્પમુ, પુગ્નુ	... પૂ
ફેરવણા	... મુક્કતિકાયલુ	... મુક્કતિકાય
બટાકા	... ઉરલીમડા	... ઉરલેકળંગુ
બાવળ	... તુમ્મચેટ્ટુ	... હરેવમરમ
બીલી	... મારેડુચેટ્ટુ, બિલ્લચેટ્ટુ...	... વિલ્લમરમ
બોરાં	... રેમપંડુ	... એલ્લંપળમ
બાંગરો	... ચુંટગેજ્જરિઆકુ	... કર્ણનાકલિ
ભાજી	... કરા	... કારી
ભીંડા	... બેંડકાયલુ	... વેંડકાય
ભૂરાકોળાં	... પેંટ્ટિયુમડિકાયલુ	... કલ્પાણુપુનિકાય

કાડ, ફળ, ફલ અને વનસ્પતી. (૧૩૭)

શુક્રશતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

બોરંગણી	... વાકુચેદુ	... કંડમકતરી
મરચાં (લીલા)	... પચ્ચિમિરપકાયલુ	... પચ્ચેમોળમચ
મહુડો	... ધપ્પિચેદુ	... ધંપમરમ
મૂળા	... મુક્કમિ	... મુળીંગી
મેથીનીલાજ	... મેતિકુરા	... મેતિકારૈ
મેંદી	... ગોરંટાકુ	... મરદાની
મોગરા	... મુક્કમિકાયલુ	... મુળીંગિકાય
મોગરો	... મલ્લેપુલ્લુ	... મલિષપ
રાયલુ	... પાલચેદુ	... પાલમરમ
રીસામણી	... અત્તાપત્તાઆકુ	... તોટાક્ષીન્હીંગી
લિઅડો	... વેપચેદુ	... વેપમરમ
લોલુ	... નિમ્મપંકુ	... એલમિચ્ચપળમ
લોલુમીકાં	... કિચ્ચિલિપંકુ	... કીચ્ચિલિપળમ
લસણ (લીલુ)	... પચ્ચિતેલગડા	... પચ્ચેપંકુ
લુણીની લાજ	... પસલકુરા	... પસલેકારૈ
વડ	... મરિચેદુ	... આલમરમ
વનસ્પતિ	... વનસ્પતુલુ	... વનસ્પર્તંગિળ
વંતાક	... વંકાયલુ	... કતરિકાય
વાંસ	... વેદુર	... મૂંગલ
વાલોળ	... પેદ્દિચ્ચુડિકાયલુ	... અવરકાય
શરણડો, કાળીઆસરસ કાદુવામાનુ		... કાદુવામરમ

(૧૩૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

શકરેટ્ટી	... મેલામપંડુ	... મેલામપળમ
શકરીઆં	... એરેગનસુગડા	... વેળિપ્પળંચુ
શડિયાનાંપાન	... ચામુદ્રરા	... શેપમટ્ટે
શર	... ચોકચેટ્ટુ	... ચોકમરમ
શાક	... દ્રેકાયા	... કરિકાય
શીમળા	... ખૂરુચેટ્ટુ	... ઇલિવુમરમ
શીશમ	... નલ્લમાનુ	... નકમરમ
શેરડી	... ચેરકુ	... કરંચુ
સમડો	... જમ્મિચેટ્ટુ	... વન્નિમરમ
સરગવો	... મુરંગચેટ્ટુ	... મુરંગશેરડી
સરગવન્ની સીંગ	... મુનકાયલુ	... મુરંકાય
સવાની ભાજી	... સોગિદ્રરા	... સોવંકીરૈ
સાટોડી	... તલ્લગલજેર	... મુકટં
સાગ	... તેકમાનુ	... તેકુમરમ
સીતાદ્વળ	... સીતાપંડુ	... સીતાપળમ
સુરણુ	... કંદગડા	... કર્નકળંચુ
હોથાં	... નક્કદોસકાયલુ	... તુમટિકાય

ગુજરાતી.

તેગુત.

તર્મિજી

વાક્યો.

શાક ખજાર આવશે ?	ફરકાયલૂ અંગડિકિ વચ્ચેદરા ?
શું શાક લાવશે ?	કરિકાય કડેકુ વરગિરીરગળા ?
મારે ખટાટાને સુરણુ	એમિ ફરકાયલુ તીસુકાવતુર ?
લેવાં છે.	એન કરિયાય વાંગિ વરગિરીરગળા ?
વંતાક ને બીડા સા-	નેતુ ઉરલિગડુલુ દેદગડુલુ કાનવલેતુ
રા છે.	નાન ઉરલેકળુંગુમ કર્નકળુંગુમ વાંગવેંડુમ
વાલોળ ને દૂધી ક્યાં	વંકાયલુતુ ભેડકાયલુતુ ખાગાઉત્તવિ
મળશે ?	કનિકાયુમ વેડકાયુમ નાંડાય ધરકિરદુ
સામેની વખારમાં શું	પેદ્દચિમુડિકાયલુતુ સારકાયલુતુ એમડયમ્તુ
છે ?	આરકાયુમ શારકાયુમ એંગે કિરેકદુમ ?
ફુંગળી અને કાળાં છે.	એદુરગાઉડે ગિરુંગિલો એમ ઉત્તદિ ?
મુળા, તુરિયાં ને ગલ-	એદુર કિરુંગિલ એન ધરકિરદુ ?
કાં લ્યો.	એરેગડુલુતુ ગુમ્મિકાયલુતુ ઉત્તદિ
પાપડી ને કંકાડાં મળ	વેંગાયમ પૂસિનિકાયુમ ધરકિરદુ
તાં નથી.	મુલ્લગિયુતુ ખીરકાયલુતુ નેતિખિરકાયલુતુતિયારિ
તારા ટોપલામાં શું છે ?	મુળાગિયુમ પીકંગાયુમ નારેપીકંગાયુમ વાંગુમળ
મેથી, તાંદળ ને સુવા-	અનુપકાયલુતુ અવિકાકરકાયલુતુ ચિક્કડમુલેદુ
ની ભાજી.	મોચ્યેકાયુમ મલપાવકાયુમ કિડેક વિલ્લે
	ની ગંપલો એમિ ઉત્તદિ ?
	ઉન કૂડલિ યેન ધરકિરદુ ?
	મેતિકરય મિરિકરય સોગિકરય
	મેદિકરેયુમ મિરિકરેયુમ એવંકરેયુમ

(૧૪૦)

કર્ણાટક પદ્યભાષિની.

ગુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

લીલા ધાણા, આદુ ને | કાતમસિ, અન્નમુ મિરીપકાયલુ ઉન્નવા ?
મરયાં છે ? | કાતમસિયુમ, ઇંજયુમ મિળકાયુમ ઇરિરદા ?
કરેપાક ને કુદી તો વે- | કરેપાકુનુ કુદીનાનુ અમ્મિ પોયિનિદિ.
ચાઈ ગયાં | કરિયેપિયુમ કુદીનાયુમ વિટ્ટાય વિટ્ટદુ.
ચોળાસીંગની થી કી- | કારામણિકાયલ વેલ એમિ ?
અંત ? | કારામણિકાય એન્ન વિલે
એક આનાની પાંચ ઝુડી. | એક આણાકુ અન્નદુ કટલુ
અણાવકકુ અંજ કટુ.
પાંચને બદલે છ આપો. | અમિદુકુ બદલુગા આર ઈવિંડિ
અંજકિ બદલાય આર કોડુગળ.
ત્રણશેર શકરિયાનો શો | વીસે ગનુસુગરુકુ એંત વેલા ?
ભાવ. | વીશે વેળકિળેનુ એન્ન વિલે ?
બે આના પડશે. | રેંકુ અણાલુ પકુનુ
રેંકુ અણા આગુમ
દોઢશેર બેલોડાં આપો. | અરવીસે દોડકામલુ ઇવિંડિ
અરવીશે કોવકાય કોડુગળ
ત્રણવાને ધડો છે કે ? | ત્રાંસુકુ ધકા ઉન્નદા ?
ત્રાંસુકુ તડે ઇરિરદા ?
બગાબર તોળીને આપીશ. | સરિગા તૂંચિ ઇન્નેદનુ
સરિયાય એડેપોટિયુડિયેન્
આ આંબાવાડિયું જુ- | ઇ મામિડિ તોપુ ચૂડિ
ઓ. | ઇદ માતોપ્પે પારંગળ

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળુ

તેના ઉપર ફરિયો ખ- ખડુ છે	દાનિ મીદ મામિડિકાયલુ નિંડા ઉત્તવિ આદલ રંબો મોંગાય ઇશ્કિરદુ
તેની જોડે રાણુ અને મહુડા છે	દાનિપક્ક પાલુચેદુનુ ઇપ્પચેદુનુ ઉત્તદિ અદુ પક્કતિલ પાલમરમુમ ઇપ્પમરમુમ ઇશ્કિરદુ
પેલો સમડો અને ખાવળ દેખાય છે	અદો જમ્મિચેદુનુ તુમ્મચેદુનુ અણપકુત્તનદિ અલ્લેવન્નિ મરમુમ કર્મરમુમ તેરિધરદુ
તેને કાંટા ધણા છે.	દાનિકિ મુંડું નિંડા ઉત્તદિ અદિલ મુળ્ળ અધિકમ
કદમ અગર વડ નીચે બેસો	પોન્નચેદું લેક માડ્ચેદું કિંદદુ ફૂચ્ચિ પન્નમરમુમ અલ્લદુ આલમરત્તિકીળીઉટકારંગળ
થોડાં બીલીનાં પાનાં લઇએ	કાન્નિ ખિલ્વ આકુલુ તીસુકાંટામુ કાંન્નમ વલ્લ તળે વોમ્મલામ
સામે તાડ અને નાળિ- યેરી છે	એદરંગા તાટિચેદુનુ ટેંકાયચેદુનુ ઉત્તદિ એદિરિલ પન્નમરમુમ તેન્નમરમુમ ઇશ્કિરદુ
તેના ઉપર એક માણુ- મ ચડે છે	દાનિમીદ એક મનિષિ એક્કુત્તનાડુ અદનમેલ્ એડ મનિદત્ત એરંગિરાન્
આ ફૂલવાડી સારી છે	ઈ પુચ્ચુલ તોટ ખાગા ઉત્તદિ ઈદ પૂતોટ્ટમ નંડાય ઇશ્કિરદુ
ચામેર થોરની વાડ છે	ચુદ્દુ નાગદરિયોક્ક વેલુગુ ઉત્તદિ ચુદ્દિલુ શેપ્પાતિ વલિ કદિ ઇશ્કિરદુ
માળી તેને પાણી રેડે છે	તોટવાકુ દાનિકિ નીળ્લુ પોયુચુનાડુ તોટ્કારન્ અંદકું તવિણુ વારકિરાન્
ગુલાબ, મોગરાની સું- ગંધી આવે છે	રોન્નપુચ્ચુ ચોક્કયુ મલ્લેપુચ્ચુ ચોક્કયુ વાસ- નવચ્ચુ ચુન્નદિ રોન્નપુ મલ્લેચ્ચે નલ્લ વાસનૈ વરંગિરદુ

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

જીમને કેવો ઉમરડા- સત્રજીયુનુ મોગિલિપુચ્ચુનુ અતિચેદુ દગર
 ની નજીક છે | યુત્તવિ
 અતિમરમ કિદૈ તાળંજીમ ઇરિચાક્ષિમ ઇરિક્કિરદુ
 એની બેડે એક તળા- દાનિ પ્રપ્તન ઓક ચેરુ ઉન્નદિ
 વ છે | અદુ પક્કનિલ ઓર ઓરિ ઇરકરદુ
 તેમાં કમળને શીંગોડાં દાનિલો તામરચેદુનુ સીંગારકયલુનુ અગુ યુત્તવિ
 થય છે | આદલ તામર પૂયુમ શંગારકયુમ ઉડગિરદુ
 મીડાં લીંબુને તાડમ કેમ કિચ્ચિલિપેદુનુ દાનિમ્મપેદુનુ એદુ ઇચ્ચુચુનાકુ દ
 અપ છે ? | કિચ્ચિલિપળમુમ માદુલમપળમુમ એપ્પડિ
 કુડિક્કિરાન ?

એક ડગ્ગનના બાર આના ઓક ડગ્ગનકુ પેદુ અણુ લુ
 ડગ્ગન પનિરેદુ અણુ
 પાકાં કેળાં ને દ્રાક્ષ દયો અરટિ પેદુનુ દ્રાક્ષપેદુનુ તિયંડિ :
 વાળેપળમુમ દીરાક્ષપળમુમ વાંગુગળ
 જામફળ ને જાંબુ જીનાં કોઆપેદુનુ નાગપેદુનુ પાતવિગા ઉન્નવિ
 છે | ગોઆપળમુમ નાગપમુમ પળેયદાય ઇરિક્કિરદુ
 આઠ આનાનાં બોરાં એનિમિદિ આણાલકુ રેગુ પંડલુ ઇવ્વંડિ
 આપો | એદુ અણાવુકુ એલદપળમ કુડુંગળ
 આ નાળિયરમાં પાણી ઇ ટંકાયલો નીર લેદુ
 નથી | ઇદ તેંગાઇલ ઇળનીર ઇરિ
 આ શીંગા કંકણ છે કે ઇ કાયલુ મુદિરિનિવીયા લેતવિયા ?
 ફળા ? | ઇદ કાયગળ મુત્તિનધા અવ્વદુ આલ્લેશ્વા(પિંજ)

પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતો.

(૧૪૩)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્.

પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતો.

અજગર	... કોંડપામુ	... મરૈપાંબુ
અગાશિયું	... મટ્ટિપામુ	... મણ્ણુપાંબુ
ઉંટ	... ઓટિ	... ઓટ્ટૈ
ઉંદર	... એલુકા	... એલિ
ઉધર	... એલુ	... એલુ
કબૂતર	... પોતુરમુ	... પુરા
કરોળિયો	... એટુકાલુખ્ચિ	... એટુકાલખ્ચિ
કસારી	... પાચિ	... પાચૈ
કાગંડા	... કાકિ	... કાકા
કાચબો	... તાબેલુ	... આમૈ
કાચંગા	... ઉસરંચિ	... ઓણાન
કાનખમ્બૂરો	... નેરિ	... શેયાન
કીડી	... ચીમા	... એરંબુ
કૂતરો	... કુકા	... નાય
કોયલ	... કોઈલા	... કુઈલ
કોશિટો	... પટુપુરંચુ	... પટુખ્ચિ
કોળ	... પંદિકુકા	... પેરંચાળિ
ખીસંકાલી	... ઉકુતા	... અનિપિલ્લૈ
ગંધેડું	... ગાઉદે	... કળુદૈ
ગાય	... આવુ	... પશુ

(૪૪૧)

કર્ણાટક પદ્યોપનિષી

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળુ

ગેંડી	... રાતિએનુગા	... કલ્યાનૈ
ધરોળી	... બલ્લિ	... બલ્લિ
ધવડ	... ગુરૂગુલા	... આદૈ
ધેડું	... ગોરે	... શમ્ભરિઆડુ
ધો	... ઉડુમુ	... ઉડુમુ
ધોડો	... ગુરૂમુ	... કુદિરૈ
ચકલી	... પિટા	... કુરૂવિ
આમાચીડિયું	... ગમળાઈ	... તુરિંગલ
જાંજીર	... ચુંચુ	... મુંજૂર
જનાવરો	... મૃગમુલુ	... મિરંગનગળ
જાળકુકડી	... નીટિકાડિ	... નીરકોળિ
જળો	... જલગા	... અટૈ
જાવજંતુ	... પુરૂચુલુ	... પુળુવુવળ
જૂ	... પેનુ	... પેનુ
તીડ	... મિકુતા	... શેરવિ
દેડકો	... કપ્પા	... તવળૈ
નોળવો	... મુંગીસા	... કીરીપિળ્ગૈ
પતંગીઉ	... ચીકટિપુરૂચુ	... વળકુમ્મચિ
પક્ષીઓ	... પક્ષુલુ	... પક્ષિગળ
પાડો	... દુનપોતુ	... યેરૈમૈક્કડા
પોપટ	... ચિત્રુકા	... કિળિ

પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતો.

(૧૪૫)

શુભ્રરાત્રી.

તેનુચુ.

તમિળ.

બકરાં	... મેકલુ	... આકુ
બગલો	... કોંગા	... કોમ્બુ
બગદ	... એકુ	... માકુ
બિલાડી	... પિલ્લિ	... પૂતી
લમચે	... તુમ્મેદા	... વંકુ
ભૂંડ	... પંદિ	... પંદિ
ભેંશ	... એનુમુ	... એરંમૈ
મગર	... મોસસિ	... મુદ્દે
મચ્છર	... દોમા	... કોશુ
મરગદું	... કોડિ	... કોળિ
માખ	... ઇગા	... ઇ
માંછલું	... ચેપા	... મીન
માંકળ	... નલ્લિ	... મુટ્ટપુચ્ચિ
મોર	... નેમલિ	... મૈત્ર
મંદ્રોર	... ગંડુચીમા	... કૃષ્ણેરંચુ
ચેળ	... બીયપુપુચ્ચુ	... તાડુવંકુ
ચીંછ	... કરડિ, એલુચુ	... કરડિ
વાઘ	... પુલિ	... પુલિ
વાછરંકું	... દૂડા	... કંકુકુટિ
વાંતરી	... ચિમટલું	... કરયાન
વાંદરં	... કોતિ	... કુરંચુ

(૧૪૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેતુયુ.

તમિળ.

વીંછી	... તેતુ	... તેળ
વદો, વાદો	... બર્નપુરુયુ	... કરપાંબુચ્ચિ
સાહુડી	... મુલ્લપંદિ	... મુલ્લપેંદિ
શિયાળ	... નક્કા	... નરિ
સમળી	... ગદ્દા	... પરંદુ
સસલો	... કુંદેલુ	... મુયલ
સાપ	... પામુ	... પાંબુ
સાંઢ	... એદુ	... કાળેમાડુ
સિંહ	... સિંહમુ	... શિંગમ
હરણુ	... જંકા	... માન
હાથી	... એનુગા	... યાનૈ
હંસ	... હંસા	... અન્નમ

વાક્યો.

નમં પક્ષી જેતયું છે ?	મીર પક્ષિનિ ચૂચિયુત્તારા ? નીંગળ પક્ષિયૈ પાતિરે ક્ષિરીરંગળા
આ પોપટ જુઓ.	ઇ ચિત્તકનુ ચૂડંડિ ઈદ દિગિયૈ પારંગળ
એ બેલી શકે છે.	અદિ માટલાડ મત્તકુ અદુ પેશમ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ.

આ જનાવર ઝેરી છે.

|| ઇ મુગમુ વિપમુ ગણદિ
|| ઇંદ જંદુ વિપમુળાદુ

આ છોટરાને ઉંદર ક-
રયો.

|| ઇ પિલ્લવાનિકિ એલુક ધારિકિનદિ
|| ઇડ કુળંદનૈ અનિ કલિતદુ

તેના કપડામાં ઉધાઇ છે.

|| વાનિ ગુડલો એદુલુ ઉન્નદિ
|| અવનુ દુણિનૈ શક્કરિત્તિરુક્કરદુ

આ કબૂતરનું બચ્ચું છે.

|| ઇદિ પાવુરપુ પિલ્લા
|| ઇદિ પુરા મુંબુ

કરોળિયાની જાળ જુ-
ઓ

|| એકકાલ ખુચિ થેક્ક વન્ન ચુડંડિ
|| એકકાલ પુન્નિચુડય વલ્લેક્ક પાંચંગળ

કાગડા કાકા કાકા દરે છે

|| કાકુલુ ક.ઉકાઉ અનુચ્ચનાવિ
|| કાકે કાકા એદું કરુક્કિરદુ

કાયલનો કંક સારો છે

|| કાઈલયોક્ક ગાંતુ આગા ઉન્નદિ
|| કાઈલ આશે ઇનિમેયાય ઇરુક્કિરદુ

આ ઘોડો ઉતાવળિયો
છે

|| ઇ ગુરમુ વેગમુગલદિ
|| ઇંદ કુદિરુકકુ પરપરધુ અધિકમ

ખિલાડી ચકલીને લઇ
ગઈ

|| પિલ્લિ પિલ્લુ એતુકાનિ પોઇનદિ
|| પૂનૈ કુરિવિયે એકુતુગેંડુ પોયવિદ્દુ

આ જગામાં મચ્છરાં
મણાં છે

|| ઇ ચોટુલો દોમલુ નિંડા ઉન્નવિ
|| ઇંદ ઇટલિલ કાશુન્નતિ અધિકમ

નાળિયે સાપને માયેાં

|| મુંગીસ પામુનુ ચપેનુ
|| કીરી પાનૈ કોંદવિદ્દુ

(૧૪૮)

કૃષ્ણાચંદ્ર પદભાષિની

જીજ્ઞાસી.

તેતુચુ

તામળ.

જળકુકડિયે હુઅરી	નીટિકાડિ લોપાક્ષિકિ મુનિગિનદિ
મારી	નીરકાગિ તણિલુકુંળ મુળાક્ષવિદ્દુ
ભમરાને સુગંધ ગમે છે	તુમ્મેદ્દુ મંચિવસન મીદ ૬૪મુ
	વંડક્કુ ન્દત્તવાસને પિરિયમ
વાય માણસથી ડરે છે	પુલિ મનુષુનિ સુચિ ભવપડુસુન્નદિ
	પુલિ મનિપને પાતુ ભય પડુગરદુ
વાજરકુ ગાય તરફ દે-	હુ અ.તુત્તદુ પરગેત્તિનદિ
ડયું	કંદુમ્મદિમાડુંડે ઓડિ પોઠવિદ્દુ
તે વીંછીના ડંબથી પી-	તેલુ કાચ્ચેડવક્કા, વાડુ આધ પડુસુન્નાડુ
ડાય છે	તેળાકાદિ અવન ઉપદ્રવ પડુગિરાન
હરણુ દોડવામાં ચપળ	નિંદે પરગેતુઅંદ મિક્કિલિ ગદિદિ
છે	માનુ ઓટ્ટિરાદત્ત થટ્ટિગાર
હાથી ઘણાજ નેરાવ-	એનુગ મિક્કિલિ અલશાલિગા ઉન્નદિ
ર છે	યાન અધિક અલમ ઉલ્લદુ
ધૂવડ દીવસે દેખતું નથી.	ગુડ્ડેગૂળા પગિટિલો ચૂડદુ
	ગંદેકકુ પગલિલ કણુ તેરિયાદુ
તે મારે અળદ છે	અદિ ના એદુ
	અદુ એન્નોડેય માડુ
ગાયે મારે પગ વાટયો	આવુ ના કંજલનુ તે.ક્કિનદિ
	પશુ યેન કાલે મિદિતુવિદ્દુ

સગપણના શબ્દો.

ગુજરાતી	તેલુગુ	તમિળુ
ઔરમાન ભાઈ	... માઈતક્ષિંકાકુકુ	... શકગાતિતં પી
ઔરમાન મા	... માઈતક્ષિ	... માઈતાયાર
કન્યા	... પેંડિટ્ટતર	... કડગાણુપેણુ
કાકા મોટા	... પેત્તદિ	... પેરિયેતલપ્પનાર
કાકા નાના	... પિનતેદિ	... શિરિયેતલપ્પનાર
કાકી મોટી	... પેત્તક્ષિ	... પેરિયેતાયાર
કાકી નાની	... પિનતક્ષિ	... શિરિયે તાયાર
કુટુંબી	... સહોદરુ, ચુદ્દમ	... કુટંબં
છોટી	... કુટુર, પડચુ	... પેણ
છોકરો	... કાકુકુ, બિટ્ટા	... પુલ્લૌ
જમાઈ	... અડ્ડુકુ	... મરિમગન
જેઃ	... પેદ્દમરદિ, બાવાગાર	... મુત્તાર
જેઠાણી દેરાણી	... તેરીકાકુકુ	... ઔરપડિ
બાણિયાણી	... પેડ્ડામ, ભાયા	... પેપ્પનનિ
બાણી	... મોચુકુ	... પુડ્ડપન
દત્તપુત્ર	... દત્તકાકુકુ	... સ્વિકારપુલ્લૌ
દાદો	... તાતા	... તાતા, પાટન
દાશી	... પનિક્તે	... વાપ્પાટી
દાશીપુત્ર	... દાશીકાકુકુ	... વાપ્પાટિપુલ્લૌ
દિયર	... ચિન્નમરડિ	... કાળુંદનાર

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ.

દોહીત્રી	...	મનમરાણુ	...	પેતિ	
દોહીત્રી	...	મનમુદુ	...	પેરન્	
નણુદોહી	...	વદિનેમોગુદુ	...	નાતનારપુરુપન્	
નણુદ	...	વદિનેગાર	...	નાતનાર	
ખિત્તા	...	દયાદિ	...	પંગાળિ	
ફેર	...	મેનત્તા	...	અત્ત	
કુવા	...	મ.મા	...	અત્તાનપેર	
અનેવી	...	અત્તા	...	અત્તિએર	
આપ	...	તંદિ, નાયના	...	તલપ્પનાર, અપ્પા	
એન	મોટી	...	અપ્પા	...	અપ્પા
	નાની	...	એલ	...	તંગે
લત્રીવંત		...	કોકુદુ	...	પુલ્લે
લાપ	મોટી	...	અન્ના	...	તમયન્
	નાનો	...	તમ્મુદુ	...	તંગિ
લાણુવ		...	મેનદ્દુદુ	...	મરિમગન્
ભોળદ		...	વદિને	...	મદનિ
મા		...	તરિવ, અમ્મા	...	તાયાર
મામી		...	અત્તા	...	મામિ
મામો		...	મેનમામા	...	મામા
માશી		...	અત્તા	...	શિરિયતાયાર
માસો		...	મામા	...	શિરિયતલ્લધ્યન્

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

મોટીમા	... અવ્વા	... પાટિ
વર	... પેટ્ટિક્કાકુટ્ટુ	... માપિળ્લૌ
વડુ	... કોડલુ	... મરિમગળ
વહેવાઈ	... વીયંકુટ્ટુ	... અંમદિ
વહેવાણ	... વીયપુસાણિ	... અંમદિમાળ
શેવક	... પનિવાકુ	... વેલેગારન્
શોકય	... સવતિ	... શકળાતિ
સગપણુ	... આધ્યમ્	... અંધુત્વમ
સસરે	... મામગાર	... મામનાર
સાકુ	... સકુંગકુ	... શકુગર
સાસુ	... અત્તગાર	... મામિયાર
સાળો	... આવમરદિ	... મચ્ચાન્
સાળી	... વદિને, મરદિ	... મચ્ચિનિ

વાક્યો.

તમારા આપ થરમાં છે ?	મી તંડિ છટિલો ઉન્નાડ ? ઉંગળ તલ્પનાર તિટ્ટિલ્લ હરકિરાર ?
મારા નાના કાકાને ઘેર ગયા છે	ના ચિન્નાયન છટિકિ પોઈ ઉન્નાડ એન્ શિરિયતલ્પનાર વીટ્ટિકુટ્ટુ પોઈ હરકિરાર
મારી મોટી બેન સા- સરે ગઈ છે	ના અક્ક વાલ્લ અત્તગારિટિકિ પોઈયુન્નદિ એન્ અક્કાળ મામયાર વિટ્ટિકુટ્ટુ પોઈ હરકિરાર

(૧૫૨)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

શ્રુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝુ

મારો નાનો ભાઈ ભ-
ણ છે

ના તમ્મુડુ ચદ્દુવુ સુન્નાડુ
એન્ તળિ પોડ્ડુકોડુ દરકિરાન્

ત્યાં મારી માશીનું ઘર
છે

અક્કડ ના અત્ત દાડ્ડુ ઉન્નદિ
અંગે એન્ શિરતાયાર વીડુ દરકિરદુ

મારો અનેવી રીસાળ છે

ના બાવા કોપમુગલ વાડુ
એન્ અત્તિયુમેર કોવગારન્

ને માઆપ બેંડે લેડે છે

વાડુ તલિલ તંડુલતો જગડમાડુ સુન્નાડ
અવન્ તાય તદોપનાર ઉડન્ શેડોપોડુગિરાન્

મારો ભત્રીજો પરણ-
વાનો છે

ના અન્નકોડુકુડે પેલ્લિ ચેયવલ્લસિ યુન્નદિ
એન્ અણ્ણુન્ મન્નન્ કાલ્લયાળુ શેયપોરાન્

મામાને મામી યાત્રાએ
મયાં છે

મામયુ અતયુ યાત્રકુ પોદયુન્નાડ
મામાયુમ મામિયુમ યાત્ર પોદ્દિ દરકિરાડ

કુવાને કોઈ આવ્યાં છે

મામયુ મેનતયુ વચ્ચિ યુન્નાડ
અત્તાન્ પેરયુમ અત્તેયુમ વદિ દરકિરાડ

મારો સાળો આવ્યો નથી

ના બાવામરિદિ રા લેદુ
એન્ મૈત્તુનન્ વર વિલ્લે

તેનો જમાઈ તેને ઘેર છે

વાનિ અલ્લુડુ વાનિ ઇટિલો ઉન્નાડુ
અવન્ માપિળ્ગૈ અવન્ વિટિલ દરકિરાન્

તે કન્યા કોટલા વર-
સની છે ?

આ પેદ્દેકુટુરકુ એન્નિ એન્નું ?
અંદ કલ્યાણુ પેણ્ણુમ્મુ વયદુ ચેન્ના ?

ચહેવાઈને આવવાનું
કહેા

વીયંકુનિ રમ્મનિ એપ્પડિ
સમંચિયે વરશોલ્લુગળ

ગુજરાતી.

તેનુઝુ.

તમિળ્

તેનો દિયર નડારો છં	આપે યોક્ક ચિત્તમરિદિ ચેડુવાડુ અવજોય ડ્રાંગુદનાર ક્કેટવન
મારા સાડુને જોલાવશો કે ?	ના સડુગુનિ પિલિચેદરા ? એન્ શડુગરે ટ્રિપ્પિકુવીરગળા ?
એન. ભાદને જોલાવ	અક્કા, તમ્મુનિ પિતુતુ અક્કા, તમિયે ટ્રિપ્પિકુ
મારો દાદો અને દાદી અડુ ધરડાં છં	ના તાતાયુ અન્વયુ નિડા મુસલિવાડુ એન્ તાતાયુમ પાટિયુમ વયદુ મુદરિંદુ દરેક્કિરારગળ
તે મારો છોકરો થાય	વાડુ ના ડ્રાડુડુ અવન્ એન્નુડય મધન્
તેણીનો વર નાનાં છં	આપે યોક્ક મોગુડુ ચિત્તવાડુ અવજોડય પુડવન્ શિરવયદાય દરેક્કિરાન્
તેના કુટુંબમાં તે મોટે છં	વાનિ કુટુંબમ્બો અતડુ પેદવાડુ અવન્ કુટુંબતિન્ અવન્ પેરિયવન્
મારી ભાભીને ગાજો ભાંડિ	ના વદિનેનુ તિટ્ટિનાર એન્ મદનિયે તિટ્ટિનારગળ
તેણીની શોડય સારી છં	આપે યોક્ક સવતિ મચિદિ અવજોડય શક્કળાત્તિ નંડાય દરેક્કિરાળ
તે મારો દોહીત્રો થાય	વાડુ ના મનમુડુ અવન્ એન્નોડય પેણુ વયદુ પેરન્
તેણીની સાસુ આવીદ ?	આપે યેક્ક અત્તગાર વચ્ચિનારા ? અવજોડય મામયાર વંદિ દરેક્કિરારગળા ?

(૧૫૪)

કુણ્ડાક પદ્યોચિતી.

પોશાક અને લુગડાં.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ઝોઢણી	... ઢાવણિ	... ચિતારૈ
ઝાંગરખું	... ઝાકાયા	... શોકાય
કસ	... નાડા	... નાડા
કોર	... ઝાંચુ	... કરૈ
ખીસુ	... નેળિ	... નેળિ
ખિસ	... ઝાંગવસ્ત્રમ	... ઝાંગવસ્ત્રમ
ધાધરો	... પવડા	... પાવાડૈ
ઝાળી	... રવિંક	... રવિકૈ
ઝાંઘો	... ઝોંદુ	... ઝોંદુ
છત્રિ	... જોડુગુ	... કુડૈ
જનોંધ	... જંજેમુ	... પૂત્તર
જામે	... ઝાંગરખા	... જામા
જોડા	... ઝાંપુલુ	... શેરખુ, નેકુ
ઝાળી	... સંગિ	... નેળિયૈ
ટાંતી	... કુળ્લાર્થ	... કુળ્લાય, ટોરિય
ધાબળી	... કંબળિ	... કંબળિ
ધોતિયું	... ધોવતિ	... ધોવતિ
પાંચડી	... પાગા	... પાગૈ

શુજરાતી	તેલુગુ.	તમિળ
પાટલુન	... ટ'બ્બર	... નેબ્બર
પાવડિયો	... પાદુકલુ	... મિદિઅડીકટ્ટે
પાછોડિ	... દુપિટ	... દુપ્પટિ, પોવં
પેહેરાણુ	... કુડતા	... કુડતા
પોશાક	... ઉડુપુ	... ઉડુપ્પુ
ફેટેા	... તલગુડ્ડા	... તલગુડ્ડે
થુરખો	... મુસુકે	... મુક્કાકુ
મચ્છરદાની	... દોમતેરા	... ડ્રાશુવત્તે
મૂંગેટો	... નાડ્મડિ	... નાડ્મડિ
મોઘન	... મેન્નેકુ	... કૈયુરૈ
રૂમાલ	... ચેતિગુડ્ડા	... કૈયુડે
લૂગાં	... ગુડ્ડુ	... તુણિગળ
લંગોટ	... ગોચિ	... ડ્રામલું
શાલ	... શાલુવા	... શાલવૈ
સાડી	... ડ્રાડા. ચીરા	... પુડવૈ

(૧૫૬)

કલ્યાણક પદ્મોદિની.

વાકયો.

ગુજરાતી.

તેવુચુ

તમિળ

મારે પાઘડી લાવવી છે.	તેનુ પાગ તીમુકાનિ રાવલનુ એનકકુ પાગે વાંગ વેકુમ
આપા, મને ટોપી આ પાવો.	નાયના, નાકુ તોપિ ઇપિયંદિ આપા, એનકકુ તોપિ વાંગિકામુગળ
તમારી મીઠોડી ક્યાં મુકી ?	મી દુપટિ એકકુ પેટિતિરિ ? કિગળોડય પોવેં યંગે વૈતીર્ગળ ?
મારું પાટલુન ફારી ગ- યું છે.	ના ઇન્નર ચિનિર્ગે પોપ્પુનદિ એન્નુડય નિમર કિર્ગિદુ પોપ્પરુકિરુ
નારાં લગણં ક્યાં છે ?	ની ગુડુ એકકુ ઉન્નદિ ? ઉન્નુડય વાસ્તરં એંગે ઇરુકિરુ ?
મારો કોટ ધોવા આ- પ્યો છે.	ના કોટુ ઉદ્દુટકુ ઇચ્ચિયુનદિ એન્નુડય કોટ વળુક કુરિત્તિ ઇરુકિરુ
ફેંટા અને એસ લાવો.	તલગુડુનુ અંગવસ્ત્રમુનુ તીમુકારંદિ તલગુડુયુમ અંગવસ્તિરમુમ એડુત્તુ વાડંગળ
પોશાક પેહેરી ક્યાં જન- એછો ?	ઉડપુલુ વેમુકાનિ એકકુ પોવુચુનાર ? ઉડપુ પોદુકંકાંડુ યંગે પોગિરીરગળ ?
મોઝ લાથે નાના પડ છે.	મેન્નેકુ એતિકિ ચિન્નદિગા ઉન્નદિ કેયુરે કૈકિ પોર ઇલે
બેઝ ને સોડી ભુલી ગયો.	ચેપ્પુલુનુ કરનુ મરિચિ પોતિનિ શેડપમ કંત્તિડિયુમ મરંદુ વિદેન
એહેન આ ઓઢાળું બે.	અપ્પા ઇ લાવણિ ચૂકુ અપ્પા ઇદ મેલાડે પાર

* કલ્યાણકી ભાષામાં મોટી નાનીનો ભેદ હોવાથી સમયસુ-

ચક શબ્દ વાપર્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

મારે કસબી કારની સા-	નાકુ સરિગે અંચુગલ કાક કાવલેનુ
ડી જોઈએ	અનકુ સરિગે શક્કે વેલુમ
અનારસી ચોળી કેમ	અનારસુ રવિકેકુ એમિ પકુતુન્નદિ ?
પડશે ?	કારી રવિકે અન્ના વિન્ન ?
આ શાલ પેટીમાં મુકો	છ શાલુવનુ પેટેલો પેટ્ટિ
	કંદ શાલવે પેટ્ટિલ્લ વૈચ્યુગળ
જનોત્પર કસબી ઘો-	વકુચુ અગુનપ્પકુ સરિગે ધોવતિ તિસેદનુ
તી લઈશ	ઉપનયનતિકકુ શરિગે વેટ્ટિ વાંગિ કુકુક્કિરેન

—→❖←—

ધરેણીં અને જવાહીર.

અંચુડિયો	... મેટ્ટેલુ	... મેટ્ટિ
કટી	... લોક્કાકુ	... લોક્કાકુ
કંકુ	... કડિયમુ	... કડમં
કમરપટો	... વડિયાણું	... વડિયાણું
કલ્લગી નેરો	... કલ્લગિતુરા	... કલ્લગિતુરા
કંડી	... કંડિ	... કંડિ
કંદોરો	... મોલતાકુ	... અરણ્ણાકંદર
કાટો	... મુક્રરા	... મુકુત્તિ
ખીલી	... તિરંગડા, મરા	... તિરંગાણિ
ધુધરિયો	... ગેજ્જેલુ	... ગેજ્જૈ
ધરેણીં	... નગલુ	... નગૈ

(૧૫૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ.

---

*ચીતાક	... કંટે	... કંટૈ
*ચૂડી	... કટકપાત્રલુ	... વૈયલ
જવાહીર	... રત્નમુલુ	... રત્નંગળ
ઝંઝરિયો	... ગેન્નગેગોલમુલુ	... ગેન્નગેગોલુમુ
દોરો	... પેટા	... પેટૈ
પરવાળાં	... પગડાલુ	... પવળાં
પાટલીઓ	... કાપુલુ, મુરુગુલુ	... કાપુ
પોખરાજ	... પુખરાગમુ	... પુખરાગાં
પોંચી	... તોડા	... તોડા
ફૂલ	... કાંડબિલ્લા	... કાંડેબિલ્લૌ
બાળુખંધ	... બાળુખંધુ	... બાળુખંદુ
મુખડિયો	... કાપુલુ	... કાપુ
બોરિયાં	... ચુંડીલુ	... બોત્તાન
ખંગડિયો	... ગાળુલુ	... વૈયલ
મણકા	... પૂસલુ	... મણિ
મરચિયોx	... અંદુપોગુલુ	... કંકુક્કન
માણક	... કંપુલુ	... કંપુ

---

* આ જણુશો દક્ષિણમાં બહુ વરસથી વપરાતી ખંધ પડ-
વાથી અર્થ મળતો આવશે નહિં.

x મરચિયોનો અર્થ અંદુપોગુલુ અથવા પોગુલુ પણ થાય છે

ઘરેણાં અને જવાહીર.

(૧૫૬)

ગુજરાતી.

તેશુતુ:

તમિળ્

માળા	... માલા	... માલે
મુંગટ	... કિરીટમુ	... કિરિગીટં
મેતી	... મુત્યમુલુ	... મુતુ
મંગળસૂત્ર	... મોટું	... તાલિ
લવીંગિયાં	... કમ્મલુ	... કમ્મલ
લીલમ્	... પચ્ચા	... પચ્ચૈ
વાળી	... નતુ	... નતુ
વાંકડાં	... ન.ગવતુ	... નામવતુ
વીંટી	... હંગરમુ	... મોદિરં
સાંકળાં	... ગોલુમ્લુ	... ગોલુમ્
હીરા	... રવલુ	... રવૈ
હાર	... સરમુ	... સરં

(૧૬૦)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

મેં મારી વીંટી જોઈ	તેનુ ના ઉંગરમુનુ દારપોસિતિનિ નાન મોદરનૈ ધળંદુ વિન
તે હીરાની હતી કે ?	અદિ રવલદિ ઉગિનદા ? અદુ રવૈ ધળૈત્તદા ?
ના, તે માણેકની હતી	લેદુ અદિ કેંપુદિ ઉગિનદિ અલ્લ અદુ કેંપુ ધળૈત્તદુ
એ કડીમાં શું છે ?	આ લોલા કુલો એમિ ઉન્નદિ અંદ લોલાક્કિલ્લ યેન્ન ધરંકિરદુ ?
તેમાં લીલમ છે	અંદુલો પચ્ચ ઉન્નદિ અદુલો પચ્ચૈ ધરંકિરદુ
તમારા હાથમાં શું છે ?	મી ચેતિલો એમિ ઉન્નદિ ? ઉગળ ટૈયિલ્લ યેન્ન ધરંકિરદુ
પુષ્પરાગનો આબુઅંધ	પુષ્પરાગમુ ચોક્ક આબુઅંધુ પુષ્પરાગત્તિ આબુઅંધુ
તમે શું માગો છો ?	મીરં એમિ અકુગુત્તારં ? નીંગળ યેન્ન ટેળકિરીરગળ
કહુ, કદોરો ને પંડોચી	કડિયમુ, મોલતાકુનુ તોડ કડિયમ અરળુકકરંમ તોડ
તેમને ઘેર વીવાલ છે	વારી ઇટિલો પેટ્ટિ ઉન્નદિ અવર વીટિલ્લ દલણુ ધરંકિરદુ
સાંકળાંને કલગી માગે છે	ગોલસુન્નુ, કલીગિતુરાનુ અકુગુત્તારં ગોલસુમ, કલગિતુરાયુમ ટેળકિરીરગળ

જુજ્જાતી.

તેનુગુ.

તમિય.

આયુ. કમરપટો શેમાં. | નાયના, વડિયાણું મુ દેનલો ઉત્તદિ ?
 છે ? | અપ્પા, વડિયાણું એદિયિલ ઇરકિરદુ ?
 પાટલિયોને વાંક સાથે | કાપુલુનુ નાગવતુલ તોડ ઉત્તદિ
 છે | કાપુયુમ નાગવતુયુમ ફડકિટ્ટે ઇરકિરદુ
 કટો કેમ થાલ્યે. છે ? | મુક્કર એંદુડુ વેસિ ઉત્તાર ?
 | મુક્કુ તિરંગાણિ એન પોટ્ટિ ઇરકિરદુ ?
 આ વાળી મને ગમતી | ઈ નતુ નાકુ પટેદિ લેદુ
 નથી | ઈદ નતુ એનકુ પુટ્ટિવિટ્ટે
 મોતીની માળા હુંકી છે | મુલ્યનુ કંડિ પોટ્ટુ લેદુ
 | મુનુકડિ શિરિદાય ઇરકિરદુ
 તમે શું શોધો છો ? | મીર એમિ વેદુકુતુ ઉત્તાર ?
 | નીંગળ એન તદુગિરીરગળ
 મારા તોડાની ધુધરિયો | ના ગેન્ટેગોલસુ ચોક્ક ગેન્ટેલુ
 | એન ગેન્ટેગોલસુ આડપ્ ગેન્ટેગળ
 મણુકા ખીલી કેને | પૂસલુનુ તિરગડુનુ એવરિકિ ઇચ્ચિયુત્તદિ ?
 આપી છે ? | મણિગળુમ મરેયુમ યારકુકુત્તિ ઇરકિરદુ ?
 સોનાનાનું ફલ માયા- | અંગારકોડિગિલ્લ તલ્લેનાનુંચિ કિંદપડિપોઈદિ.
 માથી પડી ગયું | પોનકોડિગિલ્લ તલ્લલ્લઈરદુ વિળંદુ વિટ્ટદુ.

(૧૬૨)

કર્ણાટક પદ્મોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ધાતુ અને હથીઆર.

અતૈડી	... આકુરાઈ	... અરમ્
અતૈડા	... કમ્મિચ્ચુ	... કમ્મિચ્ચુ
અઅરખ	... અઅરેકુ	... અઅરેકુ
આડિયું	... રંપમુ	... વાળ
એરણુ	... ઝંગિટા	... પટ્ટર
અંકુશ	... અંકુશમુ	... અંકુશમ
કક્ષર્થ	... કક્ષર્થ	... કક્ષર્થ
કાતર	... કત્તેરા	... કત્તિરિકોલ
કાંસુ	... કચ્ચુ	... વેગળમ
કૂવાડી	... ગેડુલિ	... કોડાલિ
કાદાળી	...	... કળકોદું
કોશ	... ગડુપારા	... ગડુપારે
ગંધક	... ગંધકમુ	... ગંધકમ
ધાણી	... ગાનિગે	... ચેક્કુ
ચીપચા	... પટેકાર	... નીર્કાલ
ચીમટા	... ચિમટા	... ચિમટા
છરે	... ખલ્લેમુ	... બિજવા
છરી	... કત્તિ	... કત્તિ
છીલ્લી	... ઉલિ	... વેંદુલુ

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

જસત	... તુત્તિનાગમ	... તુત્તિનાગમ
ઢાલ	... ઢાલુ	... ઢેડગ
તરવાર	... કત્તિ	... કત્તિ
તોપ	... બીરંગિ	... બીરંગિ
ત્રાંણુ	... રાગિ	... રાંણુ
દાતરકું	... કોડવલિ	... અરિવાળ
ધનુન્ન	... ધનુરમુ	... વિશ્લુ
ધમણુ	... નિત્તિ	... તુરિત્તિ
ધાતુ	... લોદમ	... લોગમ
નરેણી	... ગેડગુલ	... મુળવાંગિ
પારો	... પાદરસમુ	... પાદરસં
ફરશી	... દલિ	... ઉળિ
ફરંશી	... ઠલુ	... એળુગુ
ખાણુ	... ખાણમુ, એમુ	... ખાણં
ખંદક	... તુપાકિ	... તુપાકિ
ભાલો	... ધટિ	... ધટિ
રૂપું	... વેંડિ	... વેળિળ
રો	... એળપુલિ	... એળપુલિ
બેલુ	... કોલુર	... કોલુર
બાદું	... ધનુમુ	... ધરંણુ
બોદમુંખક	... રકાંતમુ	... તોરકુ
કમાણી	... સાવણમુ	... સાવણુ

(૧૬૪)

ફૂલક પદ્મીનિ

જુવરાતી,

તેનુપ્ર

તમિળ.

શાયડી	... તોરપણુમુ	... તોરપણુ
સાટકા	... ચવુકુ	... વાટિ
સીસું	... સીસમુ	... ઇયમ
સુડી	... પોકવત્તિ	... પામ્વેટિ
સોનું	... અંગાર	... પોન
સોય	... સદિ	... ઊપિ
હથીઆર	... આયુધમ	... આયુધંગળ
હળ	... નાગેલુ	... એર
હથોડી	... સુત્તિ	... શુત્તિ
સાણશી	... કોરકુ	... કોરકુ

વાક્યો.

તમારે શું બેઠાં છે ? | મીકુ એમિ કાવલેન ?
 ઉંગળુકુ એન વેકુમ
 એક તોલો સોનું આપો | આકુ તુલમુ અંગાર ઇવિંગિ
 આર તુલમ પોન પાકુંગળ
 આ ચાંદીની દુકાન છે | ઇદિ વેંડિ અંગડિ
 ઇદુ વેળિ કડે
 ત્રાંબા, પીતળનાં વાસણ | રાગિ, ઇત્તડિ પાત્રમુલુ એકડ અમ્મતુનલિ ?
 ક્યાં મળે છે ? | શેપુ, પિત્તળ પાત્રમલુ એંગે કિડેકુમ?

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ

આં અગરખતે પારો પણ છે.	અગર અગરેકુનુ પાદરસમુનુ ઉન્નદિ અંગે અગરેકુમ પાદરસમુમ કિરિક્કુ
વાસખુને કલાઈ કરાવવી છે	વાસમુનુનુ કલાઈ પુદન્ન્યવત્તસિ ઉન્નદિ વાસગળયુમ કલામ પૂસ વેંકુર
નમે કયાં રહો છો ?	મીરે એક્કડ ઉન્નડમ ? નીગળ એંગે, ઇદુક્કિરીર ?
હથીઆરની દુકાનમાં	આયુધમુલ, અંગડિલો આયુધંગળ, કડયિલ
આં શું શું મળે છે ?	અક્કડ, એમેમિ, અમ્મુવુન્નાદિ અંગે, એન્નેન્ના, કિરિક્કુમ
પીરતોલ ને દારૂગોળો	તુપાકિયુ દાનિમંદુનુ તુપાકિયુમ, મરંદુમ
તોપ કયાં ખરી છે ?	ભીરાંગલુ, એક્કડ, મેયુ એન્નારં ભીરાંગિ, એંગે, શેયગિરાર ગળ
સરકારી કીલ્લામાં	સરકારે વાળલુ કોટલો સરકાર ઓલ કોટ્ટેઈલ
નરવારથી સ્વાર મરાંયા	કત્તિવત્ત રૌતુ અંપગડિનાડુ કત્તિયાલ તૂરાગ કોળગપ્પદાન
આં લુદારની દુકાન છે	મદિ કમ્મરિવાનિ અંગડિ મદિ કરિમાન કડી
એકે બળુ ધમળુ ખેંચે છે	ઓકકુ તિત્તિ ઇડયુ ચુન્નાડુ ઓડવન તુર્તિ ઓદુગિરાન

(૧૧૬)

હાલકા મદબોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

લોકાં દેવતામાં મુક્યું છે | મનુષ્ય નિપુણ પેટિ સુન્નદિ
 હંચુ નેરંપિયત વૈતિ મંચિરદુ
 ઐરણ ઉપર ચીપીયા- | મંગલિ મીદ પંદ્રાસે પટ્ટિ પેટ્ટુ સુન્નાદુ
 વરે બાલી મુકે છે | પટ્ટુ મેલ નીક્રાલયાત્ત પુડિતિ વૈચિરાન્
 છીણી મુકી લથોડી મારે | ઉલિપેટ્ટિ સુતિના ક્રાદુ સુન્નાદુ
 છે | વેટ્ટુવૈતિ સુતિયાત્ત અડિચિરાન્
 લગાઈમં લાલાની અળી | સુદ્ધમુલો મંડિમોના તાગિલિનદિ
 વાળી | શરિયાત્ત મંડિયિન મુન પપટ્ટુ

 દરદો.

અજ્ઞાત	... ચિન્નાન્મવાદ	... શિન્નઅર્થ
અજ્ઞાત	... અજ્ઞાતમુ	... અજ્ઞાતમુ
અટકાવ	... અંકુ	... તીકુ વીટ્ટુદરમ
અડસ	... મોલકા	... મૂલ
અમ	... શીતભેદિ	... શીદભેદિ
અવાળ	... નોટિપુંકુ	... તોટિપુળુ
આદાશીશી	... અરતલનોા અ	... તલ્લેનોાવુ
આંજણી	... કંટીકુરુપુ	... કિરકટિ
આંડી, ચસક	... સુગુકુ	... શુગુકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ઉધરસ	... દગ્ગુ	... ઇરિમલ
ઉલટી	... વાંતિ	... વાંદિ
ઝોડકાર	... તેપુ	... એપમ
ઝોરી	... તટ્ટમવાર	... તટ્ટમ્
અંતરગાત્ર	... ખુડા	... ખુડે
કમળો	... કામાલે	... કામાલે
કસવાવડ	... ગર્ભસ્થાવમુ	... કારવુમાદમ
કાગળિયું	... વાંતિભેદિ	... વાંતિભેદિ
કોટ	... સોંબે	... કુષ્ટરોગં
કંઠમાળ	... કંઠમાલા	... કંઠમાલ
ખસ	... ગલગુ	... શિરગુ
ખીલ	... મોટ્ટિમેલ	... પંચુ
ગરમી	... કાકા	... શુદુ
ગાંઠ	... ગણા	... કટ્ટિ
ચાંદી	... કોરકુ	... કોરકુવેળી
ચુંક	... કુપુનોપિ	... વયટ્ટનોલુ
ચુંદ	... નચા	... ઊરલ
જળાંદર	... ગુલ્મગણ	... મહોદરં
ઝાડો	... ભેદિ	... ભેદિ
ઝંઝણી	... તિમુર	... તિમુર
ડામ	... વાતા	... શુકુ

(१६८)

उद्धारक पद्मोषिनी.

शुभराती.

तेनुशु.

तमिज.

तव	... मय्या	... मय्यं
ताव	... न्वरमु	... न्वरमु
दरद	... व्यावि	... व्याधि, गोवु
दादर	... पोडा	... पई
हुआवो	... नोप्पि	... गोवु
नवेवो, पीदी	... गोइनोप्पि	... नद्वयुत्ति
नासुर	... पीन्स	... पीनसम
यरमियो	... नीइहुआधी	... नीरिणुवु
अइ	... यीमा	... शी
पाहु	... रायगइ	... रावट्टि
भीत	... पित्तमु	... पित्तं
पीतपांडु	... पांडुव्याधि	... पांडुव्याधि
इक्षो	... कुरेपु	... पुण्णु
अभासु	... आवक्षिणु	... क्षोदावि
माथानुं दरद	... तव्वनोप्पि	... तव्वनोवु
रसोणा	... क्खित्ति	... कट्टि
अभवो	... पार्स्ववायुवु	... पार्स्ववायु
वाधएलीओ	... ओक्कुण	... विक्कु
वायु	... वायवु	... वायवु
वीसपोटीवा	... अंधि	... अंधि
वाजो	... नरमुतंती	... नेरंणुयिक्कंति

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

શરદી	... જરુપુ	... જરુપુ
શેક	... ઝોતડમ	... ઝોતડમ
રણકા	... પોર્કુ	... વિણનાવુ
સુવાવડ	... આસિતા	... પ્રસવતીડુ
સળ	... પોર્કુઆધિ	... જાળી
હાંદણ	... ઉગ્ગમમુ	... મરેણુ
હંડમી	... કુતિરે	... મરણવીક્રમ
ક્ષયરોગ	... ક્ષયઆધિ	... ક્ષયરોગ

વાક્યો.

તમે કેમ શુંમાં પાંગ છો?	મીરૂ દૂતલુ એંદુકે વેયુનુ સુનારૂ નીગળ એન દુવ્યસ પોડુનિરીર મળ ?
મારૂં માથું દુઃખે છે.	ના તલલો નોપ્પિ એનુનનાદિ એનકે તલે વલિમ્પિરદુ.
તાવ પળુ શરૂ થયોછે.	જવરમુ દૂડા મોફલુ પેટ્ટિયુનદિ જવરમ આરભિતિ આરિમ્પિરદુ.
તમને શરદી અને ખારી	મીકુ જરુપુનુ હમ્મુનુ ઉત્તદિ છે. ઉગ્ગમુ જલદોશમુમ હંડમલુમ હરિમ્પિરદુ.
તમને ચુંકે આપે છે ?	મીકુ કુપુનોપ્પિ વચ્ચુ સુનદા ? ઉગ્ગમુ વઠ્ઠવલિ હરિમ્પિરદા ?
છતીમાં દરદ થાય છે.	રોમ્મલો નોપ્પિ એતુ સુનદિ મારવલિ આરભિતિ હરિમ્પિરદુ.

(૧૭૭)

કહ્યાદક પાંખોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝ.

એ શળની નિશાની.	આદિ પોટલગ્યાધિ ચોક્ક ગુરુ અદુ પક્ક શ્રીકંકુ અડ્યાળમ
તમારી નાડ બેવા દો.	મી ચેચિ ચૂડિ વાંડિ ઉંગળોડય કે કાણુચીગળ
તમારી આંખા પીળાં છે.	મી કંડુ પસુપુગા ઉત્તવિ ઉંગળ કણ મંગલ વળુમાય ઇંકિરદુ
શું કમળો ચણેળ?	એમિ, કાંમાને અગુના ? એના, કામાલે વરસા
તમને દરન સાકે આવે છે ?	મીકુ મલશુદ્ધિ ચક્કગા અગુતુનદા ઉંગળમુ નંગાય મલપવનિ આગિરદા ?
સાંધાર ગાંધ થાય છે.	પલુમાકે બેદિ અગુતુનદિ અડિમ્કડિ બેદિ આગિરદુ
તે તો અછળું દશે.	અઈતે અદિ અછળુંમુ ઉડવચ્ચુનુ અદુ અછળુંતિનાલે ઉડાય દરકેકુમ
આંજે મારી નસકારી કુટી.	નેકુ નાકુ મુક્કુનોનુંચિ નેતુર વચ્ચિનાદિ ઈંકિરિ એન મીક્કલ ઇંકુ રતમ વરગિરદુ
મને ગરમી થઈ છે.	નાકુ કાક અઈઉન્નદિ એનમુ શુડા ઇંકિરદુ
ગણ મવાની હશે ?	ગજલ અગુના ? શરંગુ ઉડાગુમા ?
ગાંડ કાટવાથી પર નીક- ળે છે.	ગડુ પચુલુટવલ ચીમ વચ્ચુચુલદિ દદિ ચોડેકુ શીય વરગિરદુ

ગુજરાતી.

તેગુન.

ત્રામળ

ઘાઘર ઉપર ચુંટ આવેછે.

પોત્ર મીઠ નવ એતુતુન્નદિ
પડેયિલ મેલ અરિયુ

ઝાંડ ને ઉલટી તે ડા-

બેદિયુમ વાંતિયુ કલિસિતે વાંતિભેદિ
ગળિયુ ભેદિયુમ વાંદિયુમ શેરિદિ ધરપદુ વાંદિભેદિ

તેને પરનાંઆ થયો છે.

વાનિકિ નીરુઆધિ અધ્યુન્નદિ
અવનુકુ વેળાંઆધિ વદિ ધરકિરદુ

આંદાને અડમની દવા
મંગાવા.

કારકુગાનુ મોલકલગાનુ મંદુ તેપિપચંદિ
કારકુવલ્લૈકુમ મુળતિકુમ મરિદુ વચ્ચળિયુંગળ

વૈધરજ મારે ઘેર આવ્યા.

વૈધરજાડ ના ઇંદિકિ દ્યવેયંદિ
વૈધરે એન વીરુકુ વાંદગળ

આ ડોસાને નળાવર
થયું છે.

પ્ર સસલિવાનિકિ મસોદરમુ અધ્યુન્નદિ
ઈદિ કિળવનકુ મસોદર વધિ વદિ ધરકિરદુ

તેને હેડકિયો આવે છે.

વાનિકિ ડગ્ગુતિકલુ વચ્ચુચ્ચત્તવિ
અવનુકુ મરણવીકલ વગિરદુ

પૂર્વે સાગન પળ આવ્યા
છે.

કાલ મીઠ વાપુલ દુડા વચ્ચુચ્ચત્તવિ
કાલ વીગિ પોષા ધરકિરદુ

તમારી વહુ ક્યાં છે ?

મી ભાર્યા એકડા ?
ઉગળ પેળવ્યાનિ એંગે ધરકિરાર ?

તે સુવાવરી છે.

આનિ ણાલિલ અવચાલો ઉત્તદિ
અવળ પ્રસવનીનિલ ધરકિરાળ

પેલી આઈ રત્નવળા છે

આ આડનિ ઇંદિકિ દુરમુગા ઉત્તદિ
આંદલી વીરુકુ દુરમાય ધરકિરાળ

ગુજરાતી.

તેનુશ.

તર્કમજ

તેને શું દરદ થયું હતું ? | યાનિકિ ઐનોપિં અપહરિનદિ ?
 અવન એના આશિયાય પ્રદેશન ?
 પાડુને ક્ષયગંગ થયો પડે. | રાગગુરુ ક્ષય રોગમુન્ન અપમુડિનનિ
 રાગકટિયમ ક્ષયઆધિયમ મરિદદુ
 આંટી ઉપર શંક કરો. | સુગ્રુ મીઠ જોત્તમુ ચંચડિ.
 સુગ્રુ તુલિઓતડમ પોદુંગળ.
 હાથે ઝંઝળી આવી છે. | એતિકિ તિમુર પટિયુત્તદિ.
 કૈષિકિ કોરકુગિ વાંગુગિરદુ.
 આ છોકરા કેમ નરમ છે ? | ઇપિન્વાનું એંદુકુ અલલિનમુગા ઉનાકુ ?
 ઇંદ પૈચન એનુ અલલીનનાય ઇરિકિરાન ?
 એારી કે અજમડા નર- | તટમ્ભવારો ચિત્તમ્ભવારો અશુપદુંચુત્તદિ.
 ગાય છે. | તટમ્ભયુમ ચિત્તમ્ભયુમ કડિ ઇરિકિરદુ.
 આ આંખ આંધળ જાય. | ઇ મંદુ તિનિ વેચ્યડિ
 ઇંદ મરંદુ તિન્દુ વિડંગળ.
 આ ગાળી ગળી જતી | ઇ માત્રા મિગવલેના નમલવલેના ?
 કે આવતી ? | ઇંદ માતિરેદે મુળંગનમા અલ્લુ મેલ્લવેળુમા ?
 મારા તમામ દાંત હાલેછે. | ના પંદું અનિ આડુતુત્તદિ
 એન પદ્મુગળ ચેલ્લામ આડુકિન્દુદુ
 આ પડીકી પાણીમાં | ઇ પોદુંમુ નિદ્વિલો કલિપિ કાળીલ વેદંડી
 મેળવી કાગળા કરજો. | ઇંદ પોદુંસતે તિલ્લુર કલકી કાપળિયુંગળ

ગુજરાતી

તેલુગુ.

તમિળ

ગાંધીની ચીજો અને ઔપધીઓ.*

અકલકરા	... અકલકરા	... અકલકરા
અગરખતિ	... સાંખ્યાલિવનિ	... સાંખ્યાળીવનિ
અગમો	... વામુ	... આમમ
અનિવિય	... અતિવાસા	... અનિવડયમ
અંખર	... અંખર	... અંખર.
અખીર	... અખીરમુ	... ગંધપુડિ
અપીણુ	... અભિનિ	... અપિનિ
અમ્મલવેતસ	... પુષ્પપત્તી	... નાટનેત્રમદાંગકળંગુ
અરિદાં	... કંકુડિકાયા	... પોન્નાકોટ્ટે
આંખાલગદર	... કસ્તૂરીપેમ્પુ	... કસ્તુરિ મંગલ
આંખળાં	... ઉસરીકાયા	... નેત્રિકાયા
આંખલી	... ચિતપંડુ	... પુળિ
આદન	... અશ્વગં	... અશ્વગધિ

* ગાંધીની દુકાનેથી માલ ખરીદતાં વસ્તુઓનું ઝોળખાણ હોય તોજ લેવો. સાધારણ રીતે સ્વભાષાના ગાંધીઓ અગ્નણા માણુમને એકને બદલે બીજી ચીજ આપી વીદાય કરે છે, તો પરભાષા વાળા ગાંધીઓ પાસેથી પરભાષામાં 'લેન્ચર' કરી ચીજ લેતાં સમજ ફેર થાયજ. માટે વસ્તુઓનું ઝોળખાણ રાખી, ખરીદતાં સાવધ રહેવું.

(૧૭૪)

કર્ણાટક પદ્યોચિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ.

ઇગોળીયા	... ગારાકાયા, બોડીતરંગકાયલ	... ઇગુડીકાય
ઈદ્રજય	... ડોડીશાપાલ વિનુલ...	... વેળાલેઅરિશી
ઈદ્રવરણાં	... એપુચ્ચુકાયલ	... પેતુમટીકાય
ઉપસંદ	... ચંગલગોપટ	... ગોષ્ઠમ
એલચી	... એલકાયા	... એલકા
એરંડી	... આમુદાલ	... મોનુંકાટ
એળાઓ	... ગુસાંમરમુ	... મુસાંમર
કંકુ	... કુંકુમમુ	... કુંકુમ
કકાષ્ઠલ	... કિળિયુરપટ્ટા	... માવકીંગમપટ્ટ
કડુ	... કડુરોલિણી	... કડુરોલિણી - મુટકી
કપીલો	...	... કારલપુડી
કપૂર	... કપૂરમુ	... કપૂરમ
કપૂરકામલી	... કિચ્ચિલિગન	... કિચ્ચિલિકગંગુ
કમળકાકડી	... તામ્મરવિનુલ	... તમ્મરકાટ
કરંજ-કણ્ડાં	... પુંગકાયા	... પુંગકાટ
કરિમાલુ	... ચિરાહતા	... નિલવેલુ
કસ્તૂરી	... કસ્તૂરી	... કસ્તૂરી
કળીચુતો	... સીમચુન્નામુ	... સીમચૂન્નાંલુ
કકડાસીંગી	... કરકાટકર્સીંગી	... કકડાપૂ
કાલુ	... મુંતમામિડિપપુ	... મુંદિરિકાટ
કામો	... કાચુ	... કાશિકટ્ટ

ગાંધીની ચીજો અને ઔપધીઓ. (૧૭૫)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

કાચકળ	... મહિયક્ષા	... મરુદુમપટ્ટી
કાળીછરી	... ચેદુનલ્લુલ્લકરા	... કશાપ્પુકાટલ્લરકમ્
કુમર	... કલ્લમંદા	... કન્નાઈ
કેસર	... કુંકુમપુચ્ચુ	... કુંકુમપૂ
કોકમ	... શીમચિનાપંદુ	... શીમપૂળિ
કોપરાં	... કોપ્પમેરા	... કોપ્પર
કૌચાં-ભેરવસીંગ	... દુરદ્ધેંડી	... પૂતૈકાનનં
ખજુર	... ખજૂરપંદુ	... પેચ્ચેળમ્
ખડી-ચાક	... ચાક	... શીમચુનાંબુ
ખસખસ	... ગસગસાલુ	... ગસગસા
ખસખસના ડોડા	... ગસાલકાયા	... પોષ્ટકાચ
ખાંદેક	... ખજૂરકાયા	... પેચ્ચેકા
ખેરસાર	... મોદુગા	...
ખેળ	... હાપ્પિપિટિ	... હાલુપ્પકટ્ટિ
ગઠોડા	... પિપ્પલીવેંડ	... મોડી
ગંધક	... ગંધકમ્	... ગંધકમ્
ગરમાળો	... રેલ્લકાયા	... સરકોનૈ
ગળી	... નીલિમંદુ	... અવુરિ
ગળો	... નન્નાકવેલુ	... નનારવેલ
ગાંબે	... ગંબ	... ગંબ
ગુમલ	... ગુમળાં	... મૈસાલિ

(૧૭૧)

કર્ણાટક પદ્યોપનિષદ.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ગુલાલ	... ગુલાલુ	... ગુલાલ
ગુંદર	... ગોંદુ	... ગોંદુ, પીશની
ગુલામનાં ફૂલ	... રોગપુવ્વુ	... રોગપૂ
ગોખર	... પલ્લેરકાયા	... નોરેજીલમુદ્દુ
ગોપીચંદન	... ગોપી	... ગોપી
ગારોજન	... ગારોજનનુ	... ગારોજન
ચણુકબાળ	... તોકમિરિયાલુ	... વાળમોળુ
ચણોડી	... ગુરગંજી	... ગુંડુર્માળુ
ચા	... તેઓમુ	... તેઓલે
ચારોળી	... સારેપપ્પુ	... સારેપપ્પુ
ચીકાકક	... ચીકાય	... શીકાય
ચીમેડ	... કનુંકાટી વિત્તલુ, ચનુપાલુ વિત્તલુ	... મોલેપાલવરે
ચોપચીની	... ફરંગીચક્કા	... પરંગીચક્ક
છીંકળી	... મુકુપોડિ	... નશ્યં, તૂળ, પોડી
જટામાંસી	... જટામામસી	... જટામંજી
જવ	... ચવલુ	... જવ
જવખાર	... ચવખારં	... ચવધાર
જવકાળ	... જાજીકાયા	... જાજીકા
જવંત્રી	... જાપત્રિ	... જાદિપત્રી
જેડીમધ	... અતીમધુરમુ	... અતીમધરમ
કેરકાયલુ	... મુરટીગીજલુ	... કાટીકાટ્ટે

ગાંધીની ચી જો અને ઔપધિઓ. (૧૭૭)

શુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

ટંકણખાર	... વેલિગારમ	... વેળિગારમ
ડામર	... તાર	... કીલ
ડીકામારી	... ચિલ્લિંગવા	... ડીકામારી
ડુંગળી	... એરંગુ	... વેંગાયમ
તગર	... શીમઅતિવપા	... શીમઅતિવડયમ
તગ	... લવંગપટ્ટા	... લવંગપટ્ટૈ
તમાકુ	... પૌઆકુ	... પુગેલૈ
તપખીર	... આટ્ટીપિંડી	... આટ્ટમાતુ
તલ	... નુચુલુ	... એળી
તાલકાંમરી	... ચત્રમિરિયાલુ	... સલવેમોળગુ
પ્રાક્ષ	... પ્રાક્ષ	... દીરાક્ષ
દારૂહળદર	... માનપસપુ	... મડામંગલ
દેવદાર	... દેવદારકટ્ટા	... દેવદાર
ધાણા	... ધનિયાલુ	... કોત્તમલિવેરૈ
ધો	... ગારિંગે	... અરૂપિલ્લુ
નખસા	... નખનચ્યાપલુ	... નગમ
નગોડ	... વાવલીચેદુ	... નોચ્ચિમરમ
નવસાર	... નવસાર	... નવાચાર
નસોતર	... તિગડા	... શેવદવેર
નાગકેસર	... નામકેસરમુ	... શીરનાહપૂ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

નિર્મળી	... ચિત્તગીજ્જુ	... તેતાંકાદું
નેપાળો	... નેપાળાલુ	... નીર્વાળમ-વાળમ
પ્રવાળ	... પગડાલુ	... પવળ
પાપડીઓ ખાર	... અપળાખારમ	... અપળાખારમ
પાનની જડ	... સત્તરાષ્ટ્રમુ	... સંતરાષ્ટ્રકમ
પારો	... પાદરસમુ	... પાદરસં
પિત્તપાપડો	... પલાસપાપડ	... મુરુંકંકાદું
પીપર	... પિપ્પળુ	... તિપ્પિલિ
પીસ્તાં	... પિસ્તા	... પિસ્તા
પીપરીમળ	... મોડીપુત્તા	... મોડીકુચ્ચી
ફટકડી	... પટિકારંમુ	... પડિકારં
બદામ	... બાદામુ	... બાદમકોદું
બરાસ	... પચ્ચકપૂરંમુ	... પચ્ચૈકપૂરં
આવચી	... ત્રાળસિવિત્તુલુ	... તોળશિવેરં
બ્રાહ્મી	... વજ્રારિઆકુ, સરસ્વતીઆકુ	... વજ્રારં
મુંદદાણા	... કાશીવીત્તનાલુ	... કાશિકોદું
બેદાણા	... બેદાના	... બેદાના
બેદેડાં	... તાનીકાયલુ	... તાનીકાય
મોદાર	... મુડદાલસીંગી	... મુદદાલસીંગી
મોળ, હીરામોળ	... બોળમુ	... બોળિતબોળમ

શુભરાતી

તેનુડુ.

તમિળ

લાંગ	... લાંગી	... લાંગી
ભારંગી	... ગંટભારંગી	... શીકેતકુ
ભીંડી	... જનપુતારા	... શકનાર
બીલામાં	... છડિગિજલુ	... શેરાંગકાટ્ટે
ભોરંગિણી	... વાકકુચેડુ	... કંડકતરી
મગફળી	... સેનગકાયલુ	... મણિલાકાટ્ટે
મજ્જ	... મંજ્જી	... મજ્જિ
મધ	... તેને	... તેનુ
મનસીક	... મનસીકા	... મનસીકા
મરડાસીંગ	... જલુમરિકાયા	... વળમુરિકાય
મરી	... મિરિયાલુ	... મોળાયુ
માયાં	... માચ્ચિકાયલુ	... માચ્ચિકાય
માલકાંકણાં	... માલકાંકણી	... વાળકિળવેચ્ચરિશી
મીંદળ	... માંગકાયા	... મોંગમંકાટ્ટે
મીંદીઆવળ	... સુનામુખિ	... સુરતતેકાવરે
મીણુ	... મૈનં	... મોળુકુ
મુશળી	... સુદેલામમીસરી	... શીમેતેન્નેમદાંગકળંગુ
મેથી	... મેંતુલુ	... વેંદિયમ
મેંદાલકડી	... મેદાલકડી	... મેંદાલકડી
મોથ નાગરમોર	... તુંગગડુ	... કોરકળંગુ
મોરથુથુ	... મૈલતુત્તં	... મૈલતુત્તં

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ.

રંગી	... કાલુરાઈ	... શંગાવિ
રતાંજલી	... એફેમાન	... શેમ્મરમ્
રસવંતી	... રસાંજનમુ	... રસાંજન
રસકપૂર	... રસકપૂરમુ	... રસકપૂરં
રાત્રિ	... આવાલુ	... કકુગુ
રાસના	... સન્નરાસના	...
રાજ	... ગુન્ગલીયમુ	... કુંગિલિયં
લસણુ	... તેલ્લગડુ	... વલ્લેપૂંડુ
લવીંગ	... લવંગમુ	... લવંગમ-કરાંચુ
લાખ	... લક્ષ્મી	... અરકુ
લોધર	... લોધુગચ્ચપ્પા	... લોધરા
લોખન	... સામ્પાણી	... શામ્પાણી
વછનાગ	... વસનાલિ, કરીનાલિ	... નાલિકળંગુ
વજ	... વશા	... વશંબુ
વરધારે	... વરધરચપ્પા	... ગુરુલપટ્ટે
વરિયાળી	... સોપ્	... શોંબુ
વાવડીંગ	... વાયવિડંગુ	... વાયુવિલંગમ
વક્ષા	... વેટ્ટિવેર	... વેટ્ટિવેર
વાંસકપુર	... વેદુરુપ્પુ	... મુંગલપૂ
સંખજીર	... રાતીનારા	... કલીનાર
શતાવરી	... પિલ્લિપિસરાવેળ્લુ	... તન્નીમેટ્ટાંગકળંગુ

ગાંધીની ચીજો અને ઔષધિઓ. (૧૮૧)

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ

શીંગોડાં	... સિંગારકાયલુ	... શીંગારકાય
સંચળ	... કાયલવણુમુ	... સુરતકરખુઉપ્પુ, શાકડે ઉપ્પુ
સમુદ્રફળ	... સમુદ્ર પાલકાયા	... સમુદ્ર પાલકાય
સમુદ્રરીણુ	... ચેપનોરુ	... કડલતોરે
સરસવ	... તલ્લઆવાલુ	... વેલૈકકુરુ
સાજીખાર	... સજ્જદારમુ	... સોડામાવુ
સાખરશીંગુ	... દુષ્પિકોમ્મુ	... કલમાનકોમ્મુ
સામુદાણા	... સખ્ખુખિયમુ	... સખ્ખુઅરશિ
સીંદુર	... સિંદરમુ	... સિંદરં
સિંધવ	... સૌંદ્યલવણુમુ	... ઉંદુપ્પુ
સુખડ	... ચંદનકટ્ટા	... ચંદનકટ્ટૈ
સુંડ	... સોટિ	... શુમ્મુ
સુરોખાર	... પેટલુઉપ્પુ	... પેટ્ટુપ્પુ
સુવા-સવા	... કેકુવિત્તલુ	... શદકુપ્પૈ
સોનાગંડ	... કાવીરાઇ	...
સોપારી	... વોક્કલુ	... પાક્કુ
સોમલ	... વિપમુ	... વિપમ
કરંડ	... કરંકકાયા	... કડકા
કરંતાલ	... અરદલમ	... અરદલમ
કળદર	... પસુપુ	... મંગલ, કરીમંગલ
લાથીદાંત	... દંતમુ	... દંતં

(૧૮૨)

કુણારક પઃમોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝ

હીંગ	... ઈંગવા	... પિંડગાયમ
હીંગળો	... ઈંગલીકમ	... ઈંગલીકમ
હીમજ	... પિંડુકરકાયલ	... કડુકાપિંડ
હીરાકશી	... અન્નમેદિ	... અન્નમેદિ

વાકયો.

ગાંધીની દુકાને ચાલે | મંદુલ અંગડિકિ પોદમ
પોણાચાર આનાંના ઉ- | મંદુલ કિંકુ પોવામ
કાળો આપો | મંદુલકાલ અણાલકુ કશાયમ હવંડિ
હરડ, કરીઆતુ, કાળી | મંદુલકાલ અણાવકુ કશાયમ કાડુંગળ
હરી આપને | કડુકાયલ, ચિરાઈતાનુ ચેદુલકરા હવંડિ
પીંપર, ગઠાડા તે શુંક | કડુકાયમ, નિલુવેમમ કડેશરગમ કાડુંગળ
પણ નેઈશું | પીંપડા, મોડિનું સાંટિ દડા કાવલેનુ
| તિપ્પિલિયુમ, મોડિયુમ શુકુમ દડ વેડુમ

ગાંધીની ચીજો અને ઔપધીઓ. (૧૮૩)

સાંભા વાકયો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

કાળુ. સોપારી ને બ- દામ છે?	મુંતમામિડિપોયુ, વોક્કાનુ આદામુ ઉન્નવા ? મુંદિરિકાદૈયુમ, પાકુમ આદામુમ ઇરુક્કિરદા ?
તમે એ શું લીધું ?	મીરુ અદિ એમિ તિસિતિરિ નંગિળા જેન્ન વાંગિનીરગળ
ખારેક. ખજુર ને મ- ગફળી	ખજૂરપુકાયનુ, ખજૂર પંડુનુ સેનગકાયવુયુ પેરિશાયુમ, પેરિશપળમુમ મણિંકાદૈયુમ
ચારોળી અને પસ્તાં બથવો	સારે પપ્પુનુ પિસ્તાનુ ચૂપિચ્ચાંડિ સારપરપુમ પિસ્તાયુન કાણર્બગિળ
આ દાખડામાં શું છે	ઇ ડગ્ગિઅલો એમિ ઉન્નદિ ? ઇદ ડગ્ગિઅલ જેન્ન ઇરુક્કિરદ ?
ગુંદર, ફટકકીને કાથો	ગોંદુ પટિગારમુનુ કાયુગડુનુ ગોંદુમ પડિષ્કારમુમ કાશિકદૈયમ
તમારી પાસે તાવની દવા છે ?	મી દગ્ગર જ્વરમુયોક્કા મંદુ ઉન્નદા ? ઉગાગિડતિદલ કાયલ મંદુ ઇરુક્કિરદા ?
સાત પડીકા લઈ જાઓ	એડુ પોડુંગમુલુ તિચ્ચુકાની પોંડિ એળુ પેડુંગળ એડુતિ પોંગળ
દરરોજ એ વખત ખાંબો	પ્રતિદિનમુ રેંડુ પૂઠ્ઠુ તીનંડિ પ્રતિદિનમ્મુ ઇરંડુ વળે શાપ્પિડુંગળ

(૧૮૪)

કલ્પાદક પદ્યબોધિની.

શ્લોકો અને માપના શબ્દો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

તોલ	... તૂનિકા	... ટૌ
મણ	... મણુ	... મણુ
ખાંડો	... બાડવા	... બાડવૈ
ત્રણ શેર	... વીશિ	... વીશૈ
ત્રણ તોલા	... પલમ્	... પલમ્
પચાસ શેર	... ગુંડુ	... ગુંડુ
રૂપિયાભાર	... તુલમુએત્તુ	... રૂપાપાટ્ટ
૪૫ આનાભાર	... વરાએત્તુ	... વરાનિટ્ટ
પાવઆનાભાર	... કાલઅણા એત્તુ	... કાણિ ઇટ્ટ
અર્ધ આનાભાર	... અરણા ,	... અરણા ,
એક આનાભાર	... એકણા વીસમ્ ,	... વીસમ્ ,
બે આનાભાર	... રેંડુઆણાત્તુ, પરકા ,	... અરિક્કાલ ,
પા રૂપિયાભાર	... કાલરૂપાર્થ ,	... કાલરૂપાય ,
અર્ધ રૂપિયાભાર	... અરરૂપાર્થ ,	... અરરૂપાય ,
પોણા રૂપિયાભાર	... મુકાલરૂપાર્થ ,	... મુકાલરૂપાય
પાર્થભાર	... દમ્મિટ્ટિ ,	... અરદુરુ ,
બે પાંદભાર	... એકદુરુ ,	... એકદુરુ ,
સવા આનો	... રૂકા	... પણ

• આળીસભારના શેર પ્રમાણે.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

માપ	... કોલતા	... અળલુ
ત્રણસેર	... ઓકપડિ	... ઓરપડિ
૨૪ શેર	... ઓકતૂમુ	... ઓરમરકા
૫૮	... અકુગુ	... અડિ
વેંત	... જાનુ	... જાણુ
દાય	... મૂરા	... મુળમ
વાર	... ગજમુ	... ગજમ
દશમાઈલ	... ઓક્કઆમડા	... ઓરકાદમ
આંગળ	... અંગુલમુ	... અંગુલમ
x ત્રીધાં	... કાણિ	... કાણિ

વાક્યો.

એક નોલો કરતૂરી લાવો		ઓક તુલમુ એતુ કરતૂરી તીમુકારંડિ
		ઓરં તુલમ કરતૂરી કોંડુ વાડમ
ત્રણ શેર દુધની શી		ઓક્ક પડિ પાલુકુ એમિ વેલા ?
કીમત ?		પાલ પડિ ચેન્ન વિલે ?
આર ખાંડી દળદર વેચી.		નાલયુ આરવલુ પમુપુ અમ્મિતિમિ.
		નાલુ આરમ મંજળ વિટ્ટોમ.

x ત્રીધાં એટલે કાણીનો માપ જરાજરા નથી પણ સુમારે તે નામ કહેવાય છે.

(૧૮૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝુ.

મેં રૂપિયે ત્રણ શેર ઘી | નેયિ વીસે રેંડુ રૂપાયલુ
નેયિ વીશે રેંડુ રૂપાય
પોણા શેર ખાંડનો શો | કાલ વીશે ચક્કરે એમિ વેલા ?
લાવ ? | કાલ વીશે સક્કરે વેલા વિલે ?
તે પાંચ ધૂટ ઉચો છે. | વાડુ અયિદુ અડુગુલુ એનુ ઉનાડુ
અવનુ વુયરમ અંથ અડિ
તે મારાથી પાંચ લાય | અદિ નાડુ અયિદુ મરુલુ દૂરમુલો ઉન્નદિ
દૂર છે. | એડુ એન્નડત્તિલ ઇરેંડુ અંથ મોળાં દૂર-
ત્તિલધકાક્કરદુ
વીસ ગજમલનો તોડોછે. | ઇરેંડુ ગજમુલુ મરુલુ તાનુ ઉન્નદિ
મરુલુ પીયુ ઇરેવદુ ગજમ ઇરેકિરદુ
તમારા લાયમાં શું છે ? | મી ચેતિલો એમિ ઉન્નદિ ?
ઉગળ ટ્રેગિલ એન્ન ઇરેકિરદુ ?
રૂટ શેરનું માપ છે. | એડુ તૂમુ ચોક્કા કાલતા
એડુ મરકાલ ઇરેકિરદુ
મારે દસ વાધાં જમીન છે. | નાડુ પદિ કાણુલુ તેલ ઉન્નદિ
એનકુ પનુ કણિ નિલ ઇરેકિરદુ
સાત માઈલ ચાલીને | એડુ મહજલુ નડિયિ વચ્ચુ ચુનાનુ
આવું છું. | એળુ મહલ નડેંડુ વડિગેરેનુ

વખત, વાર અને માસના શબ્દો. (૧૮૭)

વખત, વાર અને માસના શબ્દો.

ગુજરાતી.	તેલુગુ.	તમિળ.
અઠવાડીકું	... વારમુ	... વારમુ
આજ, આજે	... નેડુ	... છડ્ડેક્કુ
ઉનાળો,	... એંગ્રાણમું	... વેયકાલમ
હતાક	... ગંટા	... મણિ
કાલ આવતી	... રેપુ	... નાળયદિનં
ગઈ	... નન્ના	... નેટ્ટયદિનં
કાળ, વખત	... સમયમુ	... વેળ
એમાસુ	... વાનાકાલમુ	... મેંગકાલમ
તારીખ	... તેદિ	... તેદિ
દીવસ	... દિનમુ	... નાળ
પખવાડીકું	... પક્કાં	... પક્કાં
પરમ દિવસ આવતી	... એડ્કુંડી	... નાળનાળેક્કુ
ગઈ	... માન્ના	... મુંદાનેત્તિ
ગોઠાર	... વનમુ	... વનમમ
ખપાર	... મધ્યાન્દમુ	... મધ્યાનમ
માસ	... નેલા	... માસમ
મિનિટ	... નિમિશમુ	... નિમિશમ
રાત	... રાત્રિ	... રાત્રુ
વરસ	... એવત્સરમુ	... વડપમ
વાર	... વારમુ	... કિળમ
શિયાળો	... ચલિકાલમુ	... કુળુકાલમ

(૧૮૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

સવાર	... પંગુલુ	... કાલે
સાંજ	... સાયંકાલમુ	... સાષ્ટ્રં, માલે
રવિવાર	... આદિ વારમુ	... નાષ્ટ્રુ ક્રિળમૈ
સોમ	... સોમ	... તિંગ
મંગળ	... મંગળ	... શવા
બુધ	... બુધ	... બુધન
ગુરુ	... ગુરુ	... વ્યાળ
શુક્ર	... શુક્ર	... વેળિળ
શની	... શનિ	... શનિ
ચૈત્ર	... ચૈત્રમુ	... ચિત્રિ
વૈશાખ	... વૈશાકમુ	... વૈઆશિ
જેઠ	... જેષ્ઠમુ	... આણિ
અષાઢ	... અષાડમુ	... આડિ
શ્રાવણ	... શ્રાવણમુ	... આવણિ
ભાદરવા	... ભાદ્રપદમુ	... પેરદ્રાશિ
આસો	... આશ્વયુજમુ	... અલ્પિશિ
કાર્તિક	... કાર્તિકમુ	... કાર્તિક
માર્ગશીર્ષ	... માર્ગશીર્ષમુ	... માર્ગળિ
પૌષ	... પુસ્યમુ	... તૈ
માઘ	... માઘમુ	... માશિ
ફાગણ	... ફાલ્ગુણમુ	... પંગુણિ

વખત, વાર અને માસના રાખે. (૧૮૬)

વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિઝુ.

કાલે શનીવાર છે

રેપુ શનીવારમુ ઉન્નદિ
નાળયાદનં શનિક્ષિગમે

રવિવારની રમ્મ છે.

આદિવારમુ શેલવુ ઉન્નદિ
નાઇટ્ટુક્ષિગમે વડુમુરેનાળ

સવારમાં કેમ ન આવ્યો ?

તેલવારિ એંદુદુ રાલેદુ
કાલઇલ્લ યેન્ વરવિલ્લ

સાંજે મારે બાગમાં જવું

સાયિંવમુ નેનુ તોટલો પોવલસિ ઉન્નદિ
છે. સાયંકાલ નાન્ તોટાતક્કુ પોવવેડુમ

એક માસનો પગાર

એક નેલ જીતમુ ઇન્વડિ

આપો

એક માસતિય અંબળકુડું ગળ

એક અડવાડીઉં હાજર

એક વારમુ હાજર લેક ઉટિનિ

નહોતો

એક વારમુ વરવિલ્લ

અમાણું કેટલા વાગ્યા ?

ઇપ્પુદુ એન્નિ કોટિનદિ ?

ઇપ્પુળ્લુ મળિ યેન્ના ?

તમને કેટલાં વરસ થયાં ?

મીકુ એન્નિ એલ્લુ અન્નદિ ?

ઉંગળુક્કુ વૈયદુ યેન્ના

બાર વરસ ત્રણ માસને

પદ્દેડુ સંવત્સરમુડુનેલ્લુન્નુ પદિ દિનમુલુ

દશ દીવસ

પન્નિરેડુ વરશમ મદુમાદમ પનુ નાળ

ગઈ કાલે વરસગાંઠ ગઈ.

નિન્ન પુટિનદિનમુ પોઈનદિ

નેટ્ટેયદિનમુ વરંપાપ્પરંપુ આઈ વિદદુ

(૧૬૦)

કલ્યાણક પદબોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચ્છ.

તમિઝ.

આવતી કાલે મારાથી	રેષુ નાવલ્લ રાયડમુનકુ માળદુ
નહિં અવાય	નાળેયદિનમ એન્નાલવર મુડિયાદુ
ઉનાળામાં તાપ અહું	એંડકાલમુલો એંડ નિંડા પદુનુગદિ
પડું છે.	વેનીયરકાલતિલ ઉષ્મ અધિક્કમ
પરમ દિવસે આમાસુ	એલ્લુગિનુચિ વાનકાલમુ આરંભિયુન્નદિ
એવે છે	મુંદાનાળ મારીકાલમ અરખં આધરદુ
આજે કેઇ તારીખ ?	ઈ વેળા એમિ તેદિ ?
	ઈદ્રૈક્કુ તેદિ એન્ના ?
અઈ પરમ દાવસે પેલેલી	મોન્ના મોદુલુ તેદિ ઉડિનદિ
તારીખ હતી	મુંદાનાળ મુદલતેદિ પોરંદુ વિટ્ટદુ
મને શિયાળો માફક નથી	નાકુ અલિકાલમુ પટ્ટદુ
	કુળિરનાળ એન્નકુ ઓતુકાળ્લાદુ

સંખ્યા.

(૧૬૧)

સંખ્યા.

ગુજરાતી.

તેગુલુ.

તમિળ.

૧	... ઓકટિ	... ઓઠું, ઓપાળુ
૨	... રંડું	... દરંડું
૩	... મૂડું	... મૂડું, મૂળું
૩ા	... વરહા*	... વરા
૪	... નાલુગુ	... નાલુ
૫	... આછદ	... અંછ
૬	... આર	... આર
૭	... એકુ	... એળુ
૮	... એનિમિદિ	... એડું
૯	... તોમિદિ	... ઓન્નપદુ
૧૦	... પદિ	... પન
૧૧	... પદકાંડું	... પદનોણુ
૧૨	... પડુંડું	... પડિરંડું
૧૩	... પદિમકુ	... પદિમૂળુ
૧૪	... પદ્માલુગુ	... પદિનાલુ
૧૫	... પદલૈદુ	... પદનંછ
૧૬	... પદહાર	... પદનાર
૧૭	... પદહેકુ	... પદનેળુ
૧૮	... પદ્દેનિમિદિ	... પદનેદુ
૧૯	... પદોમ્મિદિ	... પદોભદુ

* આ શબ્દ ફક્ત સાડાત્રણ રૂપિયા મારેજ વપરાય છે

(૧૬૨)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

૨૦	... ઇશ્વદિ, ઇરવં	... ઇશ્વદુ
૩૦	... મુપ્પદિ, મુપ્પે	... મુપ્પદુ
૪૦	... નલુવદિ, નલપે	... નાર્પદુ
૫૦	... એમદિ, યાપે	... અમ્મદુ
૬૦	... અશ્વદિ અરવં	... અશ્વદુ
૭૦	... ઉગ્મદિ, ઉગ્મૈ	... એળુવદુ
૮૦	... એનુમદિ, એનપે	... એણ્મદુ
૯૦	... તોમદિ, તોપે	... તોણ્મુરુ
૧૦૦	... વરુ	... વરુ
૨૦૦	... ઇન્નુરુ	... ઇરન્નુરુ
૩૦૦	... મન્નુરુ	... મન્નુરુ
૪૦૦	... નન્નુરુ	... નાન્નુરુ
૫૦૦	... એન્નુરુ	... અન્નુરુ
૬૦૦	... આર્નુરુ	... અશ્નુરુ
૭૦૦	... એળનુરુ	... એળનુરુ
૮૦૦	... એનમન્નુરુ	... એણ્મુરુ
૯૦૦	... તોમન્નુરુ	... તોમાયરમ્
૧૦૦૦	... વર્ધ	... આયરમ્
૧૦૦૦૦	... પદિવલુ	... પદનાયરમ્
૧૦૦૦૦૦	... લક્ષા	... લક્ષં
૧૦૦૦૦૦૦૦	... ક્રોટિ	... ક્રોટિ

વાર્તાઓ.

(ગુજરાતી) તમને કોણે પેદા કર્યા.

તમને બધાં છોકરાંને ને પશુ પાંખીને કોણે પેદા કર્યા ? સાંભળવાના કાન, જોવાની આંખ, સુંઘવાનું નાક, એ સર્વ કોણે આપ્યું ? ચાખવાનું અને બોલવાનું મોઢાડું કોણે બનાવ્યું ? જાત્રવાના હાથ, ચાલવાના પગ, અને ખરું ખોટું સમજવાનું મન એ સૌ ક્યાંથી થયું ? એ સઘળું આપણને કોણે આપ્યું ? એ સૌ વાના ઇશ્વરજ આપ્યાં. વળી તમે જે જૂઓછો તે બધું તેણેજ પેદા કર્યું છે. તેણે તમને પેદા કર્યા અને તમારાં સગાંવહાલાંને પણ તેણેજ કર્યા. તમે ભટ્ટાં ધાઓ અને ભલી રીતે ચાલો માટેજ તેણે તમને પેદા કર્યા છે, તમે જો એમ નહિ કરો તો તે તમારી ઉપર કોપશે. તમે તેને દેખતા નથી પણ તમે કરોછો તે બધું તે જૂએ છે. તમે જૂડું બોલો તે પણ તે જાણે. દિવસે તો તમને બાળવે છેજ, પણ રાતમાં એ તમારી રખવાળી કરે છે. એવો તે આપણા સૌનાપર કૃપાળુ છે. એને આપણી શ્રીકર છે તેટલી કોઇને નથી.

(તેનુગુ). મિમ્મલનુ એવર સૃજિયાનાર.

મિમ્મલનુનુ અન્નિ પિલ્લવાં ડુનુનુ પશુવુલનુનુ પ-
શુલનુનુ એવર સૃજિયાનાર ? વિનુટકુ ચેવુલ, ચુચુટકુ
કેલે, વાસના ચુચુટકુ મુલ્લ, ઇવિ અન્નિયુનુ એવર ઇન્નિય-
નાર ? રચિ ચુચુટકુનુ પલકુટકુનુ નોર અવ ? ચેસિનાર ?
ચેવુલ, નડુચુટકુ કાલુ, નિજમુ અળદમુ તેલિયુ-
ટકુ મનરસુ, ઇવિ અન્નિયુ ચેક્કરનુચિ અઈનાપ ? અવિ
અન્નિયુ મનલકુ એવર ઇન્નિયાનાર ? અવિન્નિ વસ્તુવુલ ભ-
ગવંતુડે ઇન્નિયાનુ. મરિન્નિ મીર એ એ વસ્તુવુલનુ ચુચુ
દેનારે. અવિ અન્નિયુનુ અતડે ચેસિનાડુ. મિમ્મલનુનુ મી
સડોદર લનનુ કૂડા અતડે ચેસિનાડુ. મીર ચોગ્યલઈ
મંચિ નડવડિકતો નડિચેદરનિ અતડુ મિમ્મનુ સૃજિ
મુનાડુ. મીર અલ્લુ ચેવકુડિતે અતડુ મી મીઠ કોપિયુનુ.
મીર અતનિનિ ચુકુમુ લેલુ અર્પનપટિકિન્નિ અતડુ મીર
ચેચુવન્નિયુનુ ચુચુચુનાડુ. મીર અળદમુ પલકુડિ અદિયુનુ
વાનિકિ તેલિયુનુ અતડુ મિમ્મલનુ પગિટિલો કાપાડુચે
જાકા રાત્રિયંડુ કૂડા મી રક્ષણ ચેચુચુનાડુ. મન અંદરિ
મીઠ અંતધ્ય ગલિગિયુનાડુ. વાનિકિ મનલનુ શુરિચિ
કુનટુવટિ અક્કર એવરિકિન્નિ લેલુ.

(તમિળ). ઉગળ યાર પડેત્તેદુ.

નીગળ પિળ્લૈગળે દ્વૈરૈયુમ, મીરંગંઘળૈયુમ, પક્ષિ-
ગળૈયુમ પડેત્તવરુ યાર ? કેટ્ટક કાઢુગળુમ, પાર્ક કણ્ણુગળુમ
વાસને અરિય મૃક્કું, ઇવૈ યેલ્લામ યાર કુડુત્તદુ ? રંગિ પા-
ર્કલુમ પેશલુમ, વાયે યાર શેયદ્દુ ? પિડિલ્લ કૈગળુમ ન-
હલ્લ કાલ્લુમ સરીયા, પિશગા એડ્ડે અરિય મનદુમ ઇવૈ
યાલુમ ઇગેઇરદ્દુ વંદન ? ઇવૈ યેલ્લામ નમસ્કયારાકુડુત્તદુ ?
કડલુગા ન્નઇવૈ યેલ્લામ નમસ્કુ અળત્તાર મરપડિયુમ નીગળ
પારિરેદ્દેલ્લામ અવરુ એવાવલદાન સિરેષ્ઠિલ્લ પદ્દુ ઉગ-
ળૈયુમ ઉગળુ રેય ઉરવિનરૈયુ, રનેલિદરુ ગળૈયુમ કૂડ અવ-
રુ ન્ન સિરેષ્ઠિત્તનર. નીગળ નલ્લવરુ ગળાયુમ, નલ્લવિધત્તિલ
નડપીર ગળેદ્દુ એણ્ણુતુડનદાન અવરુ ઉગળે પડેત્તર-
નીગળ અપડિશેય તપ્પિનાલ અવરુ ઉગળિડુમ કોમમ
કોળવાર નીગળ અવરૈ પાક્ક મુડિયાદુ. આનાલ નીગળ
શેયયુમ યાવટ્ટેયુમ અવરુ પાર્કિરાર નીગળ એડ પુળુયુ
શોના લુમ અવરુ અદૈ અરિવાર પલ્લિલ ઉગળે કાર્પાદુ-
ગિરાર ઇરવિલુમ કૂડ ઉગળે પત્તિ કવલૈ ઇડુક્કિરાર અવરુ
નમ યાવરુક્કું અન્બળવુ અન્બુળગવરાઇરુક્કિરાર અવરુ ન-
મ્મલ વૈત્તિરુક્કું કવલૈ વેર યાવરુ વૈલ્લવિલ્લે.

(બુજરાતી) પોપટનાં બે બચ્ચાંની વાત.

એક વાઘરી માળામાંથી પોપટનાં બે બચ્ચાં લઈ ગયો, તેમાંનું એક બચ્ચું સારા માણસને ઘેર વેચ્યું, ને બીજું નઠારાને ત્યાં વેચ્યું. પેલા સારા માણસને ઘેર વઢવાડ કે ગાળાગાળી થતી નહોતી, કોઈ ભુડું બોલે નહિ, કોઈ આવે જાય તો તેને સારી રીતે બોલાવે ને માન આપે; પેલો પોપટ એ સર્વે શીખ્યો. પણ પેલા નઠારા માણસના ઘરમાં તો રોજ મારામારી; ગાળાગાળી, બુચ્ચાઈ, ને દોંગાઈ થાય, તે સઘળું તે પોપટ શીખ્યો. તે ગામનો રાજા એક દહાડો ત્યાંથી જતો હતો તેને જોઈને એ પોપટ બૂંડી ગાળો દેવા લાગ્યો ને બોલ્યો એને મારો, કાપો, એ સાંભળીને રાજાને માહું તો લાગ્યું, પણ બોલ્યો નહિ. આગળ ચાલતાં પેલા સારા માણસનું ઘર આવ્યું, ત્યાં રાજાને જોઈને પેલો પોપટ આવકાર દઈને મીઠાં વચન બોલ્યો. એ સાંભળીને રાજાને નવાઈ લાગી, ને વિચાર કરતો કરતો ઘેર ગયો. પછી તપાસ કરતાં રાજાને માલૂમ પડ્યું કે એ જો પોપટ એકજ માળાપનાં બચ્ચાં છે, પણ એક નઠારી સોમતમાં રહ્યું તેથી નઠાઈ નીકળ્યું, ને બીજું સારી સોજતમાં રહ્યું તેથી સાઈ નીવડ્યું. આ શીખામણ કદી ભૂલવી નહિ; કેમકે “સોજત તેવી અસર.”

(તેનુગુ). રેંડુ ચિલક પિલ્લલ યોક્ક કતા.

ઝોક વેટકાડુ ગૂડુલોનુચિ રેંડુ ચિલક પિલ્લલુ ઝે-
તુકોનિ પોઈનાડુ. વાટલો ઝોક પિલ્લલુ મંચિ મનુષ્ય-
નિકિ અમ્મિ મરિ યોક્ક હાનિનિ ચેડુવાનિકિ અમ્મિનાડુ.
આ મંચિવાનિ ઇટલો જગડમુ, તિલ્લુ મોહલગુનવિ કાવ-
ડમુ લેદ્દ. એવડનુ ચેડુમાટલુ પલુકડ. એવરઈનનુ વચ્ચુ
પોવુનપુડુ મંચિ માટલતો ગૌરવિંતુર. ઇનડવડિક અંતયુ
આ ચિલકાનેચુકોનેનુ, ગાનિ આ હૂર્માચુનિ ઇટલો તન્નુલુ,
તિલ્લુ, પોકરીતનમુ, હોંગતનમુ જરગુટ વલ્લ અક્કડિ ચિ-
લુકા વાટિનિ નેચુકોનેનુ. ઝોકપુડુ આ ઝરિ રાબ્બુઆ
ત્રાવલો પોવુ ચુંડેનુ. વાનિનિ ચુચિ આ ચિલુકા “વાનિનિ
કોટું ડિ, નરકંડિ” અનિ ચેડુ તિલ્લુ પલુકુટકુ આરંભિંચેનુ.
અદિ વિનિ રાબ્બુ યોક્ક મનસ્સુ ચિન્ન પોઈનપટિકિન્નિ
એમિયુ પલુકડચેનુ. સુંદકુ પોવુચુંડગા આ મંચિવાનિ
ઈલ્લુ વચિન્નદિ, અક્કડ રાબ્બુનુ ચુચિ આચિલુકા વાનિનિ
આદરિચિ મંચિ માટલુ પલિકેનુ. અદિ વિનિ રાબ્બુ આ-
શ્વર્યપડિ યોચિંચુકોનુચુ ઇટિકિ પોચિનાડુ. પિમ્મટા અતકુ
વિચારિપગા તેલિય વચિન્નદિ ચેમનગા આ રેંડુ ચિલ-
કલુન્નુ ઝોકે તલિતંડુ પિલ્લલુ ઉડિનવિ. અઈતે ઝોક-
ટિ ચેહ સડુવાસમુનંદુ ઉડિનદિ મનુક ચેડિપોઈનદિ મરિ
ચોકટિ મંચિ સહવાસમુલો ઉન્નંદુન મંચિઈ ઇનદિ. ઇષુ-

દિ એલ પુડુવ મરવકુંડ ઉડવચેતુ. એલનગા સડુ . . .
વટિ બુદિ.

(તમિળ). ઇરંડુ કિળિ કુંભુગળિન્ કદૈ.

ઓર કુરવન્ ઇરંડુ શિરિય કિળિગળૈ ગૂડિય ઇરંડુ
કોંડુપોઇ અદિય ઓઠૈ ઓર નલ્લ મનિદનુકકું મટ્ટોઠૈ ઓર
કેટ્ટવટ્ટુ વિટાન. અંદ નલ્લ મનિદન. ઇડત્તિય શંડૈયાવડ
અલ્લડુ નિદિપ્પદાવડુ શિડૈયાદ. એવન્મ કેટ્ટ પેચ્ચિ પેસમા-
તાન, એવનાવડુ અવ્વરમ્ પોનાય અવન્ નાગરીમાય
મદિચ્છપ્પડુવાન્ ઇવૈ એલ્લાવટ્ટૈયુમ્ અંદ પક્ષિ કટ્ટકોંડન
અંદ કેટ્ટ મનિદનિડત્તિય શંડૈયુમ્ નિદિપ્પડું, નિદિદુ,
કપટમું, દિનદોર આઇકોળાડરંદન. ઇવૈ એલ્લમ્ ઇંદ
(મટ્ટોંડ) પક્ષિ કટ્ટકોંડન. ઓરનાળ અન્નગરતુ રાજ અ-
ધ્વજિયય પોઇકોંડુ ઇરંડુ કેઇલ ઇંદિ પક્ષિ પાર્તુ કેટ્ટ કુપ્પ
મોળતગળૈ શોલ્લ આરંબિતુ “ અવનેં કોલૈ, અવનેં વેડુ ”
એડુ કૂવિદુ, ” રાજ ઇદૈ કેટ્ટ કોપમડેંડું, ઓડુ શોલ્લ વિલ્લૈ.
અવર પોઇકોંડે ઇચ્છેઇલ અંદ નલ્લ મનિદન વીટ્ટે વંડ
પોદુ અવિવડત્તિય નલ્લ પક્ષિ રાજવૈ કંડુ અવરકડુ તગ-
દિયાન મોળિય ગળૈ શોલ્લ અંગિકરિત્તડુ. રાજ ઇદૈ કેટ્ટ
આશ્ચર્ય પડુ ઇંદ સંગતિયૈ પત્તિ નિનેતુ કોડે વીટ્ટકું તિ-

રૂમિનાર. વિચારિત્ત પિરશુ અંદ શિરિય ધરંદુ કિજિગશું
 ઓરે પેટ્રોરડેયદામ. આનાલૂ ઓંદુ રેદુ સંગત્તિવિરંદ
 પડિયાલ કેદુ દાયિદુ મટ્રેંડુ નલ્લ સંગત્તિલ્લ ધરંદ પડિયા-
 લ નલ્લદાધદુ ઓંદુ તેરિયવંદદુ. ન.મ. ઈદ પાડતે મઃક્ર
 કૂડાદુ એનેંદ્રાલ નામ વૈત્તિધરંકિર સંગત્તિ પડિ મુકામે
 નરકિ રોમ.

(ગુજરાતી). કબૂતર અને કીડી.

એક તરશી કીડી વહેળા ઉપર પાણી પીનાને ગર્ધ.
 તે ઘણા પાણીમાં પડીને તણાતી ચાલી. તે એક કબૂતરે
 દીડી, અને તેને કયા આવી તેથી ચાંચવતી ઝાડનું એક
 પાંદડું તોડીને પાણીમાં નાંખ્યું. તેને વળગીને પેટી કીડી
 તેડે આવી. પછી એક દિવસે એવી વાત થઈ કે તેજ
 કબૂતર એક ઠેકાણે પહું હતું. તે ન જાણે એમ એક
 વાઘરી તે ઉપર ઝાંપ નાંખતો હતો. તે કીડીએ જાણ્યું,
 એટલે તેજ વખતે જઈને કબૂતરને પગે ચટકો લાર્યો
 તેથી તે ઝટ લઈને ઉડી ગયું. એ વાત ઉપરથી સમજવું
 જે બીજા ઉપર ઉપકાર કરતાં રહેવું, અને કોઈએ
 આપણા ઉપર ગુણ કર્યો હોય તો તે મનમાં રાખીને
 લાગ આવે ત્યારે બદલો વાળવાને ચૂકવું નહિ. એવું કર્યા-
 થી પરમેશ્વર રાજી રહે છે, લોકમાં આખરે વધે છે ને
 આપણું સાઈ થાય છે.

(તેનુગુ). પાવુરમુન્નુ ચીમયુ.

દરિય (દાડમુ) એનુટચે ઓક ચીમા નીજલુ ત્રાણ-
ટકુ ઓક કાલુવ વદકુ પોયેનુ, અદિ લોતુનીટલો, પડુટચે
કોદુંકોનિ પોઈનદિ, દાનિનિઓક પાવુરમુ ચ્યુટવલ મિ-
છિલિ હય કલિગિ મુક્કુતો ઓક ચેદું ચોલ્લ ઓક આકુનુ
તુંચિ નીટલો વેસેનું. દાનિનિ પદુંકોનિ આ ચીમા ગદુંકુ
વચ્ચિ ચેરિનદિ. પિમ્મટ ઓકુ દિનમું તટરિતંચિનદિ
એમનગા અદે પાવુરમુ ઓક તાવુલો ક્યુંડિઉડેનુદાનિકિ
તેલિયકુંડ ઉડેનદુંગા ઓક વેટગાડુ દાનિમીદ વલવેયુ
ચુંડેનુ. ઇશંગતિ ચીમકુ તેલિયુટચે તોડને પોઈ આ પા-
વુરપુ કાલિકિ કરચેનુ. ગણકા આ પાવુરમુ ત્વરગા એ-
ગિરિ પોયેનુ. ઇક્કા વલ્લ તેલુમ્મુકોનવલસિનદિ અમનગા
ઈતરલમીદ ઉપકારમુ ચેયુચુ ઉડવલસિનદિયેગાકા મનલનુ
એવરેનપ્પટિકિન્નિ મેલુ ચેસિ ઉડિતે દાનિનિ મનસ્સુલો
પેદુંકોનિ સમયમું વચ્ચિનપ્પુડુ પ્રત્યુપકારમુ ચેયુટકુ મરવ
કૂડક. અદું ચેયુટવલ્લ ભગવંતુડું સંતોષ પડુતુડું, લોકમુ-
નદું માનમુ હેચ્ચુનુ, મનમુન્નુ મુખ પડુતુમું.

—→ૐ←—

(તમિળ). પુરાવું એરંબું.

દાડતાલ વરૂંદિ કોડિરૂંદ ઓર એરંબું ઓર ઓડત્તિકું
તન્નીર કુડિલ્લ પોઈન. અદુ આળમાન નીરિલ પોલવે અદે

અડિતકોંડુ પોય વિટ્ટુ. ઓરપુરા અદે કંડુ ધરક મરેડ
 એડિધલીરુંડુ. ઓર ધલેયે તન મૂકાલ પરિતુ જલત્તિહ
 એરિદેડુ એરંબુ અદે નિડિતકોંડુ કરેકુ વંદુ. પિરગુ ઓ-
 રનાળ અદેપુરા ઓરવિડત્તિલ ઉટ્ટકારન દિરંદુ. અદુ
 દાણામલ પડિયે ઓર કુરવન અદનમેલ ઓર પોરિયે
 પોટ્ટકોંડુ ધરંદાન. અંદ એરંબુ ધદે અરિદઉડન પુરાધનિડં
 પોધ અદન કાલે કડિલ્લવે અદુ પરંદુ વિટ્ટુ. ઇંદ કદેધ-
 વિરંદુ નામ ઓરપાડમ એડુતુ કાલળ વેડિયદાવદુ પિર-
 ત્તિયારકુ ઓત્તારે શેચ્ચવેડું નમ્મે ચારાવદુ નમ્મે શેચુદુ
 કુડુત્તિરંદાલ નામ અદે ધ્યાનિત્ત તપ્પામલ સમયં વાયુ-
 કું પોદુ બદુલ ઉપકારં એધંદુ કુડુલ્લ વેડિયદુ. અપ્પડિ
 શેધંદુ કોંડિદાલ કુડુવળ સંતોષ મરેગિરાર. નમ્મુ જનંગળ
 કુળ મરિયાદે વળરં. નામ નમ્મે યદે ગિરેમ.

(ગુજરાતી).

વડનું આડ.

વડનું આડ બીજાં આડ કરતાં મોટું થાય છે. એનું
 થડ જડું થાય છે, અને એનાં મોટાં મોટાં ડાળાંમાંથી
 દોરીઓ જેવા ફાંટા નીકળીને લટકે છે તે લાંબાં વધતાં
 વધતાં ભોંયલગણુ જાય છે, ત્યારે તેમાં ઉતરે છે, ને તે-
 મને મૂળ બાંહે છે; એને વડકામ કહે છે. તે પછી જાણે
 જુદાં આડ હોય, તેમ વધે છે, ને તેઓ એવી જાડી થાય

છે જે વણે વર્ષે વડવાઈ કરી છે અને અસલ થડ કયું છે, તે
ઓળખતાં મહેનત પડે છે. વડનાં પાંદડાં મોટાં, જાડાં
અને લાંબા થાય છે. એનાં ડાળાં ફેલાય છે ત્યારે એવી
તો ઘટા થઈ રહે છે જે તડકી વેળા તેને છાંયડે માણસ,
પશુ, પંખી સર્વ આવીને બેસે છે, ને આરામ પામે છે.
એ જાડને રાતાં બોર બોર જેવા ટેટા થાય છે. તેની
માંહે ઝીણા ઝીણા ફાણા થાય છે. ઠાગડા, કાબેર અને
બીજા પંખી એ ટેટા ખાય છે. વડનું ડાળું કાપીને રાખ્યું
હોય તો તેમાંથી ઝાડ થાય છે. એનાં લાકડાં ઈમારતનાં
કામમાં આવતાં નથી.

(તેનુગુ).

મરિં ચેટું.

મરિં ચેટું ઇતરચેટુંકંટે પેદદિગા અગુચુન્નદિ. દાનિ
બોદે મિષ્કિલિ લાવુગા ઉન્નદિ. દાનિ પેદ કોમલલોનુચિ
ત્રાજુવલે ચીલપુલુ મોલચિ તોંગુચુન્નવિ. અવિ નિદુપુગા
પેરૂલ ચુંડગા નેલ વરકુ પોવુચુન્નવિ. પિમ્મટા અવિ નેલલો
દિગિ વેરગા અગુચુન્નદિ. પિમ્મટા અવિ વેર ચેટુંલવલે પેરિગિ
મિષ્કિલિ પ્રમાધમ ગુટવલ્લ કોન્નિ સંવત્સર મુલ વેનુકા
અવિ વેલ્લુનિયુ દદિ બોદેયનિયુ કનિ પેટ્ટુટકુ અસકયમગુ
ચુન્નદિ (તરમુગાકા પે.વુ ચુન્નદિ ।

મરિં ચાકુલુ પેદદિગાનુ, લાવુગાનુ, નિડિવિગાનુ

અગ્રયુન્નવિ. દાનિ ચોક્ક કોમ્મલુ વિસ્તરિંચિનપ્પુ
 આકલ સમૂહમુ ચોક્ક નીરકિદ યેંડકાલમુલો મનુ-
 બ્બુલુ, પશુલુ, પશુલુ, મોદલગુનવિ વચ્ચિ કૂંચુંડિ
 આયાસમુ તીચુંકોનુચુન્નાર. આ ચેદુંકુ રેશુ પર્ણવંટિ
 એરંનિ પંલું અગ્રયુન્નવિ. વાટિલો ચિન્ન ચિન્ન ગિમ્મલુ
 અગ્રયુન્નવિ. કાકુલુ, મુદતશુ પશુલુ દાનિનિ તિનુચુન્નવિ.
 મારુંચેદું ચોક્ક કોમ્મ કોસિ ઓક ચોટુલો નાટિતે દાનિ-
 લોનુચિ રેદુ ચેદું અગ્રયુન્નવિ. દાનિ કદેલુ ઇર્ણ કદડમુલો
 પનિકિ રાવડમુ લેહુ.

(તમિળ.)

આલમરમ્.

આલમરમ્ મદ્દ મરંગળે કદિલુમ્ પેરિયદાય વળગિર-
 હુ. અદિનુડેય અડિમરમ્ પદ્મૈયાયુમ્ નળૈગળ કમ્પેપોત્ત
 અદિનુડેય કિળૈગળિ નિહું પિરપ્પદું કિળે તોંગિ ભૂમિયૈ
 તોડુંવરૈક્ક મેલું મેલું નિગમાગિલ્લે ડે ઉદ્દે ઇરંગિ વેરૂગ-
 ળ વિડુગિરુદુઈદ તાળ ગળુકકુ તોગિણિ કિળૈગળેંદું પેયરિ-
 ડપ્પટ્ટિ ઇરૈલ્લિંદુ. પિરશુ અવૈગળ વેંવેર મરંગળ પોલ
 તનિતનિયાય વળરિ પલ વરશત્તિકુપિન્ પૂર્વ અડિમરતે
 તોંગુણિ કિળૈગળિનિહું કંડુ પિડિલ્લ મુડિયાદ પડકકુ અવૈ-
 ગળ અન્વળલુ પદ્મનાયુ વિડુગિંદુ.

આલમરમગળિન્ પ્લૈગળ પેરિદાયુમ્. તડિપ્પાયુમ્,

નિગળમાયુમ ઇરકકું. અદિનુડેય કિઝૈગળ પરંદુ પોનાલ
મનિદરૂગળ મિરૂગંધળ પક્ષિમળ ચેક્ષામ વેચિલ સમયત્તિ
લ વંદુ અદિનુડેય નિબ્યત્તિલ ઉટકારંદુ એઝૈપાદુ પડિ.
યાગ અવળવુ નિરૂક્કમાય અડરંદુ ઉડાગિરદુ. ઇદમરત્તિલ
શિવંદ તમરૂપોલ શિરૂ પળંગળિલ અળગાન્ ધાન્યંગળ
આગિરદુ ઇઝૈગળુમ મૈનાક્કળુમ મટ પરવૈગળું ઇંદ શિ-
રિય પળંગળ શાષ્પિરુ ગિરદુ. આત્મરત્તિલ ઓરૂકિઝૈ વેટ્ટિ
અદૈ નાટ્ટિનાલ અદુ ઓરૂ મરમાયુ વળરં. અદન્ મરગ
ળ કટ્ટડંગળિલૂ કટ્ટ ઉમયોમ પપડાદુ.

(ગુજરાતી.) ડોસો અને તેના દીકરા.

એક ડોસાને પાંચ દીકરા હતા પણ તેમનામાં પૂરો
સંપ નહોતો. જ્યારે તે મરવા પડ્યો ત્યારે તેણે પેટા
છોકરાને પાસે બોલાવીને બેસાડયા, ને એક પાતળી લા-
કડીઓની ભારી ભંગાવીને એકેક જણને કહ્યું કે આ ભા-
રાતું ભાંગ પણ કોઈથી ભંગાઈ નહિ, તેથી પેલા બહુ
આંખા પડી ગયા. પછી પેટા ડોસો કહ્યું કે હવે એ છોડી
નાંખો. અને એકેક જણ એકેક લાકડી ઉપાડીને ભાગો,
એવું કર્યું એટલે તો ઝટ ભાગી ગઈ. પેટા છોકરા ઘણો
અચંબો પામ્યા અને બાપને એમ કરવાનું કારણ પૂછ્યું.
ત્યારે તે બોલ્યો કે એ બધી લાકડી એકઠી હતી તેથી
તેમાં બળ ઘણું માટે આખી ભારી તમારાથી ભંગાઈ

નહિ, પણ અકેક લાકડી જ્યારે છુટી પડી ત્યારે બીજી લાકડીના બળનો ટેકો એને જતો રહ્યો માટે તે એકલી પડી તેથી જટ બાંગી ગઈ. એમજ તમે એ સંપસંધીને રહેશો તો તમને કોઈએ છેડી શકશે નહિ ને તમારા હ- હાડા સુખમાં જશે.

(તેનુગુ.) મુસિલિવાડુનુ વાનિ કોડુકુલુનુ.

એક મુસિલિ વાનિકિ અઘડુગુર કોડુકુલુ ઉંડિરિ. અઘટે વાજલલો કલિમિ ઉંડલેદુ, આમુસિલિ વાનિકિ ચાવુ સમિપિચિનપુડુ તન કોડુકુલુનુ દગ્ગરકુ પિલચિ વાજલ- નુ કૂંચુડપેટ્ટિ સન્નકોચ્ચલ દટોટિટિનિ તેરિપિચિનાડુ- પિમ્મટા તાનુ તન કોડુકુલુ એક્કોક્કરિનિ દાનિનિ વિં- ચમનિ ચેરિપનાડુ. ગાનિ અલ્લુ વિંચટકુ એવાર વલ્લેનુ સાધ્યમુગાક પોવુટચે વાજલુ વ્યસનપડુચુંડિરિ, પિમ્મટા આ મુસિલિવાડુ આકટ્ટુનુ વિરહીસિ એક્કોક્ક કોચ્ચનુ એકરોકરિકિ ઇચ્ચિ વિંચમનિ ચેરિપનાડુ અલ્લુ ચેયુટવલ્લ વાર્દદાનિનિસુલલમુગાવિંચરિ અંદુકુવાર આશ્ચર્યપડિતંદિતો અલ્લુ ચેયુટકુ કારણમુ અડિગિરિ. અ'પુડુવાડ “ આકોચ્ચલાલ એક ટિગા ચેચિ ચુન્નદુન વાટલો બલમુ અધિકમુગા ઉંડે- નુ, કાબટ્ટિ આકટ્ટુનુ મીર વિંચકેક પોતિરિ અઘટેવેરવેરગા કોચ્ચલનુ વિરહીસિનંદુન, ઇતર કોચ્ચલ સહાયમુ લેકુદા એંટરિમા ઉંડુટવલ્લ, ત્વરમા વિરિગિ પોપ્પનવિ. અટે મા!

રમુગા મીરૂનુ ઓકરિતોફૂર કલિસિઈડિતે મિમ્મલનુ એ-
વરૂનુ હાનિ ચેયક ઉંદુર, મીરૂનુ સુખમુગા કાલમુ ગ-
ફપુતુ ઉંડવચ્ચુનનિ.” બહુલુ ઇચ્છેનુ.

(તમિળ.) કિળવનુમ્ અવન્ પુત્તિરર્ગિણું.

ઓરૂ કિળવનુકકુ અઈંદુ પુત્તિરર્ગિણરૂંનાર્ગળ આ-
નાલ અવરૂગળ ઓરૂ વરૂક્કોરૂવરૂ શંડે પાટુક્કોણુડિરૂંદનરૂ
અવન્ શંડુંતરૂણુત્તિલ અવરૂગળ કૂપિટ ઉટુકારવતુ ઓરૂ
કક કંબુગળે વરવળેતુ અવરૂગળિલ ઓવોરૂવરાય અદે
ઉરૂક્ક ચાન્નારૂ આનાલ ચેવનુ ઉરૂક્ક મુડિયાદદાલ મિગ-
લું વેટ્ટ પટ્ટાર્ગળ પિરુગુ અંદ કિલવન્ અંદ કદે અવિ-
ળાક શેઈંદુ ઓવોરૂવનૈયુ ઓવોનાદાય એકત ઉરૂક્ક
ચાન્નાન્ અવરૂગળ અપ્પડિ શેયવે અદુ પિરયાસમિંદિ ઉ-
રૂંદુ પેયન કુમારર્ગળ મિત્તઈ આશ્ચર્યપદુ એદરૂકાગ તંગળ
તગપ્પન અપ્પડિ શેયકા રેંદુ કેટ્ટનરૂ અપ્પોદુ અવન્ શોન્ન-
દાવદુ “ઈંદ કંબુગળેલ્લમ ઓંદાય શેરંદુ ઇરૂંદદાલ અવૈગ-
ળ મિગલું બલમાય ઇંડંદન, આગૈયાલ ઉંગળાલ અંદ
કદે મોત્તામાય ઉરૂક્ક મુડિયવિદ્તૈ, આનાલ અવૈગળ વે-
વોરાય પિરિતુ ઉરૂક્ક પટ્ટદાલ અદકકુ મદ્ર કંબુગળૈય બ-
લં કુરૈપદ્દુ. આન પડિયાલ અવૈ ઓવોના દાય ઉરૂત્ત-
દાલ કદમિંદિ ઉરૂંદુ પોઈન. અદુ પોત્તવે નીંગળ ઓવો-
રૂવરૂં કુઠિવચિત્તાલ ઓરૂવરૂં ઉંગળ તીદુ શેયમાદાર્ગળ,
નીંળુમ સુખમાય ઇરૂપિર્ગળ ”

(ગુજરાતી). આપનો દીકરા ઉપર કાગળ.

તંબવર તા. ૨-૫-૨૧

ઃ દ્રાસ ગિરણીજીવી એસ. હરીરામ શર્મા જોગશ્રી
તંબવરથી લી. એસ. સદાશીવ શર્મા તથા સહકૃદ્વંબના
આશીર્વાદ વચ્ચે.

વિશેષ લખવાનું કે તારો પત્ર હમણાં ઘણું વખ-
તથી નથી, તો સંભારી લખજે. તને અહીંથી ૨ દ્રાસ
કોલેજમાં ભણુરા ગયાં એક વરસ થવા આવે છે પરિ-
ક્ષાના દીવસ નજીકમાં આવેલા છે, માટે વીરસ લક્ષ-
રાખી અભ્યાસ કરજે, અને પરીક્ષામાં પાસ થયાની ખ-
બર જરૂર જલદી લખી જણાવજે વિશેષ શીખામણમાં
માત્ર એટલું જ લખવાનું કે નીતી માર્ગે ચાલવું, સદા
સત્ય જ બોલવું, આપણા કુળનો આચાર પાળવો, સર્વની
જોડે સંહૃદથી વર્તવું અને છેવટે પરમેશ્વરનું ભજન પથ કરવું.

બાદ પરીક્ષા થયા પછી જલદી અહીં આવજે તારી
મા, બેન, ભાઈઓ વિગેરે સરવે ખુશીમાં છે. અને તને
જણું સંભારે છે. અહીં ગામની સુખાકારી પણ સારી છે.
વરસાદ સારો થયેલો છે. વાવેતર પણ સારાં જ છે. કેટ-
લાંક ગામોમાં વરસાદ બહુ વર્ષવાથી કેટલીક તુકયાની
થયેલી છે, પણ એકંદરે સ્થિતિ દેશની સારી છે એજ.

લી. એસ. સદાશીવ શર્મા.

(૨૦૮)

(તેનુગુ). તાંડિયોક્ક કુમારકુ મીઠ કાગિતમુ.

તાંબવૂર તા. ૨-૫-૨૧

ચેન્નપટ્ટણ્ણમુનંદુ ચીરનજીવી એસ. હરીરામ શર્માકુ
તાંબવૂર એસ. સદાશીવ શર્મા સહકુટુંબમુતો આશીર્વાદીચી
પ્રાયડમુ એમનગા ની ચેક્ક જાણુ ઇપ્પટલો બહુ દીનાલગા
રા બેદુ ગતુક જ્ઞાપકમુતો પ્રાયવલયુત નીવુ ઇક્કડ નુંચી
મદ્રાસુ કાલેજલો ચદુવુકોતુટકુ પોઈ સમાર એક ગંવ-
ત્સરવું કાવસ્તુન્નદી પરીક્ષ દીનલુ સમીપમુતો વચ્ચીનવા
કાબદી મીક્કીલી જ્ઞાપકમુતો ચદુવુકોનવનેલુ મરીન્ની પરી-
ક્ષલો ખ્યાસુ અઈન સંગતીન્ની ફૂડ પ્રાયડમુ તેલીવ પર-
ચવલેનું ઇદીગાક અધીકમઇન તેલીવીલો માત્રમુ એમનગા
ન્યાયમુગા નડુચુકોન વલયુત એલ્લપ્પુડુતુ નીજમે ચેપ્પવલયુ-
તુ,મન કુલાચારમુ પ્રકારમુ નડવવલયુત. અંદરીતો રનેડમુતો
નડવ વલયુત આખરીલો દેલુની ભજનમુ કુડ ચયવલયુત.

પીમ્મટા પરીક્ષ અઈપોઈન તોડુતોને ઇક્કડકી બયલુ-
દેરી રાવલયુતું ની તડલી, અક્ક ચેડેલુ, અન્નતમુલુ મો-
દલગુવાર સુખમુંગા લુંડુનાર નીનુવાર મીગુલ તલુચુ
કોંટુનુ ઉન્નાર ઇક્કડા ઊરીયોક્ક સઉખ્યમુતુ બાગુગા
ઉન્નદી વાનયુતુ બાગુગા કુરીમીયુન્નદી. પઈલુંતુ ફૂડ
બાગાને વુન્નવી કોન્ની ઊરીલો વર્સમુ બસ્તીગા કુરીશી
નંદુવલ કોંત નષ્ટમુ જરીગીયુન્નદી. અઈનપ્પટીકીની સાધા-
રણમુગા ઊર મંચી સ્થીતીલો ઊન્નદી.

ઇદુ એસ. સદાશીવ શર્મા

(૨૦૯)

(તાંબીળ). તગપ્પનાર ઉડય કુમારન્ મેલે

કરદાશ (કડીદમ ' તાંબીર તા. ૨-૫-૨૧

મદરાસીલ ચીરણ્ણવી એસઃ હરીરામ શર્માવુક્કુ
તાંબીરી વીરંદુ એસઃ સદાશીવ શર્મા કુટુંબતોડુ આ-
શીર્વાદમ ચેમદુ એળુદીયદુ એન્ન વેન્ડાલ

ધપ્પોદુ વેળુનાળાગ ઉલ્લુડય કડીદમ વરામલી રૂક્મી-
રદુ આગૈયાલ ગવનીતુ એળુદવુમ નીર ઇન્વીડમીરદુ કા-
લેલ્લવ પડીક્કીર હકાગ મદરાસુક્કુ પોર્ષ ધપ્પોદુ સુમાર
ઓર વરૂમ્મ જાઈવીડુગીરદુ. પરીક્ષે નામુગ સમીપીતુ
વીટ્ટદુ. આગૈઆલ નંડાય ગવનીતુ પડીતુક્કોળળુગીરદુ. ધ-
વ્વુમ પરીક્ષેઈલ પાસુ સેઈદ વીવરમ્મ શીક્કીરમ તેરી-
યપ્પડુત્તવુમ. ઇવ્વુમ બુદ્ધીમદી એળુદવદુ એન્ન વેન્ડાલ
નીતીમાર્ગમાય નડતુક્કોળળ વેન્ડુમ. એપ્પોદુમ મેઈયે
પેમ્ વેન્ડુમ. નમ્મુડય કુલાયાર પડીક્કુ નડક્ક વેવ્વુમ
એદ્દોરોડ સ્નેહત્તાડુ ઇકુક્ક વેન્ડુમ. કડેશીયાગ ભગવાને
ભલ્લતુ ક્કોન્ડુમ કૂડ ઇરૂક્કવેન્ડુમ.

પીરળુ પરીક્ષેઆન ઉડન શીક્કીરમ ઇન્વીડમ વન્ડુ
વીરવંડીયદુ. ઊન તાયાર તંગે તમયનગગ મુદ્દલીયવર સ-
ઊક્કીયમાય ઇરૂક્કોરાર. ઉન્ને રામ્મવુમ નીનેતુક્કોન્ડીરૂક્કો-
રાર. ઇન્વીડમબીરલ એદ્દામ નેમ્મતીયાક ઇરૂક્કીરદુ. મળે
નંન્ડાય પેંલ્લરૂક્કીરદુ. પમ્મરગળુમ નંન્ડાયે ઇરૂક્કીરદુ. શીલ
બીરલ મળે અધીકમાય પેંલ્લ વીટ્ટદાલ શીલ નટ્તંગળ
આઈઈરૂક્કીરદુ આનાલુમ માત્તત્તીલ ઉરૂ સઊક્કીયમામવે
ઈરૂક્કીરદુ. ધપ્પડીક્કુ એસઃ સદાશીવ શર્મા.

(૨૧૦)

(ગુજરાતી). દીકરાનો બાપ ઉપર કામળ.

મદ્રાસ તા: ૫-૫-૨૧

પરમપૂજ્ય પીતાશ્રી એસ: સદાશીવ શર્મા તથા
 ગંગાસ્વરૂપ પરમપવિત્ર માતૃશ્રી તથા બાપજી અને બહેનો
 ભોજશ્રી મધરાસથી હી: આપનો આજ્ઞાકીત શેષ એસ:
 હરીદાસ શર્માના પ્રણામ સ્વીકારશોભ. હું અત્રે પ્રભુ
 તથા આપ વડીલોની કૃપાથી ખુશીમાં છું તમારો પત્ર
 આવ્યો તે વાંચી વીશેષ આનંદ થયો છે. મારી પરીક્ષા
 હવે નજીક આવે છે, અને હું તેમાં ખર્ચીત પાસ થઈશ
 એમ મને વિશ્વાસ છે. ત્યાર બાદ હું તમારી પાસે જરૂર
 આવી પહોંચીશ. હમેશ બોરડીંગમાંથી ટ્રામમાં બેસી કેલે-
 જમાં જઈશું. એક વખત ટ્રામમાંથી ઉતરતાં મારો પત્ર ખરી
 ગયો હતો જેથી મને સહેજ ઇજા થઈ હતી, પણ તુરતજ
 ઈસ્પીતાળમાં જઈને ઇલાજ કરાવ્યો હતો જેથી ઠીક મને
 તદ્દન આરામ થઈ ગયેલો છે. માટે ખીલકુલ શ્રીકર ક-
 રશે નહિ. મારી વખીયત પણુ સારી છે. નિશાળમાં
 માસ્તર તથા મારા વર્ગના સર્વે જણા મારા ઉપર ઘણો
 સ્નેહ રાખે છે. આ માસની નિશાળની શીના પૈસા આપ
 મોકલી આપશો અગર અત્રે કોઈની પાસેથી અપાવાની
 બે ઠવણુ કરશે. એજ

હી: એસ: હરીદાસ શર્મા,

(તેનુંગુ) કુમારકુ યોક્ક તાંડિ મીઠ કાગિતમુ.

મહરાષ્ટ્ર તા: ૫-૫-૨૧

પરમ પૂજ્યુલ્લના તાંડિગાર એસ; સદાશીવ શર્મા
 પરમપવીત્રસાહચર્યા તદ્દલીગાર, અક્ક ચેલ્લે-ડું, અન્નતમ્બુલુ,
 વગનાલ શ્રીમુખમનકુ તમવીધેયુડુ એસ. હરીદાસ શર્મા
 મીઠીલીનમસ્કારમુલુ ચેસી પ્રાયડમુ એમનગા નેનુ ઈક્કડ
 ભગવંતુની કૃપવલ્લનું તમ પેદલ કૃપ વલનનુ સૌખ્યમુખા
 લુંડુજાનુ. તમ યોક્ક જાણુ વચ્ચી ચેરીનદી અદી ચદીવી
 મરોતા સંતોષ આયેનુ. ના પરીક્ષા સમીર્પીચીનદી. નેનુ
 અંદુલે તપ્પકા પાસ અગ્રુતુનની નમ્મીયુજાનુ. અદુ પી.
 મ્મટા નેનુ તમ વદ્દકુ અગત્ય વચ્ચી વેસ્તાનુ. એલ્લપુડનુ
 જોડીગુનુંચી ટામુખંડીલો ફૂચુંડીદા કાલેલ્લકી પોવુચ્છાનુ.
 એકતૂરી ટામુ ખંડીલોનુંચી દીગેટપુડુ ના કાલુ જરગી
 નાકુ કોંચેમુ ગાયમુ તગીલી જીડીનદી. અઇતે તોડુતોને
 આમુપત્રીકી પેઈ દાનીની ચક્ક પડચુકોંડીની ઇપ્પુડુ નાકુ
 જાગા સ્વસ્થમર્ષ પોઇનદી ગનુકા તામુ નક્કુ મુરોચી એ-
 તમાત્રમુદ્દ વ્યસનમુ પેદુકોનર હ. ના દેહમુનકુનુ સૌખ્ય
 મુગાને નુજરી. સ્ફૂલીલો ના ઉપાધ્યાયુલુ ઇક્કનુ નાતો અ-
 દુવુકોનુ પીલ્લકાયલ્લં દરુદુ ના પર્ષ મીઠીલી પ્રેમતો હ.
 ન્નાર. ઇ નેલ યોક્ક સ્ફૂલ્લ જીતમુ તામુ દયજેસી પ્રાપ્તી.
 મ્ય વલસીનદી. લેક ઇક્કડ એવરી વદ્દનુંચીતર્પના ઇપ્પી-
 વ્યેટ્ટુ એપાંટુ ચેયવલસીનદી. ઇતે સમાચારમુ.

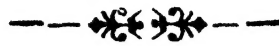
ઈટલુ. એસ. હરીદાસ શર્મા.

(તમિળ). કુમારન્ ઉડય તમપ્પનાર મેલે

કરહાશી. (કડીદમ). અદ્રાસ તા. ૫-૫-૨૧

પરમપૂજ્યમાન તમપ્પનાર એસ. સદાશીવ શર્મા
 મીગલુમ પવીત્રમાન તાચાર, તમૈયનગળ, તંગૈગળ, મુલ્લી-
 ચવરગળુક્કુ તંગળુક્કુ અદીયેનાકીય એસ. હરીદાસ શર્મા
 નમસ્કરારુ એળુદીયદુ એન્નવેન્ડ્રાલ નાન ઇળીડમ ભગવા-
 નુડય કૃપૈયાલુમ ઇલ્લુમ્મ તાંગળ પેરીયોર ગળુડય કૃપૈ-
 ચાલુમ. સૌક્ષ્મમાગ ઇર્ક્કીરેન. તંગળુડય કડીદમ વંદીર-
 ળોરદુ. અદૈ વાચીતુ મીગલુમ સંતોષ મડેન્દેન. એન. પરીક્ષે
 સમીપીતુ વીટ્ટદુ. અદીલ નાન તવરામલ પાસ શેયવેન
 એન્ડુ નંળીઁક્કીરેન. અદીન્પીરશુ નાન તંગળીડમ કટ્ટાયમ
 વન્ડુ વીડુવેન. એપ્પોદુમ નાન ઓદીંગીલીરેન્ડુ કાલેશુક્કુ
 દ્રામ વંડીઈલ એરી પોવુકીરેન. ઓર હપા દ્રામવંડીઈલી-
 રેન્ડુ એરંશુમપોદુ કાલુ તવીરી કોચેમ ગાયમ પટ્ટદુ. આ-
 નાલ ઉડને આસુપત્રીક્કુ પોઈ કટ્ટુગળ કટ્ટીકેંડલાલ ઇ-
 પ્પોદુ નન્ડ્રાય વાશી આઈવીટ્ટદુન્ડુ અદૈ પટ્ટી તાંગળ કેંચ-
 માવદુ કવલે પડવેન્ડામ. એન દેહુમુમ સગિક્કીયમાગવે
 ઇર્ક્કીરદુ. સ્કૂલીલ વાધીયાર ઇલ્લુમ્મ એન કૂડ પડીક્કમ
 પેયંગળ એલ્લામ એન પેરીલ સ્નેહમાગવે નડન્ડુક્કોન્ડુ
 વળીરાર. ઇન્દ માસ સ્કૂલ સંગળમ તાંગળ હયવુ શેયદુ
 અનુપ્પીવેક્ક વેન્ડીયદુ. ઇલ્લાવીટ્ટાલ ઇન્વીડમ ચારોડત્તોલી.
 રેન્દાવદુ વાંગીક્કોળળુ મળડી શેયપ્પુમ. ઇદુદાન સમાચારમ.
 ઇપ્પડીક્કુ એસ. હરીદાસ શર્મા.

મળવાનું ઠેકાણું.

હવે જયશંકર હરીભાઈ એન્ડ સન્સ,

નં. ૧૦ લખમુદાસ સ્ટ્રીટ મધરાસ,

હવે ભોગીલાલ ભોતીલાલ નં. ૮૮ ટંકશા
મધરાસ,

હવે જોડાલાલ જોભાઈ શેઠપોળ-નડીયાદ.

